

๖
หน้า 1
๘๙๒๙๗

๕๓ ปก

๖๖๖๖๖๖๖๖

ทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปทุมวัน และ บางแสน
ปีการศึกษา ๒๕๐๕
เกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพครู

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
๓๐ สิงหาคม ๒๕๐๖

๘๓ ๙๖ S 208 249

ทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปทุมวัน และ บางแสน
ปีการศึกษา ๒๕๐๕
เกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพการ

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต
๓๐ สิงหาคม ๒๕๐๖

ทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสาหมิตร ปทุมวัน และ บางแสน

ปีการศึกษา ๒๕๐๕

เกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพการ

๑. ความมุ่งหมายในการ ศึกษาวิจัย

การ ศึกษาวิจัยเรื่องนี้มี ความมุ่งหมายที่จะ ศึกษาทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่ วิทยาลัย วิชาการศึกษาประสาหมิตร ปทุมวัน และบางแสน ปีการศึกษา ๒๕๐๕ เกี่ยวกับวิชาชีพ ที่ตนกำลังศึกษาอยู่ และอาชีพที่ตนกำลังจะออกไปประกอบ คืออาชีพการ ว่ามีลักษณะ ไหน่เฉียงไปในทางใด

๒. ประชากรที่ใช้ในการ ศึกษาวิจัย

การ ศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ นิสิตชั้นปีที่สี่ ปีการศึกษา ๒๕๐๕ ทั้งหมดทุกสาขาของ วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามแห่ง เป็น นิสิตหญิง ๑๒๒ คน นิสิตชาย ๑๔๔ คน รวม ๒๔๖ คน เป็นมวลประชากร

๓. วิธีดำเนินการ รวบรวมข้อมูล

การ รวบรวมข้อมูลได้ใช้แบบสอบถามที่คิดขึ้น และผ่านการ สอบถามทดลองขึ้นต้น กับนิสิตชั้นปีที่สี่ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสาหมิตร จำนวน ๒๐ คนแล้ว เป็นเกริ่นมิด แบบสอบถามมีข้อคำถามทั้งหมด ๔๔ ข้อ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับพื้นเพเดิมของนิสิต, ทาที่ความรู้สึกต่อวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา และอาชีพการ ซึ่ง ตนกำลังเตรียมตัวจะออกไปประกอบในอนาคตอันใกล้นี้ วิธีการตอบคำถามมีทั้งให้เลือก การข้อความที่ตนเอง การ เติมความ, การ ประเมินค่าความรู้สึกในเส้นมาตราส่วน และการ เขียนแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่างที่เว้นเอาไว้ท้ายแบบสอบถาม

นอกจากนั้น ได้ใช้วิธีสัมภาษณ์อาจารย์บางท่านที่สอนนิสิตชั้นปีที่สี่ และใช้ข้อมูล จากแผนกทะเบียนวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามแห่งเป็นส่วนประกอบในการ ศึกษาวิจัย

ครั้งนี้อย่าง

๔. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีต่าง ๆ ซึ่งเห็นว่าเหมาะสมกับลักษณะของข้อคำถามทั้งหมดไปนี้

- ๔.๑ รวบรวมเจตคติและความเข้าใจแบบมาตรฐานของข้อมูลที่เป็นตัวเลข เช่น รายเฉลี่ยของหน่วยกิต, อายุ และเวลาทำการสอนของนิสิตเป็นต้น
- ๔.๒ ใช้วิธีหาอัตราส่วนร้อยละแล้วทดสอบความเชื่อมั่นที่นัยสำคัญเชิงสถิติ ณ ระดับ .๐๕ กับข้อคำถามที่ให้เลือกลักษณะเครื่องหมายหน้าข้อความที่ทดลองการ และข้อคำถามที่ให้เก็บความเห็นต่าง ๆ
- ๔.๓ ใช้ The Method of Successive Category ของ Guilford กับข้อคำถามชนิดที่ให้ตัดสินใจเป็นค่าความรู้สึกในมาตราส่วนระยะทางยาว
- ๔.๔ ใช้วิธีประมวลความถี่ของนิสิตเป็นข้อ ๆ แล้วหาอัตราส่วนร้อยละของนิสิตที่แสดงความถี่เห็นนั้น ๆ กับความถี่เห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพที่นิสิตเขียนไว้ในช่องว่างท้ายแบบสอบถาม

๕. ผลการศึกษาวิจัย

- ๕.๑ ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ ปรากฏว่านิสิตหญิงและนิสิตชายมีความแตกต่างกันเด่นชัดในหัวข้อต่อไปนี้
 - (๑) นิสิตหญิงคัดสินใจเข้าศึกษาวิชาการศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษานี้ได้แน่นอนกว่านิสิตชาย
 - (๒) นิสิตชายนิยมเรียนคณิตศาสตร์มากกว่านิสิตหญิง และนิสิตหญิงนิยมเรียนภาษาไทยมากกว่านิสิตชาย รายวิชาอื่นนิยมเท่า ๆ กัน
 - (๓) นิสิตหญิงทดลองการจะเป็นครูมากกว่านิสิตชาย
 - (๔) นิสิตชายชอบทำงานด้านบริหารมากกว่านิสิตหญิง และนิสิตหญิงชอบงานด้านการสอนและธุรการมากกว่านิสิตชาย

- (๕) นิติกรายรบบสอนนักเรียนรายมากกว่านิติหญิง นิติหญิงรบบสอนนักเรียนหญิงมากกว่านิติชาย แต่อย่างไรก็ตามปรากฏว่านิติหญิงรบบสอนนักเรียนรายเท่า ๆ กับรบบสอนนักเรียนหญิง
- ๕.๒ เมื่อพิจารณาความเรื่องนี้ .๐๕ ปรากฏว่านิติหญิงและรายมีความนิยม มีความพอใจ หรือมีความรู้สึกในรายการต่อไปนี้เหมือนกัน
- (๑) นิติประมาณสองในสามเข้ามาศึกษาวิชาการศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วยความสมัครใจของตนเอง นอกนั้นเข้ามาศึกษาเพราะสาเหตุอย่างอื่น
- (๒) ประมาณหนึ่งในเจ็ดของนิติที่เข้ามาศึกษาวิชาการศึกษาเป็นบุตรของครู
- (๓) นิติมีแนวคิดในการเลือกวิชาเอกเหมือน ๆ กัน ประมาณหนึ่งในสามเลือกวิชาเอกเพราะเห็นว่าตัวเองมีความสนใจในวิชานั้นอย่างจริงจัง นอกนั้นเลือกเรียนเพราะสาเหตุอื่น
- (๔) นิติเกือบครึ่งหนึ่งยังพอใจที่จะเข้าทำงานในกระทรวงอื่น ๆ ที่มิใช่กระทรวงศึกษาธิการ คือไม่ต้องการเป็นครูนั่นเอง
- (๕) เกือบสองในสามของนิติทั้งหมดนิยมเข้าทำงานในกรมการปศุสัตว์ ความนิยมของนิติในกรมอื่น ๆ แต่ละกรมมีไม่ถึงหนึ่งในสิบของนิติทั้งหมด
- (๖) นิติประมาณหนึ่งในสามนิยมสอนนักเรียนสหศึกษา หนึ่งในสี่ไม่รู้สึกว่าจะเกิดอะไรที่จะสอนนักเรียนประเภทใด และนักเรียนหญิงนั้นนิตนิยมสอนน้อยที่สุด
- (๗) นิติเกือบครึ่งหนึ่งนิยมสอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ๑ ถึงมัธยมศึกษา ๕ นอกนั้นนิยมสอนนักเรียนในระดับอุดมศึกษา ประถม ๑ ถึง ประถม ๗ และอนุญาตหรือชั้นเด็กเล็กในชั้นมัธยมศึกษา ที่ไม่รู้สึกว่าจะสอนนักเรียนในระดับใดมีประมาณหนึ่งในสิบ

- (๔) มีนิติประมาณหนึ่งในตัวที่รู้สึกภาคภูมิใจในการที่จะได้ออกไปประกอบอาชีพเป็นครู เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นอกนั้นก็มีความภาคภูมิใจในเหตุอื่น
- (๕) นิติมากกว่าหนึ่งในตัวที่รู้สึกว่า คำว่า "ครู" กับ "อาจารย์" ซึ่งเป็นสรรพนามแทนผู้มีอาชีพครูนั้นมีเกียรติยศแตกต่างกัน
- (๑๐) มีนิติประมาณครั้งหนึ่งที่จะกลับไปทำงานยังภูมิลำเนาครั้งสุดท้ายก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

๕.๓ นิติหญิงมีความรู้สึกในรายการต่อไปนี้มากกว่านิติชาย

- (๑) ความตั้งใจที่จะขยันขันแข็งเอาใจใส่ต่อการสอนที่ตนกำลังจะออกไปประกอบ
- (๒) ความรู้สึกกระตือรือร้นในการ เรียนวิชาเอกที่เลือกเอาไว้
- (๓) ความรู้สึกว้าวิชาเอกที่ตนเลือกเรียนมีประโยชน์ต่ออาชีพครู
- (๔) ความรู้สึกกระตือรือร้นที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน
- (๕) ความรู้สึกในประโยชน์ของวิชาการศึกษาที่มีต่ออาชีพครู
- (๖) ความรู้สึกกระตือรือร้นในการ เรียนวิชาสามัญ
- (๗) ความรู้สึกในประโยชน์ของวิชาสามัญที่มีต่ออาชีพครู

๕.๔ นิติชายมีความรู้สึกในรายการต่อไปนี้มากกว่านิติหญิง

- (๑) ความรู้สึกยกย่องผู้มีอาชีพครูโดยทั่วไป
- (๒) ความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุตร หรือเป็นญาติพี่น้องของครู
- (๓) ความรู้สึกว่าบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ มีความก้าวหน้าในอาชีพครู
- (๔) ความรู้สึกว่าบุคคลทั่วไปและผู้มีอาชีพเป็นครูให้ความยกย่องบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
- (๕) ความรู้สึกว้าตนเองมีความเหมาะสมที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นครู
- (๖) ความรู้สึกสนใจในการอ่านหนังสือ เอกสาร หรือฟังข่าวคราว

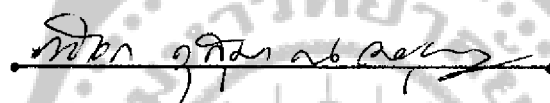
ที่เกี่ยวกับอาชีพการ

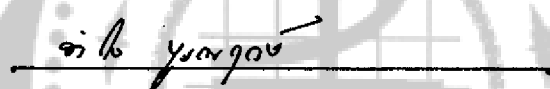
- (๓) ความรู้สึกว่าบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษารุ่นก่อน ๆ มีความก้าวหน้าในฐานะเศรษฐกิจ
- (๔) ความต้องการที่จะออกไปฝึกสอนในขณะที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่สี่

๕.๕ นิสิตมีทัศนคติเชิงนิเสธในรายการต่อไปนี้

- (๑) นิสิตชายร้อยละ ๑๔ นิสิตหญิงร้อยละ ๒๓ รู้สึกเป็นผู้นำของการเรียนวิชาการศึกษา และนิสิตหญิงเป็นผู้นำมากกว่านิสิตชาย
- (๒) นิสิตชายร้อยละ ๑๓ นิสิตหญิงร้อยละ ๑๖ รู้สึกเป็นผู้นำของการเรียนวิชาเอกที่เลือกเอาไว้ และนิสิตหญิงรู้สึกเป็นผู้นำมากกว่านิสิตชาย
- (๓) นิสิตชายร้อยละ ๒๑ นิสิตหญิงร้อยละ ๑๖ รู้สึกเป็นผู้นำของการเรียนวิชาสามัญ และนิสิตชายรู้สึกเป็นผู้นำมากกว่านิสิตหญิง
- (๔) นิสิตชายร้อยละ ๑๓ นิสิตหญิงร้อยละ ๑๔ รู้สึกพอใจที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน และนิสิตชายรู้สึกพอใจมากกว่านิสิตหญิง
- (๕) นิสิตชายร้อยละ ๑๔ นิสิตหญิงร้อยละ ๑๔ รู้สึกไม่พอใจที่บุตรหรือญาติพี่น้องของตนเข้ามาศึกษาวิชาการศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ และนิสิตหญิงมีความไม่พอใจมากกว่านิสิตชาย
- (๖) นิสิตหญิงและชายร้อยละ ๗ เท่า ๆ กันรู้สึกจะสนใจในการที่เป็นบุตรหรือเป็นญาติพี่น้องของครู และนิสิตหญิงมีความสนใจมากกว่านิสิตชาย

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดุษฎีบัณฑิต ปริญญาการศึกษานามบัณฑิต
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

 ประธาน

 กรรมการ

 กรรมการ

๓๐ สิงหาคม ๒๕๐๖

ประกาศคุณูปการ

นอกจากคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ทั้งสามท่าน คือ คร. เทือก
กุสุมา ณ อยุธา หัวหน้าคณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ อาจารย์อำไพ
บุรณฤกษ์ และอาจารย์ประเสริฐ วิทยารัฐ ที่รับภาระเป็นผู้คอยช่วยเหลือ แนะนำ
แก้ไข และปรับปรุงทหระยะทุกตอนโดยใกล้ชิดเพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง
ไปด้วยดีแล้ว ยังมีผู้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออีกหลายท่านที่ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้ง
และสำนึกในอุปการคุณอยู่เสมอ

ก่อนอื่นผู้เขียนขอขอบคุณบรรดานิสิตชั้นปีที่สี่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปริญญา
๒๕๐๕ ทุกท่านที่ไ้กรุณาสละเวลากรอกแบบสอบถาม และตอบข้อคำถามให้อย่าง
สมบูรณ์ดียิ่ง ซึ่งทั้งนี้ก็ด้วยความอนุเคราะห์เกื้อกูลของ คร. พันธ์ หันนาคินทร
อาจารย์อภิรมย์ ณ นคร และคร. มัลลิกา เกาพิจิตร ที่ไ้กรุณาสละเวลาช่วยเหลือ
แจกจ่าย แนะนำ และรวบรวมแบบสอบถามที่นิสิตตอบส่งกลับคืนมาให้แก่ผู้เขียน จึง
นับเป็นอุปการคุณอย่างสูงที่ผู้เขียนระลึกถึงอยู่ตลอดเวลา

ขอมูลบางประการ เกี่ยวกับนิสิตที่มิบันทึกไว้ในทะเบียนนิสิตนั้น ผู้เขียนไ้รับ
ความช่วยเหลือและความสะดวกในการรวบรวมอย่างดียิ่งจากคณาจารย์ในแผนกทะเบียน
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามแห่ง จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สำหรับกระบวนการทางสถิตินั้น คร. ชาวล แพร่พิบูล ไ้กรุณาสละเวลาอันมี
อย่างจำกัดที่สุดเสนอแนะให้ความคิดเห็น และไ้แนะทางในการจัดการทำกับข้อมูล
ด้วยดีตลอดมา จึงนับเป็นอุปการคุณอย่างเอกอีกประการหนึ่งที่ผู้เขียนไ้รับในการ
เขียนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนั้นผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่ออาจารย์เรืองโร พูนพิช
ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความสะดวก และอนุญาตให้ใช้เครื่องคำนวณเลขตั้งแต่เริ่มต้น
จนกระทั่งการคำนวณเสร็จสิ้นลงด้วยดีทุกประการ

ด้วยความอนุเคราะห์เกื้อกูลเป็นเอกประการจากบรรดาท่านผู้มีอุปการคุณ
เหล่านี้เองเป็นเหตุให้กล่าวไ้ว่า ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลงด้วยดีไม่ได้หาก

หากบุคคลใดบุคคลหนึ่งอ้างว่านามและกล่าวถึงในข้างต้นแล้วนั้น ผู้เขียนจึงขอ
ขอพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่งไว้ ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่งด้วย

เสรี ถาโรจน์

สารบัญ

บทที่

หน้า

๑.	บทนำ	๑
๑.๑	ความมุ่งหมายในการศึกษาวิจัย	๑
๑.๒	ความสำคัญของปัญหาที่ทำการศึกษาวิจัย	๒
๑.๓	ข้อตกลงเบื้องต้น	๕
๑.๔	ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	๗
๑.๕	นิยามศัพท์เฉพาะบางคำที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	๗
	สรุปประจำบท	๘
๒.	การศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ	๑๐
๒.๑	ความหมายของคำว่า "ทัศนคติ"	๑๐
๒.๒	การเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยวิภาการศึกษา	๑๒
๒.๓	ภาวะการดำรงอาชีพครูในปัจจุบัน	๑๕
๒.๔	การจัดหลักสูตรในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยวิภาการศึกษา	๒๓
๒.๕	ทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครู	๒๖
	สรุปประจำบท	๓๒
๓.	วิธีดำเนินการ	๓๔
๓.๑	กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	๓๔
๓.๒	การจัดทำแบบสอบถาม	๓๕
๓.๓	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	๓๗
๓.๔	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
	สรุปประจำบท	๔๒

๔. ผลของการศึกษาวิจัย	๕๓
๔.๑ ลักษณะของประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	๕๓
๔.๒ ทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณ์ของนิสิต	๕๔
๔.๓ ความพึงพอใจของนิสิตเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือ	๕๓
สรุปประเด็น	๕๔
๕. บทสรุป และข้อเสนอแนะ	๕๐
๕.๑ บทสรุป	๕๐
๕.๒ สรุปผลการศึกษาวิจัย	๕๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๕๐๓
สรุปประเด็น	๕๐๓
บรรณานุกรม	๕๐๔
ภาคผนวก	๕๕๒

บัญชีการาง

การาง

หน้า

๑.	จำนวนนิสิตชั้นปีที่สี่ของทั้งสามวิทยาลัยจำแนกตามเพศและสาขา	๓๔
๒.	จำนวนนิสิตและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามเพศ สาขา และสถานศึกษา	๓๕
๓.	ภูมิถำเนาเกิดของนิสิตจำแนกตามภาคการศึกษา	๔๓
๔.	จำนวนนิสิตจำแนกตามเพศ สาขา และสถานศึกษา	๔๔
๕.	รายเจดีย์และความบ้ำยเบนมากรฐานของอายุนิสิต จำแนกตามเพศ สาขา และสถานศึกษา	๔๕
๖.	ภาวะการสมรส และประสพการค้ำนการสนของนิสิตประส้านมิตร คิกเป็นลัศร ำส่วนร่อยของแกละเพศ	๔๖
๗.	รายเจดีย์และความบ้ำยเบนมากรฐานของหน่วยกิตของนิสิตเมือคิกเป็น สวบรวม จำแนกตามเพศ สาขา และสถานศึกษา	๔๗
๘.	สาเหตุที่นิสิตเข้ามาศึกษาวิชาการศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษา จำแนกตามเพศ	๔๘
๙.	ความตั้งใจของนิสิตที่จะถือลาริพการตามลยางบิการมาร คาหรือลยาศิ ที่นัองที่รกีไกรบับถึลซึ่งมีลาริพการ	๔๙
๑๐.	บิการหรือมารการของนิสิตที่มีลาริพเป็นครู หรือทํางานเกี่ยวกับ การศึกษาในปัจจุบัน	๕๐
๑๑.	การคักคินใจเลือกรเรียนวิชาการศึกษาของนิสิตในขณะทีสอบเข้าเรียนใน วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ใหม่ ๆ และในขณะนั้นก็มีโอกาสเข้าเรียนใน สถานศึกษาอื่นได้ค้ำย โดยมีเวลาเรียนจบปริญญาและมีลัศร ำเงินเคือน เทากัน	๕๐
๑๒.	วิชาเจกที่นิสิตเลือกรเรียนจำแนกออกตามเพศ	๕๑

๑๓.	แนวคิดในการเลือกวิชาเอกของนิสิตจำแนกตามเพศ	๖๒
๑๔.	กระทรวงและลักษณะงานต่าง ๆ ที่นิสิตมีความประสงค์จะเข้าทำงาน เมื่อกระทรวงและงานนั้น ๆ ยินดีที่จะให้ตราเงินเดือนที่เท่ากัน (เฉพาะกระทรวงและลักษณะงานที่นิสิตเลือก)	๖๓
๑๕.	ความประสงค์ของนิสิตที่จะเข้าสังกัดในกรมต่าง ๆ ของกระทรวง ศึกษาธิการ เมื่อทุกกรมยินดีที่จะรับบรรจุให้ในอัตราเงินเดือนที่เท่ากัน (เฉพาะกรมที่นิสิตเลือก)	๖๔
๑๖.	ความประสงค์ของนิสิตที่จะเลือกเข้าทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับ ลาสิทกร	๖๕
๑๗.	เพศของนักเรียนที่นิสิตประสงค์จะสอนเมื่อต้องทำการสอน	๖๖
๑๘.	ความประสงค์ของนิสิตที่จะเลือกสอนนักเรียนระดับต่าง ๆ เมื่อต้อง ทำการสอน	๖๖
๑๙.	ความภาคภูมิใจของนิสิตในการที่สามารถเรียนจบการศึกษาขั้นต้น	๖๗
๒๐.	ความประสงค์ของนิสิตเกี่ยวกับสรรพนามแทนตัวที่จะให้คนอื่นเรียกขาน	๖๘
๒๑.	ความประสงค์ของนิสิตที่จะกลับไปทำงานยังภูมิลำเนาครั้งสุดท้าย ก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้	๖๘
๒๒.	จำนวนร้อยละและค่าความรู้ลึกของนิสิตรายตามหน่วยคะแนนมาตรฐาน ที่มีผลรายการต่าง ๆ ๒๕ รายการ	๖๙
๒๓.	จำนวนร้อยละและค่าความรู้ลึกของนิสิตหญิงตามหน่วยคะแนนมาตรฐาน ที่มีผลรายการต่าง ๆ ๒๕ รายการ	๗๒
๒๔.	ทัศนคติของนิสิตทั้งหญิงและชายที่เป็นนิสิต	๗๖
๒๕.	สัมพันธ์กับความรู้ลึกของนิสิตหญิงและชายที่มีผล ๒๕ รายการ จัดสัมพันธ์ตาม ค่าความรู้ลึกทั้งแปดมากไปหาน้อยตามลำดับ	๗๗

๒๖.	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้สึกรของนิสิตหญิงกับนิสิตชายต่อการ ทำงาน ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพกร	๔๐
๒๗.	ความถี่ที่เห็นที่พ้องกันของนิสิตเกี่ยวกับวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาอยู่	๔๓
๒๘.	ความถี่ที่เห็นของนิสิตต่ออาชีพกรที่พ้องกัน	๔๖
๒๙.	จำนวนบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามแห่ง จำแนกตาม เพศ สาขา และปีการศึกษา	๑๒๔
๓๐.	อัตราการเพิ่มของครูในระยะห้าปีการศึกษาของโรงเรียนประเภทต่าง ๆ	๑๓๐
๓๑.	อัตราการเพิ่มของนักเรียนในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในระยะห้าปีการศึกษา	๑๓๑
๓๒.	จำนวนนักเรียนต่อครูหนึ่งคนของโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ในระยะ ห้าปีการศึกษา	๑๓๒
๓๓.	จำนวนและร้อยละของนิสิตจำแนกตามจังหวัดและภาคการศึกษา ซึ่งเป็นภูมิสำเนาเกิดของนิสิต	๑๓๓
๓๔.	ความถี่และร้อยละของหน่วยกิตของนิสิตจำแนกตามสถานศึกษา เพศ และระดับของหน่วยกิต	๑๓๗
๓๕.	จำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยความรู้สึกรของนิสิตหญิงและชายที่มีต่อ รายการต่าง ๆ ตามหน่วยคะแนนมาตรฐาน	๑๓๘

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

๑. เปรียบเทียบจำนวนบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา
จำแนกตามเพศ สาขา และปีการศึกษา ๑๔
๒. เปรียบเทียบอัตราการเพิ่มของครูกับอัตราการเพิ่มของนักเรียน
ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ๑๔
๓. อัตราการเพิ่มหรือลดของจำนวนนักเรียนที่ครูคนหนึ่ง ๆ ทำการสอน
ในระยะห้าปีการศึกษา ของโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ๑๔

บทที่ • ✓

บทนำ

การศึกษาวิจัยทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประจำสมุทรปราการ และบางแสน ปีการศึกษา ๒๕๐๕ ท่อวิชาชีพและอาชีพครูครั้งนี้ มีความมุ่งหมายและสาระสำคัญเบื้องต้นบางประการดังต่อไปนี้คือ

๑.๑ ความมุ่งหมายในการศึกษาวิจัย

เนื่องจากในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ วิทยาลัยวิชาการศึกษาต้องรับนิสิต และประสาทปริญญาทางการศึกษาให้แก่บัณฑิตในสาขาต่าง ๆ ไปเป็นจำนวนปีละมาก ๆ ในการสอบคัดเลือกเพื่อรับนิสิตใหม่นี้ การฝึกฝนอบรมและการให้การศึกษาทางวิชาความรู้ต่าง ๆ ก็คือ ทั้งคณะกรรมการผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกนิสิต ผู้ร่างหลักสูตร ผู้สอน และผู้ฝึกอบรมจะทราบทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครูของนิสิตด้วย การศึกษาค้นคว้าปัญหานี้ประสงค์จะให้ความร่วมมือแก่บุคคลดังกล่าว โดยมุ่งหมายที่จะศึกษาวิจัยในสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ

๑.๑.๑ ศึกษาวิจัยทัศนคติของนิสิตต่อวิชาชีพและอาชีพครูโดยทั่ว ๆ ไป โดยแยกทำการศึกษาเป็นพวก ๆ ดังนี้

- (๑) ทัศนคติของนิสิตทั้งชายและหญิงโดยส่วนรวม ✓
- (๒) ทัศนคติของนิสิตชาย ✓
- (๓) ทัศนคติของนิสิตหญิง ✓
- (๔) เปรียบเทียบว่าทัศนคติของนิสิตหญิงกับชายจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติหรือไม่

๑.๑.๒ ศึกษาวิจัยหาที่ความรู้สึกและความประสงค์ของนิสิตทั้งหญิงและชาย เฉพาะในรายการที่สำคัญ ๆ บางอย่างซึ่งจะเป็นส่วนประกอบชี้ให้เห็นทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครูได้เด่นชัดมากขึ้น เช่น

- (๑) ความประสงค์ของนิสิตที่จะทำงานในกระทรวงศึกษาธิการ

- (๒) ความประสงค์ของนิสิตที่จะเข้าทำงานในกรมต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ
- (๓) ความประสงค์ของนิสิตที่จะเข้าทำงานในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับอาชีพครู
- (๔) ความประสงค์ของนิสิตที่จะสอนนักเรียนประเภทต่าง ๆ
- (๕) ความประสงค์ของนิสิตที่จะสอนนักเรียนในระดับต่าง ๆ
- (๖) ความประสงค์ของนิสิตที่จะกลับไปทำงานยังภูมิลำเนาครั้งสุดท้ายก่อนที่จะเข้ามศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษา
- (๗) ความโน้มเอียงของนิสิตที่จะประกอบอาชีพเหมือนบิดามารดาซึ่งมีอาชีพครู เป็นต้น

๑.๑๓ เพื่อจะศึกษาว่าความนึกเห็นของนิสิตเกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพครูโดยทั่ว ๆ ไปนั้นโน้มเอียงไปในทางองค์ใด

๑.๒ ความสำคัญของปัญหาที่ทำการศึกษาวิจัย

มีผู้พุดกันอยู่เสมอว่าคนที่จะมาประกอบอาชีพเป็นครู นั้นมักจะเข้ามาพักพิงอาศัยอาชีพนี้อยู่ชั่วครั้งชั่วคราว เมื่อมีโอกาสที่จะไปประกอบอาชีพอย่างอื่นที่ดีกว่าก็มักจะละทิ้งอาชีพครูไปทันที เมื่อเป็นดังนี้จึงเป็นเครื่องชักนำให้เกิดความเข้าใจว่าผู้ที่เข้ามาประกอบอาชีพครูนั้นไม่ค่อยจะรักอาชีพครูด้วยความบริสุทธิ์ใจ คงเข้ามาเป็นครูเนื่องจากไม่อาจจะหาอาชีพอื่นทำได้สะดวกหรือเข้ามาเป็นครูเพื่อรอจังหวะที่จะมองหาอาชีพอื่นทำต่อไปเท่านั้นเอง และในทางองค์เดียวกันความเข้าใจทั่ว ๆ ไปที่เกี่ยวกับตัวนิสิตที่เข้ามาศึกษาวิชาครู เพื่อออกไปประกอบอาชีพเป็นครูนั้นก็ เป็นไปในลักษณะที่ว่าเข้ามาศึกษาเพราะไม่อาจจะไปศึกษาวิชาชีพอื่น ๆ ได้แล้ว หรือเป็นเพราะความจำเป็นอันอื่นบังคับให้เข้ามาศึกษา ด้วยเหตุนี้เองจึงน่าจะทำการศึกษาวิจัยว่าอาชีพครูในปัจจุบันนี้ตกอยู่ในภาวะดังกล่าวยังเพียงใด

นอกจากนั้นผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นครูในกรมกองต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการจำนวนมากที่ยังมีความรู้สึกไม่เสมอภาคในอาชีพที่ตนประกอบอยู่นั้น และมักจะพูดถึง

ความเสียเปรียบ การเสียโอกาสในด้านการเจริญก้าวหน้า และความมีเกียรติ
มากน้อยเกี่ยวกับกรรมสังกัดของคณะครูเสมอ จนกลายเป็นเรื่องที่ได้รับการวิพากษ์
วิจารณ์มากในหมู่นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาซึ่งเตรียมตัวจะออกไปประกอบอาชีพ
เป็นครูในระยะเวลานี้ใกล้นี้ จึงเป็นการสมควรที่จะศึกษาว่า นิสิตเหล่านี้มีความ
รู้สึกอย่างไรต่อวิชาชีพที่เขากำลังศึกษาอยู่และมีทัศนคติอย่างไรต่ออาชีพที่เขากำลัง
จะออกไปประกอบในอนาคตนี้นี้

อคติหรือความเคยชินที่ตลอดจนทำให้ความรู้สึกต่าง ๆ ที่มีต่ออาชีพครูนั้นเป็น
เรื่องที่เราน่าจะทราบได้โดยแน่นอนโดยการฟังเสียงวิพากษ์วิจารณ์เพียงอย่าง
เดียว จำเป็นจะต้องทำการศึกษาศักดิ์ศรีอันน้อยอย่างมีระบบและวิธีการที่ถูกต้องแก่
เสียก่อน ทั้งนี้ก็เพราะว่าทัศนคติของคนที่มีต่อวิชาชีพหรืออาชีพที่ตนได้รับการฝึกหัด
อบรมมาย่อมมีผลต่อปริมาณงานและคุณภาพของอาชีพนั้น ๆ โดยตรง ดังนั้นกรมเจ้า
สังกัดควรมีอำนาจสั่งบรรจุและโยกย้ายเป็นงานควรจะทำความเข้าใจในเรื่องนี้ด้วย ทั้งนี้
ก็เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและบรรยากาศในการทำงานของครูที่บรรจุใหม่ให้ดีขึ้น
และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

จริงอยู่ ความรู้สึกของบุคคลนั้นเป็นเรื่องที่ไม่อาจจะผันแปรหรือแก้ไขได้ใน
ช่วงระยะเวลาอันสั้น แต่ถ้าวเเรามีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในทัศนคติของคนแล้ว
ก็จะทำให้เรามีโอกาสหาทางแก้ไขโดยไม่วิธีใดวิธีหนึ่ง

สำหรับทัศนคติของนิสิตต่อวิชาชีพและอาชีพครูนั้นนับว่าเป็นประโยชน์ต่อบุคคล
หลายประเภทเช่น คณะกรรมการจัดหลักสูตร อาจารย์ผู้แนะแนว และอาจารย์ผู้
สอนรายวิชาต่าง ๆ ตลอดจนตัวนิสิตเองด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้เป็นแนวทางให้บุคคล
ทั้งกล่าวแก้ไขหรือปรับปรุงภาวการณ์ทางการศึกษาและการสอนให้ดีขึ้น
ขึ้นไปสมตามความมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ ทั้งจะเป็นการประหยัดเวลา แรงงานอันเกี่ยว
กับการศึกษาและจะเป็นเครื่องส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันทุกฝ่ายด้วย

วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถานการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งตั้งขึ้นโดย
พระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พุทธศักราช ๒๔๘๗ มีหน้าที่ทำการสอนและฝึกหัด
อบรมวิชาการศึกษาในแขนงและสาขาวิชาการศึกษาต่าง ๆ ในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี

ปริญญาโท และปริญญาเอก ทั้งนี้เพื่อผลิตครูและนักการศึกษาที่สามารถออกไป
 ดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติให้โดยผลตามความมุ่งหมายที่ทั้งเอาไว้ และ
 โดยนัยแห่งมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ว่า "...ให้
 วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถานศึกษาและการวิจัยในวิชาการศึกษาและวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง
 ของ โดยมีความมุ่งหมายจะส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู อาจารย์ และ
 เจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา..." โดยหน้าที่ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา มีหน้าที่โดยตรงในการผลิตเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาที่สามารถ และ
 กระทำสำเร็จไปแล้วอย่างน่าชื่นชมยิ่ง แต่สิ่งที่อาจจะแอบแฝงไปกับตัวบุคคลที่ออกไป
 ประกอบอาชีพครู นั้น ที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งก็คือ "ทัศนคติต่ออาชีพครู" นั่นเอง ซึ่ง
 ยังเป็นปัญหาว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ประสบความสำเร็จในการสร้างทัศนคติ
 ที่ดีต่อวิชาชีพและอาชีพครูแล้วเพียงใด ถ้าหากบัณฑิตสำเร็จการศึกษามากออกไปด้วย
 ทัศนคติที่ไม่ดีแล้ว การลงทุนอย่างมากมาใช้ในการผลิตครูที่ก็ไม่น่าจะไย่ด่น้อยกว่าที่
 ควรจะเป็น ทั้งนี้จึงไม่น่าจะสงสัยว่า "ทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครู" ของนิสิต
 ควรจะได้รับการศึกษาวิจัยเช่นเดียวกับปัญหาทางการศึกษาอื่น ๆ หรือไม่

ทัศนคติของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาต่อวิชาชีพและอาชีพครูนั้น เมื่อได้ทำการ
 ศึกษาวิจัยแล้ว ผลที่ได้ก็น่าจะมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในหัวข้อต่อไปนี้

- ๑.๒๑ เป็นแนวทางให้เกิดการ ปรับปรุงทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครู
 โดยเฉพาะทัศนคติของบัณฑิตที่จะออกไปเป็นครู และเป็นผู้นำทางการ
 ศึกษาให้เหมาะสมและถูกต้องยิ่งขึ้น
- ๑.๒๒ เป็นเครื่องมือให้เห็นข้อดีข้อเสียโดยทางอ้อมของอาชีพครู ของ
 วิชาชีพที่นิสิตเรียน ตลอดจนขอบเขตของของอาจารย์ผู้สอนและตัว
 ของนิสิตเองควรมีอยู่มากน้อยเพียงใด
- ๑.๒๓ เป็นแนวทางในการ สอดคล้องเลือก หรือพิจารณาบรรจุครูใหม่ เข้า

สังกัดกรม กอง และตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ
ได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

๑.๒ อาจจะเป็นแนวทางให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้พิจารณาหาทาง
ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ อันเกี่ยวเนื่องกับทัศนคติดังกล่าวแล้วให้โดยลึ
ยิ่ง ๆ ขึ้นไป เช่น

- (๑) ปรับปรุงการจัดหลักสูตร และ เนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ
ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- (๒) ปรับปรุงวิธีดำเนินการสอนของผู้สอนตลอดจนการมอบหมาย
งานต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการศึกษาของนิสิตให้มีประสิทธิภาพ
และเป็นที่ยอมรับของนิสิตมากขึ้น
- (๓) พิจารณาหาทางแก้ไขปรับปรุงตัวนิสิตเองให้มีทัศนคติต่อ
วิชาชีพและอาชีพครู สมเป็นบัณฑิตทางการศึกษาซึ่งจะออกไป
ประกอบอาชีพครู และเป็นผู้นำทางการศึกษาที่สามารถ
ประกอบอาชีพครู และ เป็นผู้นำทางการศึกษาที่สามารถ
- (๔) เป็นแนวทางในการจัดบริการแนะแนวให้แก่ นิสิตทั้งในชั้น
การศึกษาและชั้นการอาชีพให้เป็นไปอย่างเหมาะสม
ถูกต้องและโดยลึกล้ำมากขึ้น

๑.๓ ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของนิสิตต่อวิชาชีพและอาชีพครูครั้งนี้ ผู้
เขียนได้ตั้งข้ออนุมานเอาไว้สองประการคือ

๑.๓๑ นิสิตชั้นปีที่สี่ซึ่งเป็นนิสิตปีสุดท้ายของการศึกษาในระดับปริญญาตรี
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ย่อมมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะให้ความรู้
เกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครู ได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง
ดีกว่านิสิตในระดับชั้นที่ต่ำลงมา ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลบางประการ
ดังต่อไปนี้คือ

- (๑) นิสิตชั้นปีที่สี่โดยส่วนรวมแล้วย่อมมีวุฒิภาวะต่าง ๆ

คิดว่านิสิตในชั้นที่ต่ำกว่า ซึ่งทั้งนี้จะเป็นเครื่องสนับสนุน
ทัศนคติของนิสิตให้เป็นไปอย่างมีเหตุผลและมั่นคงมาก
ยิ่งขึ้น

- (๒) นิสิตชั้นปีที่สี่มีระยะเวลาศึกษาวิชาชีพในวิทยาลัยวิชาการศึกษามานานพอที่จะเกิดความรู้สึกของตัวเองต่อวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาอยู่ได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากกว่านิสิตที่อยู่ในระดับชั้นที่ต่ำกว่า
- (๓) นิสิตชั้นปีที่สี่บางกลุ่มยอมผ่านอาชีพทางการสอนมาแล้ว และเกือบทั้งหมดเคยผ่านการฝึกสอนมาในระยะเวลาพอสมควร ในอันที่จะเป็นสาเหตุชักนำให้เกิดความรู้สึกต่ออาชีพครูอย่างแท้จริงด้วยตัวของตนเองได้
- (๔) ระยะเวลาที่นิสิตชั้นปีที่สี่ทำการออกแบบสอบถามอยู่นั้นเป็นระยะเวลาว่างจากการศึกษาซึ่งมีเวลาเหลืออีกเพียงหนึ่งภาคเรียนเท่านั้นที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบัณฑิตทางการศึกษา ทำความรู้สึกทาง ๆ ของนิสิตต่อวิชาชีพ และอาชีพครูย่อมจะไม่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจนกว่าจะได้ออกไปประกอบอาชีพทางการสอนแล้วเป็นระยะเวลาพอสมควร เสียก่อน ดังนั้นทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่จึงน่าจะอนุมานเป็นทัศนคติของบัณฑิตใหม่วิทยาลัยวิชาการศึกษาศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๐๔ ได้อีกโสดหนึ่งด้วย

๑.๓๒ ทัศนคติของวิชาชีพ วิธีการสอน ผู้สอน และจุดมุ่งหมายของวิทยาลัย
วิชาการศึกษาทั้งสามแห่งย่อมมีลักษณะและวิธีการ เป็นไปในทำนอง
เดียวกันหรือมีส่วนคล้ายคลึงกันมากที่สุดจนอาจจะกล่าวได้ว่า
วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามแห่งนี้เป็นสถาบันการศึกษาทางวิชา
การศึกษาแห่งเดียวกัน

๑.๔ ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่ วิทยาลัยวิชาการศึกษา กระทรวง
ภายในขอบเขตดังต่อไปนี้

- ๑.๔๑ ศึกษาวิจัยเฉพาะทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ปทุมวัน และบางแสน ปีการศึกษา ๒๕๐๔ ทั้งเพศ
ทุกสาขา
- ๑.๔๒ ศึกษาวิจัยทัศนคติของอาจารย์ครุอันมีความหมายตามนัยแห่งมาตรา ๒๔
และ ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๔
- ๑.๔๓ ศึกษาวิจัยทัศนคติของวิชาชีพที่จัดสอนภายในวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ทั้งสามแห่ง

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะบางคำที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

- ๑.๕๑ "ทัศนคติ" หมายถึงท่าทีความรู้สึกรู้สึกต่อวิชาชีพและอาชีพครู
- ๑.๕๒ "นิสิต" หมายถึงนิสิตชั้นปีที่สี่ทั้งสองเพศทั้งหมดของทุกสาขาที่กำลัง
ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๐๔ ทั้งนี้ไม่นับ
รวมนักศึกษาคณะคอนเียน
- ๑.๕๓ "วิทยาลัยวิชาการศึกษา" หมายถึงวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
ปทุมวัน และบางแสน
- ๑.๕๔ "วิชาชีพ" หมายถึงรายวิชาการศึกษาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาจัด
สอน และรายวิชาเอกต่าง ๆ ที่ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาเปิดให้
นิสิตเลือก เว้นตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา
- ๑.๕๕ "อาชีพครู" หมายถึงอาชีพครูตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช
๒๔๘๔ หมวด ๒ มาตรา ๒๔ และ ๒๕ คืออาชีพครูหมายถึง
(๑) อาชีพของข้าราชการครูและอาชีพของผู้อื่นที่ทำการสอนใน
สถานศึกษาที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ
และได้รับเงินเดือนเป็นประจำ

- (๒) อาชีพของข้าราชการพลเรือนซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นผู้สอนประจำในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หรือที่ซึ่งดำรงตำแหน่งอย่างอื่นในกระทรวงศึกษาธิการอื่นเกี่ยวกับการให้การศึกษาตามที่กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา

สรุปประจําบท

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะทราบถึงทัศนคติของนิสิตทอวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาอยู่และทออาชีพครูที่ตนกำลังจะออกไปประกอบว่าเป็นอย่างไร ซึ่งทั้งนี้ก็โดยคำนึงว่าในการสอบคัดเลือกเพื่อรับนิสิตใหม่ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา กิตติ บรรจากร เข้าทำการสอนในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ กิตติ ทัศนคติทอวิชาชีพและอาชีพครู เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งที่จะละเลยไม่พิจารณาเสียมิได้

ผลของการศึกษาวิจัยที่ได้นี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้แก่วิทยาลัยวิชาการศึกษาซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการผลิตครู กรม กองต่าง ๆ ที่ต้องการจะรับบรรจุครูใหม่ ตลอดจนตัวของนิสิตเองด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อจะเป็นแนวทางให้ทุก ๆ ฝ่ายร่วมมือกันแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมทัศนคติของนิสิต รวมทั้งทัศนคติของผู้นิเทศคนอื่น ๆ ทอวิชาชีพและอาชีพครูให้เป็นไปอย่างถูกต้องสม เหตุผลมากยิ่งขึ้น

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้วางขอบเขตการศึกษาเฉพาะทัศนคติทอวิชาชีพและอาชีพครูของนิสิตชั้นปีที่สี่ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ภาควิชา และบางแสน ปีการศึกษา ๒๕๐๔ แต่โดยที่มีการอนุมานเอาไว้ว่าทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่นี้ย่อมจะมีความมั่นคงและเกิดจากการศึกษาวิชาชีพ การฝึกสอน หรือการสอนมานานพอที่นิสิตจะเกิดทำให้ความรู้สึกด้วยตัวของตนเองได้ และทำให้ความรู้สึกอันนี้ย่อมไม่เปลี่ยนแปลงไปโดยรวดเร็วจนกว่านิสิตจะสำเร็จออกไปประกอบอาชีพทางการสอนเป็นระยะเวลา นานพอสมควรเสียก่อน ดังนั้นจึงอาจจะถือได้ว่าทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่นี้เป็นทัศนคติของบัณฑิตใหม่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๐๔ ได้อีกโดยหนึ่งด้วย

การศึกษาคุณค่าเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่มีผู้ศึกษาค้นคว้าเอาไว้แล้วและเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้อาจจะประมวลเป็นหัวข้อโดยสังเขปต่อไปนี้คือ

๒.๑ ความหมายของคำว่า "ทัศนคติ" //

โดยทั่ว ๆ ไปแล้วการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะตัดสินใจเลือกศึกษาวิชาชีพหรือตกลงใจประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งเป็นหลักนั้น เขาน่าจะมีท่าทีความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพหรืออาชีพนั้น ๆ เสียก่อน ซึ่งทั้งนี้ก็อาจจะเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ แต่สาเหตุใหญ่อยู่ที่ความพอใจหรือความไม่พอใจที่จะศึกษาวิชาชีพหรือประกอบอาชีพนั้น ๆ นั่นเอง

ในทางการศึกษาเราใช้คำแทนท่าทีความรู้สึกของคนอื่นเป็นแรงขับหรืออำนาจอย่างหนึ่งที่แฝงอยู่ภายในจิตใจมนุษย์ที่จะชักนำหรือจูงใจให้คนเกิดกิจกรรมบางอย่างโดยบางหนึ่งขึ้นว่า "ทัศนคติ" ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "ATTITUDE" ทัศนคติกังกล่าวนี้อาศัยพฤติกรรมเป็นเครื่องแสดงออก อาจจะแสดงออกในลักษณะพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ และบางครั้งก็อาจจะไม่แสดงพฤติกรรมออกมาให้เห็นเลยก็ได้ ปริมาณความพอใจและความไม่พอใจนั้นก็แตกต่างกันไปตามเอกลักษณ์บุคคล

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้นิยามคำว่า "ทัศนคติ" เอาไว้ต่าง ๆ กัน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วก็มีความหมายคล้ายคลึงกันส่วนใหญ่ จะแตกต่างกันบ้างก็แต่ในส่วนปลีกย่อยเท่านั้นเอง ดังจะแยกกล่าวเป็นข้อ ๆ ต่อไปนี้

- ๒.๑๑ วาเรน อธิบายว่า "ทัศนคติ" ไว้ตอนหนึ่งว่า "...ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงของจิตใจที่มีความรู้สึกต่อประสพการณ์ที่ได้รับ หรืออาจจะกล่าวว่าเป็นภาวะความพร้อมของคนที่จะมีกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งต่อประสพการณ์ที่ได้รับนั้น ๆ ก็ได้..."

- ๒.๑๒ แคนทริล กล่าวว่า "...ทัศนคติเป็นภาวะความพร้อมทางจิตใจ และประสาทซึ่งรวบรวมประสบการณ์จะมีอิทธิพลเหนือแนวทางการตอบสนองต่อวัตถุหรือสถานการณ์ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องไปตามลักษณะแห่งความพร้อมนั้น ๆ ..."
- ๒.๑๓ ออสฟอร์ด กล่าวว่า "...ทัศนคติเป็นภาวะความพร้อมทางจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์อันจะเป็นเครื่องกำหนดลักษณะของกิจกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า..."
- ๒.๑๔ เกรค และ ครัทช์ฟิลด์ ที่ความหมายคำ "ทัศนคติ" ว่าดังนี้ "... ทัศนคติเป็นระบบการรวบรวมกระบวนการอย่างฉาบฉวยของแรงผลักดันที่จะตอบสนอง หรือเป็นกระบวนการทางอารมณ์ การรับรู้ และความนึกคิดตามหาที่ความรู้สึกของแต่ละบุคคล..."
- ๒.๑๕ กุก ให้นิยามคำว่า "ทัศนคติ" เป็นไปในทำนองเดียวกันคือ "... ทัศนคติเป็นภาวะความพร้อมของจิตใจหรืออารมณ์ที่จะมีปฏิกิริยาต่อสถานการณ์ บุคคล หรือสิ่งของ ในลักษณะที่กลมกลืนกับอุปนิสัยที่เคยตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้น ๆ มาก่อน..."
- ๒.๑๖ เทอร์สโทน และ เซฟ นักจิตวิทยาผู้เชี่ยวชาญในการทดสอบทัศนคติให้ทัศนะเกี่ยวกับคำ "ทัศนคติ" ว่า "...ทัศนคติเป็นผลรวมทั้งมวลของความรู้สึก ความไม่เอียง ความเคยชินหรืออคติ ความคิด ความหวั่นเกรง ความกลัว และความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ..."

^๑Cantril, A.H., Understanding the Child, 4:13, January, 1934

^๒Allport, G.W., A Handbook of Social Psychology, p. 810

^๓Kreck, David, and Crutchfield, Richard S., Theory and Problems of Social Psychology, p. 37

^๔Good, C.V., editor, Dictionary of Education, p. 37

^๕Thurstone, L.L., and Chave, E.J., The Measurement of Attitude

๒.๑๗ นิวโคม ได้อธิบายความหมายของคำว่า "ทัศนคติ" ไว้อย่างละเอียด
พอสรุปได้ว่า "...ทัศนคติของบุคคลนั้นแสดงออกมาในลักษณะต่าง ๆ
อาจจะมีพฤติกรรม แสดงออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนหรือแอบแฝงอยู่
ภายในก็ได้ ทัศนคติดังกล่าวนี้นั้นแยกออกเป็นสองลักษณะคือ

- (๑) ทัศนคติเชิงนิมาน (Favourable Attitude)
เป็นพฤติกรรม ที่แสดงออกมาให้เห็นหรือเป็นความรู้สึกอยู่
ภายในที่เป็นไปในลักษณะพอใจ อยากจะกระทำ สนใจ
อยากเข้าใจ หรือพอใจที่จะอยู่ในภาวะการณ์นั้น ๆ
- (๒) ทัศนคติเชิงนิเสธ (Unfavourable Attitude)
เป็นพฤติกรรม ที่แสดงออกมาให้เห็นหรือเป็นความรู้สึกอยู่
ภายในที่เป็นไปในลักษณะไม่พึงพอใจ เกิดความเบียดเบียน
ต่อต้าน ไม่อยากกระทำ และเกิดความไม่พอใจที่จะอยู่ใน
ภาวะการณ์นั้น ๆ ..."

จากคำจำกัดความของคำว่า "ทัศนคติ" ต่าง ๆ ที่กล่าวถึงแล้วนั้น ทำให้
เราได้แนวทางที่จะสรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิดหนึ่งที่แฝงอยู่ภายในจิตใจ
ของมนุษย์และอาศัยพฤติกรรม เป็นเครื่องแสดงออก ความรู้สึกดังกล่าวนั้นจะเป็นตัวชักนำ
หรือชี้แนะทิศทางความประพฤติ จะมีปฏิกิริยาต่อวัตถุ สถานการณ์ และอาจจะแวดล้อมที่ตน
เผชิญอยู่ไปในทิศทางใด ด้วยเหตุนี้เองจึงพอจะ เห็นได้ว่าการที่มนุษย์จะศึกษาวิชาชีพหรือ
ประกอบอาชีพใดก็เพียงใดนั้น ทัศนคติเกี่ยวกับการอาชีพและวิชาชีพนั้น ๆ ย่อมมีส่วน
พัวพันอยู่ควบเสมอ

๒.๒ การผลิตบัณฑิตของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

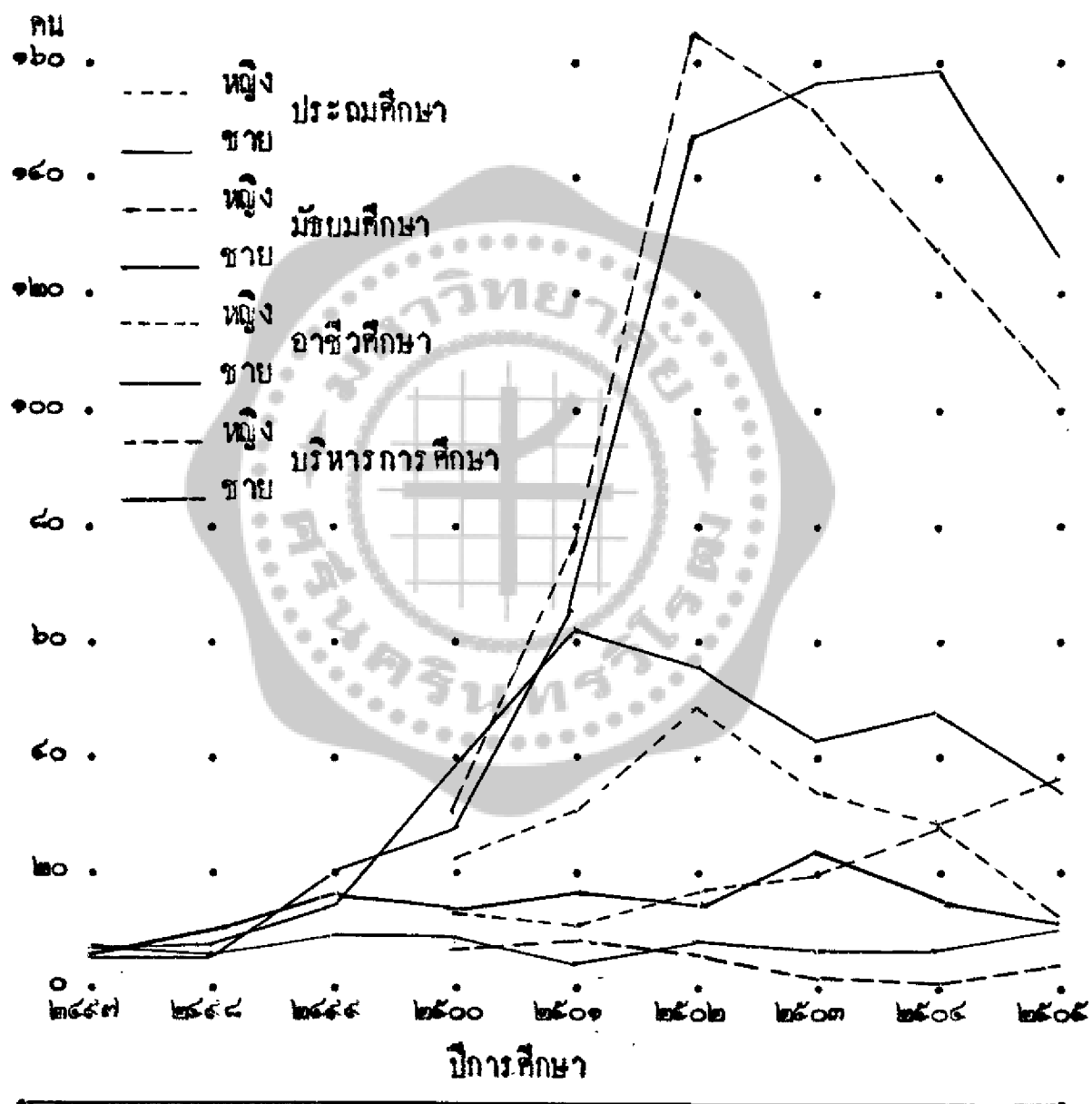
จากประวัติวิทยาลัยวิชาการศึกษาอันกล่าวได้โดยสรุปว่า วิทยาลัย

^๗ New Comb, Theodore, M., Social Psychology, p.128

วิชาการศึกษาก่อตั้งขึ้นโดยการปรับขยายโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ซึ่งเป็นสถานบันผลิตครูในระดับประโยคมัธยมเดิมให้สามารถผลิตครูชั้นบัณฑิตได้ ทั้งนี้โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงจึงได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๔๒ มีคณะกรรมการวิทยาลัยวิชาการศึกษาทำหน้าที่บริหารแทนคณะกรรมการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงเดิม และเพื่อให้วิทยาลัยวิชาการศึกษามีอำนาจให้การศึกษาถึงระดับปริญญาได้โดยสมบูรณ์ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา พุทธศักราช ๒๔๔๓ ทอดสภาผู้แทนราษฎรและตราเป็นพระราชบัญญัติเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๔๓ ตามนัยแห่งพระราชบัญญัตินี้ วิทยาลัยวิชาการศึกษามีสิทธิให้อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในวิชาการศึกษาและแขนงวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในระดับนั้น ๆ ... วิทยาลัยวิชาการศึกษายังอยู่ที่ถนนประสานมิตร เปิดสอนในระดับปริญญาชั้นสี่สาขา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และบริหารการศึกษา เมื่อปีการศึกษา ๒๔๔๖ มีบัณฑิตสำเร็จเป็นรุ่นแรกในปลายปีการศึกษา ๒๔๔๗ รวมทั้งสิ้น ๓๐ คน วิทยาลัยวิชาการศึกษาย่างแสนนั้น ได้จัดตั้งขึ้นที่ตำบลบางแสน จังหวัดชลบุรี และเปิดรับสมัครนิสิตเข้าประจำในวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๔๔ เปิดทำการสอนในระดับปริญญาเพียงสองสาขา คือ สาขาประถมศึกษา และสาขามัธยมศึกษา ผลิตบัณฑิตทางการศึกษารุ่นแรกในปลายปีการศึกษา ๒๔๐๑ รวมทั้งหมก ๓๐ คน สำหรับวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ที่ตั้งอยู่ที่อำเภอปทุมวัน จังหวัดพระนครนั้น ได้ทำการปรับขยายหลักสูตรฝึกหัดครูมัธยมเดิมให้สามารถทำการสอนถึงระดับปริญญาตรีได้ในปีการศึกษา ๒๔๔๔ แต่เปิดทำการสอนสาขามัธยมศึกษาเพียงสาขาเดียว มีบัณฑิตสำเร็จรุ่นแรก ๔๓ คน ในปลายปีการศึกษา ๒๔๐๑....."

สำหรับจำนวนบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ที่จบจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๔๔๗ เป็นต้นมาและรวมกับบัณฑิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปลายปี

ภาพประกอบ ๑. เปรียบเทียบจำนวนบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา
จำแนกออกตาม เพศ สาขา และปีการศึกษา*

* ภูภาคผนวก ข.

การศึกษา ๒๕๐๕ นี้ด้วยแล้วมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๓๔๔ คน ทั้งนี้ไม่นับรวมบัณฑิตที่จบจาก
การเป็นนักศึกษาภายนอก บัณฑิตจำนวนที่กล่าวถึงทั้งหมดนี้เป็นบัณฑิตชายเสีย ๑๒๔๔
คน และเป็นบัณฑิตหญิง ๑๐๙๙ คน

จากภาพประกอบ ๑. ที่แสดงปริมาณการผลิตบัณฑิตของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ในหน้า ๑๔ นั้น จะเห็นได้ว่าบัณฑิตหญิงและชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่หากพิจารณา
ตามสาขาแล้วจะเห็นว่าบัณฑิตชายมีมากกว่าบัณฑิตหญิงเล็กน้อยในทุกสาขา ทั้งนี้ยกเว้น
สาขาอาชีวศึกษาเท่านั้นที่มีจำนวนบัณฑิตหญิงสูงกว่า การที่บัณฑิตหญิงโดยส่วนรวมน้อย
กว่าบัณฑิตชายก็เพราะว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาเริ่มผลิตบัณฑิตชายออกไปก่อนสามรุ่น
แล้วจึงเริ่มผลิตบัณฑิตหญิงออกไปในรุ่นที่สี่ ถ้าหากไม่นับจำนวนบัณฑิตชายในสามรุ่นแรก
นั้นแล้ว จำนวนบัณฑิตหญิงและชายที่สำเร็จการศึกษาออกไปจะมีจำนวนเกือบเท่ากัน
ทำให้จำนวนบัณฑิตชายหญิงมีจำนวนสมดุลกันมากที่สุด

เป็นที่น่าสังเกตว่าในสาขานิติศาสตร์นั้นจำนวนบัณฑิตหญิงมีเพียงหนึ่งในสี่ของ
บัณฑิตชายเท่านั้นเอง สำหรับอัตราการเพิ่มของบัณฑิตในสาขาประถมศึกษาและมัธยม
ศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปีการศึกษา ๒๕๐๑ นั้น ก็เพราะว่ามีบัณฑิตที่สำเร็จการ
ศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาปฐมวัย และบางแสนมาสมทบด้วย

๒.๓ ภาวะการดำรงอาชีพครูในปัจจุบัน

ภาวะการดำรงอาชีพครูในปัจจุบันเท่าที่ได้มีผู้สำรวจเอาไว้แล้วนั้น พอจะ
แยกกล่าวเป็นเรื่อง ๆ ได้ดังนี้คือ

๒.๓.๑ การศึกษาปริมาณครู เทียบกับปริมาณนักเรียน

จากสถิติของผู้ถืออาชีพครูทั้งหมดทั่วประเทศในปีการศึกษา ๒๕๐๓ นั้น

๑. แผนกทะเบียนวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

๒. ภาควิชาคณบดี ช.

๓. การวิจัย, กอง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สถิติการศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๐๓ ตาราง ๑๑. ๑๓ หน้า ๒๒๑, ๒๔

ปรากฏว่าผู้ถืออาชีพครูทุกประเภทในประเทศไทยมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๓๗,๒๖๑ คน อัตราการเพิ่มประมาณอย่างคร่าว ๆ ใ้คร่าวปีละ ๖,๕๐๐ คน หรืออาจกล่าวได้ว่าอัตราการเพิ่มของผู้ถือครองอาชีพครูนั้นเป็นปฏิภาคตรงกับอัตราการเพิ่มของพลเมือง จากผลการสำรวจสถิติครูโดยการสุ่มตัวอย่างที่กองการวิจัย^{๑๒} กระทรวงศึกษาธิการสำรวจเอาไว้แล้ว พอจะจำแนกครูออกตามวุฒิได้ดังนี้คือ

ครูไม่มีวุฒิทางครู ร้อยละ

๒๑.๕๑

ครูมีวุฒิทางครู ร้อยละ

๗๘.๐๙

ในจำนวนครูที่มีวุฒิทางครูนั้นจำแนกได้ดังนี้^{๑๓}

ประโยคครูประถม ร้อยละ

๓๑.๗๕

ประกาศนียบัตรประโยคครูมูล ร้อยละ

๒๗.๕๑

ปริญญาตรี ร้อยละ

๑.๒๓

ปริญญาโท ร้อยละ

๐.๒๐

จำนวนที่กล่าวถึงนี้ทำให้พอจะเห็นภาพได้ว่าครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปมีจำนวนน้อยมาก ส่วนครูที่ยังไม่มีวุฒิทางครูนั้นยังมีเหลืออยู่อีกประมาณหนึ่งในห้าของจำนวนครูทั้งหมด

สำหรับปริมาณครู เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณนักเรียนตามตัวเลขที่รวบรวมไว้ในภาคผนวก ข. และ ค. แล้ว จะเห็นได้ว่าอัตราการเพิ่มของนักเรียนนั้นเป็นไปโดยสม่ำเสมอ เว้นแต่นักเรียนประเภทมัธยมสามัญเท่านั้นที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปีการศึกษา ๒๕๐๐ ทั้งนี้ก็เนื่องจากการปรับปรุงและขยายโรงเรียนมัธยมสามัญ

^{๑๒} การวิจัย. กอง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ การวิจัยทางการศึกษา หน้า ๓

^{๑๓} การวิจัยครั้งนี้ไม่ได้แจ้งปริมาณครูวุฒิประโยคครูมัธยมว่ามีอยู่เท่าใด

ในปีนี้ หลังจากนั้นแล้วอัตราการเพิ่มของนักเรียนก็เป็นไปตามปกติ

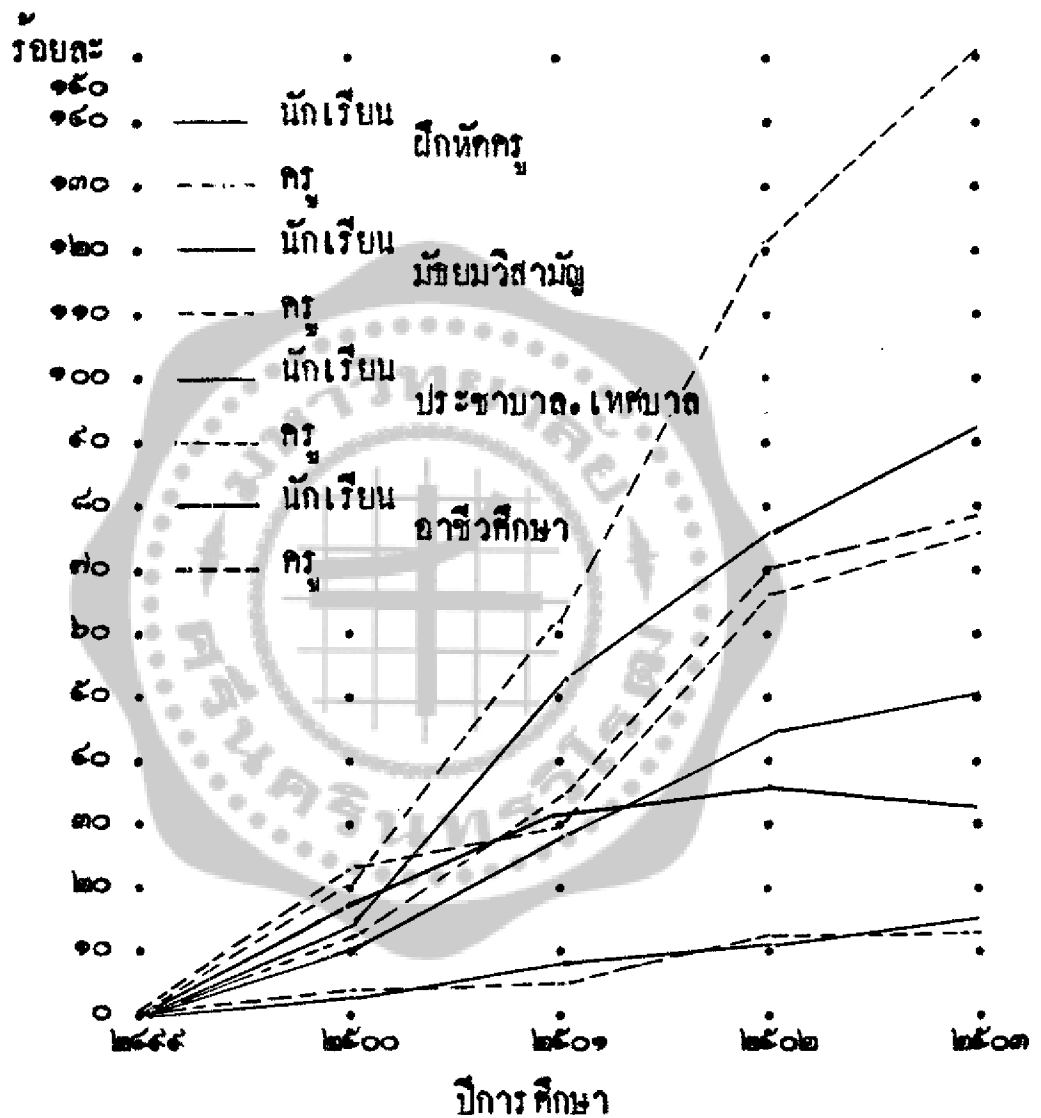
ในคํานวณอัตราการเพิ่มของครูนั้นปรากฏว่าโรงเรียนแต่ละประเภทมีอัตราการเพิ่มของครูแตกต่างกันมาก โรงเรียนประถมศึกษาและเทศบาลมีอัตราการเพิ่มของครูเป็นไปอย่างเชื่องช้าจนเกือบจะเท่ากับปริมาณการเพิ่มของนักเรียนในระดัมนี้นี้ จึงเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าครูประถมศึกษาและครูเทศบาลยังคงต้องทำงานหนักเรื่อยมาและไม่มีสภาพดีขึ้นเหมือนครูประเภทอื่น ๆ เลย เมื่อเทียบกับครูในสังกัดโรงเรียนฝึกหัดครูแล้วจะเห็นว่าแตกต่างกันอย่างเด่นชัดมาก

แต่ถึงจะอย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นส่วนตัวแล้วจะปรากฏว่าปริมาณการเพิ่มของครูสูงขึ้นเรื่อย ๆ และสูงกว่าอัตราการเพิ่มของนักเรียนทุกปี แสดงให้เห็นอย่างคร่าว ๆ ว่าความขาดแคลนครูเริ่มลดลงโดยลำดับ

๒.๓๒ การทำงานของครู การที่จะรู้ว่าการทำงานได้มากน้อยและดีเลวเพียงใหนั้นเป็นเรื่องที่ไม่อาจจะทำได้โดยง่ายนัก สิ่งชี้ให้เห็นปริมาณงานของครูได้อย่างดีประการหนึ่งก็คือ จำนวนนักเรียนที่ครูหนึ่งคนต้องทำการสอนและชั่วโมงการสอนในหนึ่งสัปดาห์ในแต่ละประเภทของโรงเรียนทั้งที่สถิติในภาคผนวก ค. ง. และ จ. ชี้ให้เห็นอย่างเด่นชัดและแสดงเป็นภาพประกอบไว้ในหน้า ๑๔, ๑๕ แล้ว

จากภาพประกอบ ๒. และ ๓. นั้นจะเห็นได้คร่าว ๆ ว่าครูประถมศึกษาและเทศบาลต้องสอนนักเรียนเป็นจำนวนมากที่สุดและไม่มีการท้าวจะลดลงเลย ในโรงเรียนมัธยมวิสามัญนั้นจำนวนนักเรียนต่อครูหนึ่งคนลดลงในสองปีหลังและครูหนึ่งคนทำการสอนนักเรียนไม่เกิน ๓๐ คน ในระยะห้าปีที่ผ่านมาี้ ทั้งนี้เมื่อคิดโดยอัตราเฉลี่ยโดยทั่วไป สำหรับโรงเรียนฝึกหัดครูนั้นจำนวนครูมีมาก ครูคนหนึ่ง ๆ ทำการสอนนักเรียนไม่เกิน ๑๕ คนและมีแนวโน้มที่จะลดลงทุกปี

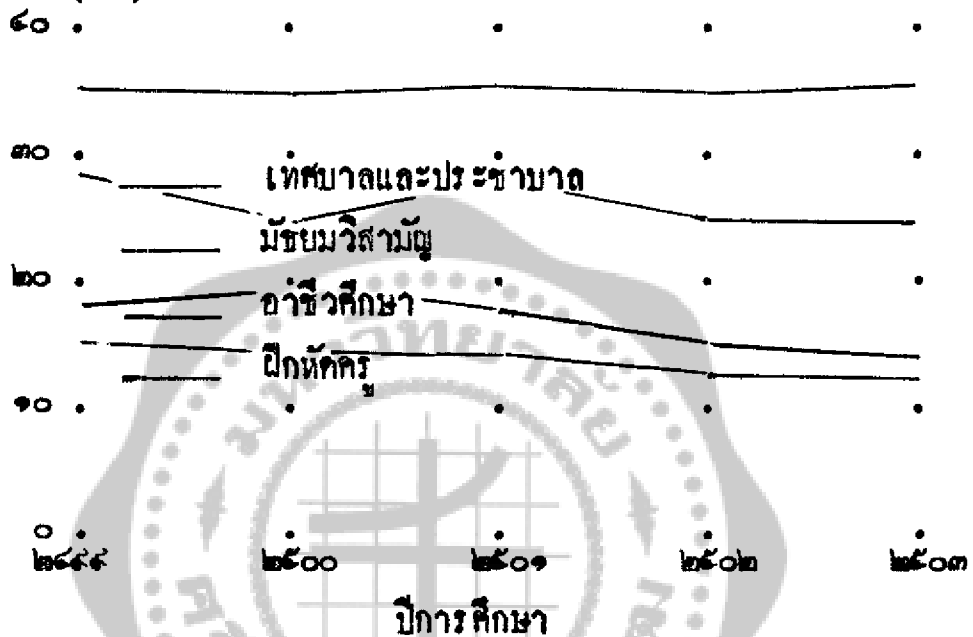
ภาพประกอบ ๒. เปรียบเทียบอัตราการเพิ่มของครูกับอัตราการเพิ่มของนักเรียน
ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ *

* การคำนวณถือเอาปีการศึกษา ๒๔๙๔ เป็นปีหลัก ปีต่อ ๆ ไปคิดเทียบกับว่า
โรงเรียนแต่ละประเภทมีจำนวนนักเรียนและจำนวนครูเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละเท่าใดของ
ปีการศึกษา ๒๔๙๔ (ภูภาคผนวก ก. และ ง. ประกอบ)

ภาพประกอบ ๓. อัตราการเพิ่มหรือลดของจำนวนนักเรียนที่ครูคนหนึ่ง ๆ ทำการสอน
ในระหว่างปีการศึกษาของโรงเรียนประเภทต่าง ๆ *

นักเรียน (คน)

ส่วนในด้านชั่วโมงการสอนนั้น กองการวิจัย^{*} ได้ทำการ
สำรวจการทำงานของครูทั่วประเทศสรุปผลได้ว่า ครูจำนวนร้อยละ
๕๕.๐๔ ต้องทำการสอนเกิน ๒๔ ชั่วโมงในหนึ่งสัปดาห์ ในบรรดา
ครูที่ต้องทำการสอนเกิน ๒๔ ชั่วโมงในหนึ่งสัปดาห์นี้จำแนกออกเป็น
พวก ๆ ได้คือ

ครูเทศบาลที่สอนเกินสัปดาห์ละ ๒๔ ชั่วโมงมีร้อยละ ๔๑.๒๑
ครูประชาบาลที่สอนเกินสัปดาห์ละ ๒๔ ชั่วโมงมีร้อยละ ๓๔.๘๒

* ภาควิชาคณิตศาสตร์ จ.

ครูโรงเรียนราษฎรที่สอนเกินสัปดาห์ละ ๒๔ ชั่วโมง

มีร้อยละ

๕๕.๑๕

ครูโรงเรียนรัฐบาลที่สอนเกินสัปดาห์ละ ๒๔ ชั่วโมง

มีร้อยละ

๒๔.๕๑

ส่วนครูที่ทำการสอนไม่เกินสัปดาห์ละหกชั่วโมงนั้นมีร่วมกัน

ทุกประเภทคือเป็นร้อยละ ๑๓.๒๕ ครูเหล่านี้เข้าใจว่าคงเป็นครู
ที่ทำงานฝ่ายธุรการจึงมีเวลาทำการสอนน้อย

๒.๓๓

ฐานะทางเศรษฐกิจของครู การที่จะพิจารณาถึงฐานะเศรษฐกิจ
ของครูนั้น เราอาจจะทำได้ทางหนึ่งโดยวิเคราะห์รายไ้ประจำ
ของครูตามที่กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการได้
สำรวจเอาไว้ ผลการสำรวจปรากฏว่าครูมากกว่าจำนวนร้อยละ
๔๐ ดำรงชีพอยู่ด้วยอัตราเงินเดือนที่รับอยู่ประจำแต่เพียงอย่างเดียว
โดยไม่มีรายไ้พิเศษอย่างใดอีกเลย รายไ้เฉลี่ยของครูทั่วประเทศ
เป็นดังนี้คือ

ครูที่มีรายไ้เดือนละ ๕๐๑-๗๕๐ บาท มีร้อยละ ๓๐.๔๔

ครูที่มีรายไ้เดือนละ ๗๕๑-๑๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๑๕.๖๔

ครูที่มีรายไ้เดือนละเกิน ๑๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๑๓.๔๔

สำหรับครูที่มีรายไ้พิเศษอยู่บางนั้นปรากฏว่ามีเพียงร้อยละ

๓.๖๐ ที่มีรายไ้พิเศษอยู่ระหว่างเดือนละ ๒๐๐ - ๔๐๐ บาท

ส่วนครูที่มีรายไ้พิเศษต่ำกว่าเดือนละ ๒๐๐ บาท มีอยู่ร้อยละ ๑๓.๒๕

ควยเหตุนี้จึงเห็นได้ชัดว่าประมาณสี่ในห้าของครูทั่วประเทศ

ดำรงชีพอยู่ด้วยอัตราเงินเดือนแท้ ๆ เพียงอย่างเดียวเท่านั้น

ในทางด้านการออมทรัพย์ นั้น ปรากฏว่ามีอาชีพครูโดยทั่ว ๆ

๑๕ ก. ตาราง ๑๐ หน้า ๒๐

๑๖ ก. หน้า ๖๐

ไปไม่ถึงร้อยละ ๔๐.๐๐ ที่สามารถออมทรัพย์ได้ ที่เหลือออกนั้น
ไม่อาจจะออมทรัพย์เอาไว้ได้เลย ครูที่ออมทรัพย์ไว้ได้มีดังนี้

ครูที่เป็นโสดออมทรัพย์ไว้ได้ร้อยละ ๓๘.๔๔

ครูที่สมรสและอยู่ด้วยกันออมทรัพย์ไว้ได้ร้อยละ ๓๕.๔๑

ตัวเลขข้างบนนี้ชี้ให้เห็นว่าถึงแม้ครูจะทำการ สมรส มีครอบครัวแล้ว
ก็ยังไม่อาจจะทำการออมทรัพย์เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของ
ครอบครัวได้ นั่นคือการสมรสไม่ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของครู
ดีขึ้นเลย

๒.๓๕ ภาวะการสมรส ผลที่กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวง
ศึกษาธิการ ได้ทำการวิจัยเอาไว้มีดังนี้

ครูชายที่ทำการ สมรสแล้วมีร้อยละ ๕๖.๓๕

ครูหญิงที่ทำการ สมรสแล้วมีร้อยละ ๑๕.๕๐

สมรสแล้วและหย่ากับคู่สมรสทั้งหญิงและชายมีร้อยละ ๑.๐๕

สมรสแล้วและแยกกันอยู่ทั้งหญิงและชายมีร้อยละ ๓.๐๕

สมรสแล้วและไม่พอใจจะอยู่ด้วยกันมีร้อยละ ๐.๕๒

สำหรับจำนวนการ สมรสของครูหญิงและครูชายในระดั้มอายุ ๒๐ ปีนั้น
มีจำนวนใกล้เคียงกัน เมื่อพ้นเกณฑ์อายุนี้ไปแล้วจำนวนครูชายที่ทำ
การ สมรสจะมีมากกว่าครูหญิงที่ทำการ สมรสยิ่งขึ้นทุกที ในเกณฑ์
อายุระหว่าง ๔๕ - ๔๙ ปีนั้น ปรากฏว่าครูชายมีโอกาสทำการสมรส
อยู่อีก ซึ่งไม่ปรากฏว่าครูหญิงได้ทำการสมรสในวัยนี้

๒.๓๕ สถิติการของครู จากการสำรวจภาวะความเป็นอยู่ของครูทั่ว
ประเทศ โดยสรุปผลความนึกเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ๑๖,๕๒๕ คน

๑๓ ก. หน้า ๑๕.๑๕

๑๔ ก. หน้า ๕๕.๖๐

ซึ่งให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสวัสดิการ การ ผลปรากฏเป็นดังนี้คือ
 (๑) ที่พักและความต้องการที่จะให้ทางราชการช่วยเหลือเกี่ยวกับที่พัก

จัดบริการซื้อบ้านและที่ดินให้แก่ครูร้อยละ	๔๓.๔๔
มีบ้านให้อยู่ในระหว่างที่เป็นครูร้อยละ	๑๔.๗๐
ให้เงินค่าเช่าบ้านอย่างเพียงพอร้อยละ	๑๔.๔๔
พอใจในสภาพที่เป็นอยู่แล้วร้อยละ	๑๔.๓๗

(๒) โรคประจำตัว

ไม่มีโรคร้อยละ	๒๓.๔๐
โรคทั่วไปร้อยละ	๑๔.๗๕
โรคเกี่ยวกับนัยน์ตาร้อยละ	๑๕.๔๕
โรคเกี่ยวกับระบบการย่อยอาหารร้อยละ	๑๕.๔๕

(๓) การพักผ่อน

อ่านหนังสือร้อยละ	๓๒.๒๕
ปลูกต้นไม้ร้อยละ	๑๔.๖๒
เลี้ยงสัตว์ร้อยละ	๑๖.๕๑
เล่นกีฬากลางแจ้งร้อยละ	๔.๔๓

(๔) การศึกษานาความรู้เพิ่มเติม

ศึกษาค้นตนเองร้อยละ	๔๓.๕๕
ใช้เวลาราชการหรือบางส่วนไปศึกษาร้อยละ	๔.๓๕
ไม่มีเวลาศึกษานาความรู้เพิ่มเติมร้อยละ	๔.๐๖

(๕) ผลการอบรมพิเศษเกี่ยวกับการศึกษา

รู้สึกว่าได้ผลดีร้อยละ	๕๒.๕๕
รู้สึกว่าได้ผลบ้างแต่ไม่คุ้มกับเวลาและค่าใช้จ่าย๓๔.๑๑	

(๖) เหตุที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมพิเศษเกี่ยวกับการศึกษา

ไม่ได้รับเลือกเข้ารับการอบรมร้อยละ	๔๑.๓๑
------------------------------------	-------

ไม่มีเงินค่าใช้จ่ายร้อยละ

๓๑.๕๕

ที่อบรมอยู่ไกลจากที่พักร้อยละ

๑๑.๗๔

จากผลที่กองการวิจัยได้สำรวจภาวะความเป็นอยู่ของครูครั้งนี้ ทำให้เห็นได้ว่าสวัสดิการของครูโดยทั่ว ๆ ไปแล้วไม่น่าพอใจนักหรืออาจจะไม่มีบริการทั่วถึงในบางแห่ง ทั้งนี้สังเกตได้จากจำนวนครูเกือบครึ่งหนึ่งที่ยังไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตัวเอง ในด้านสุขภาพก็เช่นเดียวกัน มีครูเป็นจำนวนประมาณหนึ่งในสี่เท่านั้นที่ไม่มีโรค นอกนั้นล้วนแต่มีโรคประจำตัวด้วยกันทั้งสิ้น

๒.๔ การจัดหลักสูตรในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

การศึกษาวិชาการในระดับปริญญาตรีนั้น ตามที่ได้สำรวจจากการจัดหลักสูตรของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศหลายแห่ง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา บางรัฐ ญี่ปุ่น และฟิลิปปินส์ ปรากฏว่าเขาจัดสอนประมาณ ๑๘ หน่วยกิต โดยคิดเทียบเป็นหน่วยกิตสามภาคเรียนอย่างที่ใช้อยู่ในวิทยาลัยวิชาการศึกษาแล้ว แทรกวิชาที่จัดสอนในวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งหมด ๒๐ หน่วยกิต ดังนี้คือ

ชั้นปีที่หนึ่ง นิสิตต้องเรียน ๒๐ หน่วยกิตเป็นอย่างน้อย

ชั้นปีที่สอง นิสิตต้องเรียน ๕๔ หน่วยกิตเป็นอย่างน้อย

ชั้นปีที่สาม นิสิตต้องเรียน ๕๑ หน่วยกิตเป็นอย่างน้อย

ชั้นปีที่สี่ นิสิตต้องเรียน ๔๔ หน่วยกิตเป็นอย่างน้อย

รวมต้องเรียน ๒๑๐ หน่วยกิต

นอกจากจะจัดสอนเป็นรายวิชาแล้วยังต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นประจำทุกสัปดาห์ด้วย เช่นกิจกรรมที่เรียกว่า "การอบรมเพื่อปรับปรุงศีลธรรมและวัฒนธรรม" หรืออาจจัดกิจกรรมประเภท "กลุ่มพุทธจริยสังสรรค์" ขึ้นเป็นครั้งคราวก็ได้ สำหรับเค้าโครงการจัดหลักสูตรนั้นกล่าวโดยสังเขปได้ดังนี้คือ

วิทยาลัยวิชาการศึกษา การปรับปรุงหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต ฉบับแก้ไขเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ หน้า ๒-๗

๒.๔๑ นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีสี่ปี

นิสิตประเภทนี้ต้องผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาในระดับชั้นปีที่หนึ่ง โดยมีพื้นความรู้ระดับ ม.ศ.ห้า หรือ ป.ก.ศ. หรือ ป.ป. นิสิตที่เข้ามาศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษาสี่ปีไม่มีสิทธิ์เลือกสาขาในชั้นปีที่สามได้เพียงสองสาขา และแยกเรียนดังนี้คือ

- (๑) สาขาประถมศึกษา เรียนวิชาสามัญอย่างน้อย ๑๕๖ หน่วยกิต
เรียนวิชาการศึกษา ๕๔ หน่วยกิต
- (๒) สาขามัธยมศึกษา เรียนวิชาสามัญอย่างน้อย ๑๖๕ หน่วยกิต
เรียนวิชาการศึกษา ๔๕ หน่วยกิต

๒.๔๒ นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาสองปี

นิสิตประเภทนี้เข้าศึกษาได้โดยการสอบคัดเลือก หรือกรมเจ้าสังกัดคัดเลือกส่งเข้าศึกษา โดยมีพื้นความรู้ระดับ อ.กศ. หรือ ป.กศ. สูง หรือ ป.ม. หรือเทียบเท่า นิสิตประเภทนี้จะสมัครเข้าเรียนได้ทั้งสี่สาขาคตามความพอใจและพื้นความรู้ของตน แยกเรียนดังนี้คือ

- (๑) สาขาประถมศึกษา
เรียนวิชาสามัญอย่างน้อย ๕๓ หน่วยกิต
เรียนวิชาการศึกษาอย่างน้อย ๔๓ หน่วยกิต
(รวมการฝึกสอนอยู่ค่าย ๑๕ หน่วยกิต เพราะอาจจำเป็นต้องให้ออกฝึกสอนอีก) หรือ...
เรียนวิชาสามัญอย่างน้อย ๖๔ หน่วยกิต
เรียนวิชาการศึกษาอย่างน้อย ๒๔ หน่วยกิต
(ทักการฝึกสอน ๑๕ หน่วยกิตออก และไปเพิ่มให้กับวิชาสามัญ เพราะเห็นว่าไม่จำเป็นต้องออกฝึกสอนอีก)
- (๒) สาขามัธยมศึกษา
เรียนวิชาสามัญอย่างน้อย ๖๒ หน่วยกิต

เรียนวิชาการศึกษาน้อย ๓๔ หน่วยกิต
(รวมการฝึกสอนอยู่ด้วย ๑๕ หน่วยกิต เพราะอาจจำเป็น
ต้องให้ฝึกสอนอีก) หรือ...

เรียนวิชาสามัญอย่างน้อย ๓๗ หน่วยกิต

เรียนวิชาการศึกษาน้อย ๑๕ หน่วยกิต
(ตัดการฝึกสอน ๑๕ หน่วยกิตออกและไปเพิ่มให้กับวิชา
สามัญ เพราะเห็นว่าไม่จำเป็นต้องออกฝึกสอนอีก)

รวมต้องเรียนทั้งหมดอย่างน้อย ๘๖ หน่วยกิต

(๓) สาขาวิชาชีพศึกษา (สำหรับผู้ที่ได้ ป.ม.อาชีพศึกษา)

เรียนวิชาสามัญอย่างน้อย ๕๒ หน่วยกิต

เรียนวิชาการศึกษาน้อย ๔๔ หน่วยกิต

(รวมการฝึกสอนอยู่ด้วย ๑๕ หน่วยกิต เพราะอาจจำเป็น
ต้องให้ฝึกสอนอีก) หรือ...

เรียนวิชาสามัญอย่างน้อย ๖๓ หน่วยกิต

เรียนวิชาการศึกษาน้อย ๒๔ หน่วยกิต

(ตัดการฝึกสอน ๑๕ หน่วยกิตออก และไปเพิ่มให้กับวิชา
สามัญเพราะเห็นว่าไม่จำเป็นต้องออกฝึกสอนอีก)

รวมต้องเรียนทั้งหมดอย่างน้อย ๘๖ หน่วยกิต

(๔) สาขาบริหารการศึกษา (มีแค่ประเภทที่ทางราชการส่ง
มาเรียนเท่านั้น)

เรียนวิชาสามัญอย่างน้อย ๔๔ หน่วยกิต

เรียนวิชาการศึกษาน้อย ๓๓ หน่วยกิต

การฝึกงานด้านบริหาร ๑๕ หน่วยกิต

รวมต้องเรียนทั้งหมดอย่างน้อย ๙๒ หน่วยกิต

๒.๔๓ รายวิชาต่าง ๆ ที่นิสิตเรียน

สำหรับรายวิชาต่าง ๆ ที่ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาคัดสอนให้แก่
นิสิตนั้นแบ่งออกเป็นหมวด ๆ ดังนี้คือ

(๑) วิชาสามัญ เอก - โท

ให้เริ่มเรียนในชั้นปีที่สามเป็นต้นไป วิชาเหล่านี้กำหนดไว้
ในแต่ละสาขาต่าง ๆ กันไปตามความจำเป็นที่จะต้องใช้
วิชาของแต่ละสาขา

(๒) วิชาสามัญทั่วไป

เรียนเหมือนกันหมดทุกสาขา

(๓) วิชาสามัญ เลือก

นิสิตต้องเลือกวิชาสามัญตามที่ทางวิทยาลัยจะได้นำเสนอเพื่อ
ว่าจะได้เหมาะสมกับสาขาวิชาและชนิดของวิชาเอกและ
วิชาโทของนิสิตแต่ละคนประการหนึ่ง และเพื่อให้ทำจำนวน
หน่วยกิตได้อย่างน้อย ๒๐ หน่วยกิตอีกประการหนึ่ง

(๔) วิชาการศึกษา

มีทั้งส่วนที่เรียนเหมือนกันหมดทุกสาขาและส่วนที่จัดพิเศษ
ของแต่ละสาขา

๒.๔ ทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครู

ทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครู เท่าที่ได้มีผู้วิจัยเอาไว้บ้างแล้วนั้น ผลการวิจัย
ของบางท่านอาจจะสรุปได้โดยสังเขปดังนี้คือ

๒.๔๑ ที บี สตู^{๒๐} ได้ทำสถิติเกี่ยวกับความพอใจในอาชีพของนิสิตหญิง
๔๔ คน ในวิทยาลัยครูแห่งหนึ่ง ในประเทศสหรัฐอเมริกา ปรากฏ

^{๒๐} Strang, Edward K., Vocational Interest of Men and Women, p.31

ว่ามีนิสัยเพียง ๑๐ คนเท่านั้นที่พอใจในอาชีพครอบครัว เอ หรือ บี ผลของการวิจัยปรากฏต่อไปอีกว่านิสัยระดับชั้นต้น ๆ ในวิทยาลัยครูนั้นไม่มีทักษะที่จะบิ่คอาชีพครู เป็นอาชีพที่มั่นคงต่อไปจนตลอดชีวิต

๒.๔๒ วิลเลียมสัน^{๒๑} วิจัยไว้ว่า การที่นิสัยมีความล่งเลหรือไม้อาจจะเลือกอาชีพตามที่ตนปรารถนาได้นั้นก็เพราจะมีสาเหตุบางประการมาเกียวของก้าว ประมาณร้อยละ ๓๗ ของนิสัยชายและร้อยละ ๔๖ ของนิสัยหญิงไม้อาจจะเลือกประกอบอาชีพตามที่ตนปรารถนาได้ เพราะมีสาเหตุต่อไปนี้เป็นแรงกดดันคือ

- (๑) ความกดดันทางครอบครัว
- (๒) แรงชักนำจากเพื่อนฝูง
- (๓) การแต่งงาน
- (๔) ความจำเป็นที่จะต้องเลี้ยงตัวเองโดยทันที
- (๕) ขาดทุนในการศึกษาหรือเพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพที่ชอบ
- (๖) ขาดคุณสมบัติหรือขาดความสามารถ
- (๗) ขาดบุคลิกภาพอันเหมาะสม
- (๘) ขาดสุขภาพที่เหมาะสม
- (๙) ขาดความรืออย่างแท้จริงในอาชีพที่ตนเลือกเอาไว้

๒.๔๓ มาฮอนนี^{๒๒} ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของเด็กในระดับชั้นมัธยมปลายในสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่าการเลือกอาชีพของเด็กนั้นมักจะยึดสถานะทางสังคมของอาชีพนั้น ๆ เป็นเกณฑ์ อาชีพใคอยู่ในควาเนียมของสังคม เด็กก็จะเลือกอาชีพนั้น ๆ ลำดับของอาชีพที่ที่เด็กพอใจตั้งแต่มากที่สุดไปหาน้อยที่สุดจกได้ดังนี้

^{๒๑} ก. หน้า ๓๐

^{๒๒} Mahoney, Harold J., and Engle, T.L., Points for Decision, A Guide to Help Youths Solve Their Problems, p. 194

นายธนาคาร

แพทย์

นักกฎหมาย

ผู้ตรวจการ ศึกษา

ข้าราชการฝ่ายจักร กต

ผู้บังคับกองร้อยกองทัพบก

ครู โรงเรียนประถมศึกษา

กสิกร

ช่างเครื่องยนต์

คนเก็บตลาด

เจ้าของร้านค้า

ช่างไฟฟ้า

ตัวแทนประกันภัย

บุรุษไปรษณีย์

ช่างไม้

ทหาร

ช่างเชื่อมโลหะ

คนขับรถ หรือขับรถโดยสาร

ช่างตัดผม

คนขับรถบรรทุก

กรรมกร เมืองด้านหิน

ภารโรง

คนชุกคลองหรือตอตก

๒.๕๔ รุจา^{๒๓} นักจิตวิทยามีชื่อผู้หนึ่งได้ทำการ วิจัยเกี่ยวกับการ เลือกอาชีพ

^{๒๓} Ruja, Harry, Psychology for Life, p. 99

ของนิสิตในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกา ผลปรากฏว่า
มีนิสิตมากกว่าสองในสามที่เข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้วาง
แผนอาชีพของตนเอาไว้แล้ว มีเพียงหนึ่งในสามเท่านั้นที่ยังไม่
ตกลงใจแน่นอนเกี่ยวกับการอาชีพที่ตนจะประกอบ ในจำนวนนิสิต
ที่วางแผนอาชีพของตนเอาไว้แล้วนั้น ปรากฏว่าเกินกว่าครึ่งหนึ่ง
มักจะเปลี่ยนแนวอาชีพของตนที่ตัวเองกำหนดไว้ก่อนที่จะเข้าศึกษาใน
มหาวิทยาลัย

๒.๕๕ เจกนี โซติกเสดियร์^{๒๔} ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติของครูใน
โรงเรียนราษฎรในพระนครและธนบุรี ปรากฏว่าครูในโรงเรียน
ราษฎรมักจะรู้สึกไม่มีเกียรติสูงเท่าครูโรงเรียนรัฐบาล ครูที่อยู่ใน
โรงเรียนราษฎรนาน ๆ มักจะมีทัศนคติที่คัดค้านเฉพาะโรงเรียนที่ตน
ทำการสอนอยู่ ไม่ค่อยลงไปหมกมุ่นกับโรงเรียน

๒.๕๖ ทัย ชุมสาย^{๒๕} ได้ทำการสำรวจภาวะผู้สำเร็จปริญญาตรีวิชา
การศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๔๙๓ ถึงปีการศึกษา ๒๕๐๓ สรุปผล
การวิจัยบางข้อได้ดังนี้

- (๑) กศ.บ หนึ่งร้อยละ ๖๔ ที่คิดเห็นว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ให้ความรู้ทางวิชาการศึกษาแก่ตนไปพอเพียง ที่รู้สึก
ได้รับความรู้ทางวิชาการศึกษาน้อยไปมีร้อยละ ๓๖ ส่วน
กศ.บ ขายนั้น ที่รู้สึกได้รับความรู้ทางวิชาการศึกษาพอ
แก่การปฏิบัติงานมีร้อยละ ๖๐ ที่รู้สึกว่าได้น้อยไปมีร้อยละ

^{๒๔} เจกนี โซติกเสดियร์ "การสำรวจปัญหาครูในโรงเรียนราษฎร"
การวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ ๗ หน้า ๒๔

^{๒๕} ทัย ชุมสาย. ศาสตราจารย์ หม่อมหลวง และ คณะ การสำรวจภาวะผู้
สำเร็จปริญญาตรีวิชาการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๔๙๓ - ๒๕๐๓ หน้า ๒๗, ๓๖

(๒) กศ.บ หญิงที่รู้สึกว่ายินยอมรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงมีจำนวนประมาณร้อยละ ๗๖ ที่รู้สึกว่ายินยอมให้ไปมีร้อยละ ๒๔ ส่วน กศ.บ ชายที่รู้สึกว่าได้รับการอบรมไปพอเพียงมีร้อยละ ๗๐ ที่ รู้สึกว่าได้รับการ อบรมน้อยไปมีร้อยละ ๓๐

(๓) ความคิดเห็นด้านการสอนของวิทยาลัยวิชาการศึกษานั้น ปรากฏว่า กศ.บ ทั้งหญิงและชายประมาณร้อยละ ๒๔ ที่รู้สึกว่าได้เนื้อหาวิชาและวิธีการสอนไปพอเพียง ที่รู้สึก ว่าไม่พอเพียงทั้งสองอย่างมีอยู่ร้อยละ ๒๖ ส่วนที่รู้สึกว่า ได้เนื้อหาวิชาพอเพียงแต่วิธีการสอนน้อยไปมีร้อยละ ๓๓ ที่เหลืออีกนั้นรู้สึกว่าวิธีการสอนพอเพียงแต่ได้เนื้อหาวิชา น้อยไป

๒.๕๗ กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ศึกษาวิจัย ทัศนคติของอาชีพครู ของครู โดยทั่วไปในประเทศไทยที่จะสรุปผลการ วิจัยเป็นหัวข้อสำคัญ ๆ ได้ดังนี้คือ

(๑) สาเหตุที่เลือกอาชีพครู
ชอบอาชีพครูมาก ร้อยละ ๒๔.๓๐
เห็นว่ามิได้เกียรติ ร้อยละ ๒๒.๗๑
ได้ทำงานใกล้ชิดกับเด็ก ร้อยละ ๑๔.๔๗

ฯลฯ

(๒) เหตุผลที่กองการ เปลี่ยนอาชีพครูไปเป็นอาชีพอื่น
ไม่ต้องการ เปลี่ยน ร้อยละ ๖๒.๖๔

๒๖ กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ล.ก. หน้า ๕.๕.๓๗

เห็นว่าอาชีพอื่นมีทางก้าวหน้ามากกว่า ร้อยละ	๑๐.๕๕
อาชีพครูทำให้สุขภาพเสื่อมโทรม ร้อยละ	๗.๐๓
อาชีพอื่นมีเกียรติมากกว่า ร้อยละ	๗.๗๒

๖.๓.๖

(๓) ความพอใจที่จะทำการสอน	
ชอบสอนมาก ร้อยละ	๕๒.๕๕
ไม่ชอบสอนมาก ร้อยละ	๑.๕๖
เฉย ๆ ร้อยละ	๕.๗๒
(๔) เหตุผลที่ตองการย้ายสถานที่ทำงาน	
ไม่ตองการย้าย ร้อยละ	๕๑.๕๕
จะอยู่ในที่ซึ่งมีโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม ร้อยละ	๒๖.๖๕
จะอยู่ในภูมิลำเนาของตัวหรือของคู่สมรส ร้อยละ	๑๖.๒๕

๖.๓.๖

จากผลของการวิจัยที่กรมวิชาการได้เสนอให้เห็นนั้น พอเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความนิยมในอาชีพครูอย่างกว้าง ๆ ไปได้ว่า ครูโดยทั่ว ๆ ไปในประเทศไทยนั้นมีอยู่ประมาณร้อยละ ๒๐ ที่ไม่ตองการเปลี่ยนอาชีพ ซึ่งทั้งนี้ก็หมายความว่ายังมีครูอีกประมาณร้อยละ ๔๐ ที่ตองการจะเปลี่ยนอาชีพครูไปเป็นอาชีพอื่น บรรดาครูที่คิดจะขอลาออกจากอาชีพครูออกไปนั้นจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาชีพนี้เป็นแรงกดดันอยู่ก็ได้ ทั้งนี้ควรจะมีการวิจัยให้ละเอียดลึกซึ้งเพื่อจะทราบสาเหตุว่าเหตุใดครูที่ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งอยู่แล้วยังจะตองการเปลี่ยนอาชีพอีกเป็นจำนวนมากมายถึงปานนั้น

สรุปประจำบท

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ทำการศึกษาวิจัยนั้น มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้คือ

๑. ความหมายของคำว่าทัศนคตินั้นได้มีผู้ให้นิยามเอาไว้ต่าง ๆ กัน แต่ใจความสำคัญเป็นไปในทางนองเดียวกันทั้งสิ้น และอาจจะสรุปได้ว่า "ทัศนคติ" ก็คือความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งของคนที่มิชอบสิ่งหนึ่งสิ่งใด อาจเป็นรูปธรรม นามธรรม มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้ ความรู้สึกดังกล่าวนี้ย่อมเปลี่ยนแปลงไปได้ และมีความแตกต่างกันไปตามเอกบุคลล พุทธิกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาจากความรู้สึกดังกล่าว อาจจะแสดงออกอย่างเด่นชัดหรือไม่แสดงออกมาให้เห็นเลยก็ได้

๒. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งชายและหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกันมาก แต่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีมีจำนวนไม่สม่ำเสมอ ในจำนวนนี้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในสาขามัธยมศึกษามีมากที่สุด

๓. การจัดหลักสูตรในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้น มีรายวิชาต่าง ๆ ที่นิสิตต้องเรียนในหลักสูตรสี่ปี ๒๑๐ หน่วยกิต เมื่อคิดเทียบเป็นหน่วยกิตสามภาคเรียนกับการศึกษาวิชาการศึกษาในระดับเดียวกันของบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาในบางรัฐ สหพันธินส์ และญี่ปุ่น ปรากฏว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีหน่วยกิตของรายวิชาที่นิสิตจะต้องเรียนมากกว่าประมาณ ๒๔ หน่วยกิต

๔. ภาวะการดำรงอาชีพครูในปัจจุบันนี้ทั้งในค่าน เศรษฐกิจ การทำงาน ภาวะการสมรส และสวัสดิการต่าง ๆ นั้น ถึงแม้จะไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ของอาชีพอื่นเทียบให้เห็นความแตกต่างกันก็จริง แต่ถ้ามพิจารณาจาก จำนวนครูที่เป็นโรค อัมพาต รายได้ประจำ และความต้อการที่จะเปลี่ยนอาชีพของครู ที่กองการวิจัย กรม วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ทำการวิจัยเอาไว้ จะเห็นได้ว่าภาวะการดำรงอาชีพครูในประเทศไทยโดยทั่ว ๆ ไปไม่เป็นที่น่าพอใจนัก

๕. ทัศนคติต่ออาชีพครู เท่าที่มีผู้วิจัยเอาไว้แล้วยังไม่อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ แต่ยังมีครูที่ประกอบอาชีพครู เป็นหลักแหล่งอยู่แล้วประมาณร้อยละ ๔๐

ที่ต้องการ เปลี่ยนจากอาชีพกร ไปเป็นอาชีพอื่น

๒. บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วและกำลัง
ถืออาชีพกรอยู่ในขณะนี้ นั้น ปรากฏว่ามีบัณฑิตทั้งหญิงและชายไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสี่ที่รู้สึก
ว่าตนเองไ้รับความรู้ทางวิชาการ ศึกษา การอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรม ความรู้
ในเนื้อหาวิชา และวิธีสอนจากวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาไปไม่พอเพียง

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการ

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัยเริ่มด้วยการพิจารณาเลือกกลุ่มประชากร การศึกษาลักษณะกลุ่มประชากร การจัดทำแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะแยกกล่าวโดยลำดับดังนี้

๓.๑ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาทัศนคติของนิสิตครั้งนี้ ได้ใช้นิสิตชั้นปีที่สี่ทั้งหมดของวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามแห่งเป็นมวลประชากร การที่เลือกใช้นิสิตในชั้นปีสุดท้ายเป็นมวลประชากรนั้น ก็เพราะว่านิสิตชั้นปีที่สี่ได้ผ่านการศึกษาวชิรและมีประสบการณ์ด้านการสอนมากพอที่จะเกิดทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพการงานของตนเองได้ ทัศนคติต่าง ๆ ก็มีความมั่นคงมากขึ้นตามเกณฑ์ของอายุที่เพิ่มขึ้นด้วย ด้วยเหตุนี้เองข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากนิสิตชั้นปีที่สี่จึงควรจะเป็นข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากกว่าข้อมูลที่ได้จากนิสิตที่มีอายุน้อยและระดับการศึกษาต่ำกว่านี้ จำนวนนิสิตที่ใช้ทำการศึกษาได้เสนอไว้ในตารางข้างล่างนี้แล้ว

ตาราง ๑. จำนวนนิสิตชั้นปีที่สี่ของทั้งสามวิทยาลัยจำแนกตาม เพศ และ สาขา

สาขาที่เรียน	จำนวนนิสิต		คิดเป็นร้อยละ		หมายเหตุ
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
ประถมศึกษา	๓๒	๓๗	๑๐.๒๗	๑๐.๕๔	วศ.ปทุมวันมีเฉพาะ
มัธยมศึกษา	๑๒๗	๑๐๕	๓๖.๑๔	๒๔.๔๑	สาขามัธยม
อาชีวศึกษา	๑๓	๑๕	๓.๗๐	๔.๒๗	วศ.บางแสนมีสาขา
บริหาร การ ศึกษา	๑๓	๕	๓.๗๐	๑.๑๓	ประถมและมัธยม
รวม	๑๘๕	๑๖๒	๕๓.๘๕	๔๖.๑๕	

จำนวนนิสิตทั้งหมดนี้เป็นนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประจำภูมิภาคซึ่งมีทั้งสี่สาขาสืบ ๒๔๒ คน วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ๕๐ คน และวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ๕๔ คน เมื่อได้ประชากรที่จะศึกษานี้แล้วจึงได้ดำเนินการศึกษาลักษณะประชากรโดยถือเอาสถิติจากแผนกทะเบียนวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นเกณฑ์และมีหัวข้อที่จะศึกษากังนี้

- ๓.๑๑ ภูมิตำแหน่งเกิดของนิสิต
- ๓.๑๒ เพศ
- ๓.๑๓ อายุ
- ๓.๑๔ ภาวะการสมรส
- ๓.๑๕ อายุราชการและเวลาทำการสอน
- ๓.๑๖ รายเฉลี่ยสะสมของหน่วยกิตทั้งหมด

๓.๒ การจัดทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลเพื่อทำการศึกษาวิจัยทัศนคติของนิสิตนั้นได้จัดทำเป็นลำดับขั้นดังนี้คือ

- ๓.๒๑ ศึกษาแบบสอบถามมาตรฐานเกี่ยวกับทัศนคติที่เห็นว่าเหมาะสมหรือมีแนวทางที่จะปัดป้องมาเป็นตัวอย่างแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยทัศนคติของนิสิตครั้งนี้ได้ ในที่นี้ได้ยึดถือแบบสอบถามของ

Minnesota Standard Test

และ Brown - Holtzman, SSHA

เป็นแนวทางในการจัดรูปแบบสอบถาม แต่ทั้งนี้มิได้คัดลอก แปล

"Minnesota Inventories of Social Attitudes," form P., The Minnesota Inventory of Social Preferences, prepared by E.G. Williamson and J.G. Darley, University of Minnesota.

"Survey of Study Habits and Attitudes," revised ed., 1956, prepared by William F. Brown, and Wayne H. Holtzman, The Psychological Corporation, New York, 1956.

หรือดัดแปลงข้อคำถามในแบบสอบถามนั้น ๆ มาใช้แก่ประชากร
 ๓.๒๒ พิจารณาจัดวางขอบเขตและกำหนดหัวข้อที่จะจัดเป็นข้อคำถามใน
 แบบสอบถามเพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตขึ้นเป็นแผนแบบ มีสาระ
 สำคัญในการ สอบถามในหัวข้อต่อไปนี้

- (๑) พื้นเพเดิมและความเป็นมาของนิสิตก่อนเข้ามาศึกษาใน
 วิทยาลัยวิชาการ ศึกษา
- (๒) ภาวะการ ศึกษาของนิสิตในวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาในปัจจุบัน
- (๓) ทัศนคติต่ออาชีพการ และวิชาชีพใน ระยะแรกเมื่อเริ่มเข้ามา
 ศึกษาในวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา
- (๔) ทัศนคติต่อวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาอยู่
- (๕) ทัศนคติต่ออาชีพการ ที่นิสิตกำลังจะออกไปประกอบเมื่อสิ้นปี
 การ ศึกษา

อาศัยขอบข่ายของหัวข้อดังกล่าวแล้วแต่งเป็นคำถามที่เห็นว่าเหมาะสม
 และผู้ตอบอาจตอบได้โดยสะดวก รวมเป็นข้อคำถามทั้งหมด ๕๕ ข้อ
 ๓.๒๓ เมื่อได้จัดวางแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงได้จัดทำพิมพ์แบบ
 สอบถามนั้นขึ้นเสนอให้คณะกรรมการได้พิจารณาตรวจแก้ ดัดแปลง
 หรือดัดเติมตามที่เห็นว่าเหมาะสม

๓.๒๔ เมื่อแบบสอบถามได้รับการแก้ไข ปรับปรุง ในวาระต่าง ๆ กัน
 จนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาบัณฑิตแล้ว จึงได้จัด
 พิมพ์แบบสอบถามนั้นขึ้น ๒๐ ชุด เพื่อใช้สอบถามทดลองขึ้นต้นกับนิสิต
 ชั้นปีที่สี่ วิทยาลัยวิชาการ ศึกษาประสานมิตร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง
 เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถามเป็นวาระสุดท้ายอีกครั้งหนึ่ง
 ๓.๒๕ แบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขจากการ สอบถามทดลองนี้ถือว่า
 แบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของนิสิตได้

นี้ก็ได้แยกคำตอบออกเป็นสี่ตอนคือ

- (๑) ตอนที่หนึ่ง ใช้วิธีให้นิสิตกาเครื่องหมาย ✓ ลงบน _____ หน้าข้อความที่ต้องการ ซึ่งโดยมากแล้วมักเป็นข้อความเกี่ยวกับพื้นเพเดิมหรือทัศนคติของนิสิตที่อาจประเมินค่าได้สะดวกโดยการให้เลือกกาข้อความสั้น ๆ
- (๒) ตอนที่สอง ใช้วิธีให้นิสิตเติมข้อความสั้น ๆ ที่ต้องการลงในช่องว่างที่เว้นเอาไว้
- (๓) ตอนที่สาม ใช้เส้นมาตราส่วนตามระยะทางยาวซึ่งมีตัวเลขกำกับไว้ให้นิสิตประเมินค่าความรู้สึกของตนที่มีต่อแต่ละรายการ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงบนเส้นมาตราส่วนที่มีกำกับอยู่ในแต่ละรายการนั้น ๆ ข้อคำถามชนิดนี้ใช้กับทัศนคติที่ประเมินค่าได้ยากถ้าหากไม่มีเส้นมาตราส่วนเทียบปริมาณความรู้สึกกำกับให้เห็นอย่างเด่นชัด ทั้งนี้โดยกำหนดให้ค่าระดับ ๑๐๐ แทนค่าความรู้สึกที่สูงที่สุด และค่าระดับ ๐ แทนค่าความรู้สึกที่ต่ำสุด
- (๔) ตอนที่สี่ ใช้วิธีเปิดโอกาสให้นิสิตได้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพครูโดยอิสระลงในช่องว่างที่เว้นเอาไว้ท้ายแบบสอบถาม

๓.๓ วิธีดำเนินการ รวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการ รวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาทัศนคติของนิสิตชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น มีวิธีดำเนินการทดลองได้ดังนี้

๓.๓.๑ จัดแบบสอบถามเป็นชุด ๆ ตามจำนวนของนิสิตในแต่ละสาขาของวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามแห่ง

๓.๓.๒ แจกแบบสอบถามให้ถึงมือนิสิตแต่ละคนโดยอาศัยวิธีการดังต่อไปนี้

- (๑) วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร มอบให้หัวหน้า
ชั้นทุกชั้นของแต่ละสาขานำไปแจก
- (๒) วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน ได้รับความอนุเคราะห์
จากอาจารย์นิเทศการฝึกสอนนำไปแจกให้แก่นิสิต
ที่กำลังทำการฝึกสอนอยู่
- (๓) วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ได้รับความอนุเคราะห์
จากอาจารย์ทำการสอนในแต่ละชั้นของทั้งสองสาขา
รับไปแจกให้แก่นิสิต

๓.๓๓ แบบสอบถามที่นิสิตแต่ละคนได้รับแจกไปนั้น เปิดโอกาสและให้เวลา
นิสิตตอบอย่างเต็มที่ หลังจากนั้นแบบสอบถามจะได้รับการรวบรวม
ส่งกลับคืนมาในวิธีการ เติมทำนองตรงกันข้าม จำนวนแบบสอบถาม
ทั้งหมดที่ได้รับคืนจำแนกออกตาม เพศ สาขา และสถานศึกษาได้ตาม
การวางที่เสนอไว้ในหน้า ๓๔

๓.๓๔ เพื่อประกอบข้อมูลที่ได้จากนิสิตให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงได้
ใช้วิธีการ สัมภาษณ์อาจารย์บางท่านที่ทำการสอนนิสิตชั้นปีที่สี่ของทั้ง
สามวิทยาลัยในหัวข้อซึ่งสัมพันธ์กับคำถามต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแบบ
สอบถาม และรวบรวมสถิติข้อมูลจากแผนกทะเบียนของวิทยาลัย
วิชาการศึกษามาใช้ประกอบการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย

ตาราง ๒. จำนวนนิสิตและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกออกตาม เพศ
สาขา และสถานศึกษา

สถานศึกษา และ สาขา	นิสิตทั้งหมด		แบบสอบถามคืน		ร้อยละของแต่ละเพศ	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ประธานมิตร	๑๓๔	๑๐๗	๔๕	๔๕	๓๐.๓๓	๓๙.๔๔
ประถมศึกษา	๓๓	๒๔	๑๔	๒๒	๔๔.๕๕	๓๕.๔๖
มัธยมศึกษา	๓๖	๕๔	๕๖	๔๓	๓๓.๖๔	๔๑.๐๓
อาชีวศึกษา	๑๓	๑๕	๑๑	๑๒	๘๔.๖๒	๘๐.๐๐
บริหาร การศึกษา	๑๓	๕	๑๐	๔	๓๖.๔๒	๘๐.๐๐
ปทุมวัน						
มัธยมศึกษา	๒๔	๓๐	๔	๑๓	๒๓.๕๔	๔๓.๓๓
บางแสน	๒๔	๒๕	๑๕	๒๔	๖๐.๐๐	๕๐.๐๐
ประถมศึกษา	๓	๔	๒	๔	๖๖.๖๓	๑๐๐.๐๐
มัธยมศึกษา	๒๒	๑๓	๑๓	๑๖	๕๙.๐๙	๕๕.๐๐
รวม	๑๔๔	๑๖๒	๑๑๔	๑๒๖	๖๒.๕๓	๓๙.๓๑

๓.๔ วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแผนกทะเบียนวิทยาสัยวิชา
การศึกษานั้นใช้วิธีต่าง ๆ กันดังนี้

- ๓.๔๑ ข้อมูลซึ่งเป็นตัวเลขคะแนนซึ่งต้องการทราบรายละเอียดและความ
หมายแบบมาตรฐานของกลุ่มคะแนน เช่น อายุ รายละเอียดของหน่วยกิต
อายุราชการ และเวลาทำการสอนของนิสิตใช้วิธีคำนวณดังนี้คือ

- ๓.๔๑.๑ หารายเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) ของกลุ่มคะแนนนั้น ๆ โดยใช้สูตร

$$\sigma^2 = \frac{N \cdot EX^2 - (EX)^2}{N \times (N - 1)}$$

เมื่อ σ^2 = Variance หรืออีกนัยหนึ่งก็คือความแปรปรวน
มาตรฐานกำลังสองนั่นเอง

N = จำนวนตัวเลขในกลุ่มคะแนนดิบหรือจำนวนคนที่
ต้องการหารายเฉลี่ยและความแปรปรวนมาตรฐาน
ของคะแนนดิบ

EX^2 = ผลบวกสะสมของคะแนนดิบแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(EX)^2$ = ผลบวกสะสมของคะแนนดิบทุกตัวยกกำลังสอง

ดังนั้นรายเฉลี่ยของคะแนนดิบก็คือ

$$\frac{EX}{N}$$

ความแปรปรวนมาตรฐานก็คือ $\sqrt{\sigma^2}$

๓.๔๑.๒ หาคritical ratio (Critical Ratio) เพื่อเปรียบเทียบ
ความแตกต่างของรายเฉลี่ยระหว่างเพศของข้อมูล
ต่าง ๆ ที่ได้จากแบบสอบถาม มีวิธีการคำนวณดังนี้คือ

(๑) หาคความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างระหว่าง
รายเฉลี่ยของสองจำนวนที่ต้องการเปรียบเทียบกัน

(The Standard Error of the Difference Between
the Two Sample Means) โดยใช้สูตร

$$\sigma_{d.} = \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}$$

เมื่อ $\sigma_{d.}$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่าง
ของรายเฉลี่ยสองจำนวนที่ต้องการจะ
เปรียบเทียบกัน

$$\begin{aligned} \sigma &= \text{ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนที่หนึ่ง} \\ \sigma_1 &= \text{ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนที่สอง} \\ N &= \text{จำนวนคะแนนดิบของกลุ่มที่หนึ่ง} \\ N_1 &= \text{จำนวนคะแนนดิบของกลุ่มที่สอง} \end{aligned}$$

ตัวอย่าง

นักเรียนหญิงและชายได้คะแนนคณิตศาสตร์ในข้อสอบอันเดียวกันดังนี้คือ ... นักเรียนชาย ๔๓ คน ได้รายเฉลี่ยคะแนน

๓๐.๘๒ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ๗.๘๑

นักเรียนหญิง ๔๕ คน ได้รายเฉลี่ยคะแนน ๒๙.๒๑ ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ๑๑.๕๖ ในที่นี้เราต้องการจะทราบว่านักเรียนสองกลุ่มนี้ได้รายเฉลี่ยของคะแนนคณิตศาสตร์แตกต่างกันจริงหรือไม่ จึงต้องมีการคำนวณดังนี้คือ

หาค่า σ_d โดยใช้สูตรที่กล่าวข้างต้น คือ

$$\begin{aligned} &= \sqrt{\frac{(๗.๘๑)^2}{๔๓} + \frac{(๑๑.๕๖)^2}{๔๕}} \\ &= ๑.๕๖ \end{aligned}$$

(๒) เอาการรายเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่หนึ่งไปลบการรายเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่สอง คือ

$$๓๐.๘๒ - ๒๙.๒๑ = ๑.๖๑$$

(๓) นำอัตราส่วนวิกฤติโดยเอาผลต่างระหว่างรายเฉลี่ยที่หาได้ในข้อ (๒) ทั้งแล้วหารด้วยความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของรายเฉลี่ยคะแนนของสองจำนวนที่ต้องการหา คือ

$$๑.๖๑ \div ๑.๕๖ = ๑.๐๓$$

นั่นคืออัตราส่วนวิกฤติหรือ CR มีค่าเท่ากับ

Mean1 - Mean2 นั้นเอง
๘

d.

- (๔) ถ้าหากค่าอัตราส่วนวิกฤติมีทั้งค่า ๑.๔๖ หรือมากกว่าขึ้นไป ก็หมายความว่ารายเฉลี่ยของคะแนนสองกลุ่มนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ณ ระดับ .๐๕ หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า ถ้าหากใช้ข้อสอบเดียวกันนี้ทำการทดสอบนักเรียนสองกลุ่มนี้สักรอบครั้งแล้ว รายเฉลี่ยของคะแนนจะแตกต่างกันเช่นนี้เรื่อยไปไม่น้อยกว่า ๔๔ ครั้ง
- (๕) ถ้าหากอัตราส่วนวิกฤติค่าทั้งค่า ๒.๔๔ ขึ้นไป ก็หมายความว่ารายเฉลี่ยของคะแนนสองกลุ่มนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ณ ระดับ .๐๑ หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าถ้าหากใช้ข้อสอบเดียวกันนี้ทำการทดสอบนักเรียนสองกลุ่มนี้สักรอบครั้งแล้ว รายเฉลี่ยของคะแนนจะแตกต่างกันเช่นนี้เรื่อยไปไม่น้อยกว่า ๔๔ ครั้ง

ถ้าหากค่าของอัตราส่วนวิกฤติต่ำกว่า ๑.๔๖ และ ๒.๔๔ ก็ไม่อาจจะเชื่อมั่นได้ว่ารายเฉลี่ยของคะแนนสองกลุ่มนี้แตกต่างกันจริง ณ ระดับ .๐๕ และ .๐๑ หรืออาจจะกล่าวง่าย ๆ ว่า รายเฉลี่ยของคะแนนอยู่ในระดับที่เท่า ๆ กันนั่นเอง

๓.๔๒ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ออกมาเป็นอัตราส่วนย่อย เช่นการเลือกเข้าสังกัดในกระทรวง กรม และตำแหน่งหน้าที่ราชการ ... ของนิสิตนั้น มีวิธีดำเนินการโดยลำดับขั้นดังนี้คือ

๓.๔๒.๑ ตรวจนับรายนามในแบบสอบถามตามข้อคำถามที่ต้องการจะ

คำนวณเป็นอัตราส่วนร้อยละ แล้วจำแนกรอยกานี้ ออกตาม
เพศ

๓.๔๒.๒ คำนวณอัตราส่วนร้อยละของรอยกานี้ในแต่ละเพศที่จำแนกเอาไว้
ไว้แล้วนั้น หรืออาจจะคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละของทั้งสอง
เพศเลยก็ได้

๓.๔๒.๓ นำอัตราส่วนร้อยละในข้อคำถามบางข้อมาวิเคราะห์หาค่าความ
แตกต่างระหว่างเพศ ทั้งนี้โดยคำนึงว่าอัตราส่วนร้อยละ
นั้นไม่ต่ำกว่าห้า และไม่เกิน ๔๕ และมีจำนวนความถี่ไม่
แตกต่างกันมากนัก การเปรียบเทียบวิธีคิดดังนี้

(๑) หารมาตรฐานความคลาดเคลื่อนรวมระหว่างอัตรา
ส่วนร้อยละของนิสิตทั้งหญิงและชาย (Standard Error
of Pooled Percentages) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{N_1 P_1 + N_2 P_2}{N_1 + N_2}$$

เมื่อ P = มาตรฐานความคลาดเคลื่อนรวม
ระหว่างอัตราส่วนร้อยละของนิสิตหญิง
และชาย

N_1, N_2 = จำนวนนิสิตหญิงและชาย

P_1, P_2 = อัตราส่วนร้อยละของนิสิตหญิงและชาย

(๒) หารมาตรฐานความคลาดเคลื่อนระหว่างผลต่างของ
อัตราส่วนร้อยละของนิสิตหญิงและชาย (Standard Error
of the Difference Between Two Percentages)

$$SE \text{ diff } \% = \sqrt{\frac{PQ}{N_1} + \frac{PQ}{N_2}}$$

เมื่อ $SE \text{ diff } \%$ = มาตรฐานความคลาดเคลื่อนรวม

ของผลต่างระหว่างอัตราส่วนร้อยละ

ของเพศหญิงและชาย

P = มาตรฐานความคลาดเคลื่อนร่วมระหว่าง
อัตราส่วนร้อยละของเพศหญิงและชายที่
หาไว้ในข้อ (๑)

Q = $100 - P$ ทุกครั้งไป

N_1, N_2 = จำนวนนิสิตหญิงและจำนวนนิสิตชาย

ตัวอย่าง

คำถามข้อหนึ่งในแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับความพอใจที่จะสอน
นักเรียนในระดับโคของนิสิต ปรากฏว่านิสิตชาย ๔๖ คน ใน
จำนวน ๑๑๖ คน หรือร้อยละ ๓๙.๖๖ ต้องการสอนในระดับ
มศ.๑ ถึง มศ.๕ และนิสิตหญิง ๔๔ คนในจำนวน ๑๒๐ คน
หรือร้อยละ ๔๔.๓๓ ก็ต้องการสอนในระดับเดียวกัน ในที่นี้
เราต้องการจะทราบว่านิสิตหญิงและชายชอบสอนในระดับ
มศ.๑ ถึง มศ.๕ แยกต่างกันอย่างจริงหรือไม่ จึงต้องคำนวณโดย
แทนค่าในสูตรที่กล่าวไว้ในข้อ (๑) และ (๒) ดังนี้

$$P = \frac{(116 \times 39.66)}{116} + \frac{(120 \times 44.33)}{120}$$

$$= 44.07$$

$$Q = 100 - 44.07$$

$$= 55.93$$

$$SE \text{ diff } \% = \sqrt{\frac{(44.07 \times 55.93)}{116} + \frac{(44.07 \times 55.93)}{120}}$$

(๓) ถ้าหากต้องการจะทราบความแตกต่างที่สามารถเชื่อ

มันได้ ณ ระดับ .๐๕ ก็นำค่ามาตรฐานความคลาดเคลื่อนรวมของผลทางระหว่างอัตราส่วนร้อยที่หาได้ในข้อ (๒) ไปคูณด้วย ๑.๔๖ ถ้าหากผลลัพธ์ที่ได้มีค่าน้อยกว่าผลทางระหว่างอัตราส่วนร้อยของนิสิตหญิงและชาย ก็น้อยกว่า ๔๔.๓๓ - ๓๔.๖๖ แล้วยอมจะถือได้ว่าอัตราส่วนร้อยนี้แตกต่างกันจริง

ณ ระดับ .๐๕ แต่ถ้าหากผลลัพธ์มีค่ามากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ไม่อาจจะลงข้อยุติได้ว่าอัตราส่วนร้อยของสองจำนวนนั้นแตกต่างกันจริง ณ ระดับ .๐๕ หรือจะพูดว่าอัตราส่วนร้อยนี้มีค่าปาน ๆ กันก็ได้

- (๔) ถ้าหากต้องการจะทราบความแตกต่างที่เชื่อมั่นได้ ณ ระดับ .๐๑ แล้ว ก็นำค่าความคลาดเคลื่อนรวมของผลทางระหว่างอัตราส่วนร้อยที่หาเอาไว้ในข้อ (๒) ไปคูณด้วย ๒.๔๔ ถ้าหากผลลัพธ์ที่ได้มีค่าน้อยกว่าผลทางระหว่างอัตราส่วนร้อยของนิสิตหญิงและชายแล้ว ก็สามารถเชื่อมั่นได้ ณ ระดับ .๐๑ ว่า นิสิตหญิงกับชายชอบสอนนักเรียน มศ.๑ ถึง มศ.๕ แตกต่างกันจริง แต่ถ้าผลลัพธ์ที่ได้มีค่ามากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ไม่อาจจะลงข้อยุติได้ว่าอัตราส่วนร้อยระหว่างนิสิตหญิงกับชายจะมีความแตกต่างกันจริง ณ ระดับ .๐๑

- ๓.๔๓ จำนวนอัตราส่วนร้อยในบางข้อคำถามซึ่งมีความถี่ตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นไป และจำนวนร้อยละมากกว่า ๕ แต่ไม่เกิน ๔๕ นั้น ได้ใช้วิธีวิเคราะห์หาค่าสำคัญ ณ ระดับ .๐๑ หรือ .๐๕ คือหาจำนวนแน่นอนที่จะเชื่อมั่นได้ในระดับดังกล่าวว่าจะเป็นจำนวนระหว่างร้อยละเท่าใดถึงเท่าใดแน่ ทั้งนี้ก็โดยคำนึงการคำนวณดังนี้คือ

๓.๔๓.๑ หาความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของอัตราส่วนร้อยละ
(Standard Error of a Percentage) โดยวิธีสูตร

$$\sigma \% = \sqrt{\frac{PQ}{N}}$$

เมื่อ $\sigma\%$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของอัตราส่วนร้อยละ

P = อัตราส่วนร้อยละที่จะหาความเชื่อมั่น

$$Q = 100 - P$$

N = จำนวนนิสิตทั้งหมด

ตัวอย่าง

มีนิสิตจำนวน ๑๔๑ คน จากจำนวนทั้งหมด ๑๓๔ คน หรือร้อยละ ๕๕.๕๕ ที่ต้องการจะทำงานในกระทรวงศึกษาธิการ หรือทุกงาน ๆ ว่าต้องการจะมีอาชีพการนั้นเอง เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น ณ ระดับ .๐๕ หรือ .๐๑ ว่าจะมีนิสิตจำนวนร้อยละเท่าใดที่ต้องการจะทำงานให้กับกระทรวงศึกษาธิการจริง ๆ จึงต้องคำนวณโดยแทนค่าในสูตรดังนี้

$$\begin{aligned}\sigma \% &= \sqrt{\frac{(55.55 \times 44.44)}{134}} \\ &= 10.12\end{aligned}$$

๓.๔๓.๒ เมื่อต้องการจะหาระดับความเชื่อมั่น .๐๕ ก็นำค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของอัตราส่วนร้อยละ ๑๐.๑๒ ไปคูณ ๑.๙๖ ซึ่งได้ ๑๙.๔๓ นั่นคือถ้าจะให้มั่นใจได้ ณ ระดับ .๐๕ แล้ว จะมีนิสิตจำนวนอยู่ระหว่างร้อยละ ๕๕.๕๕ $\pm$ ๑๙.๔๓ ที่ต้องการทำงานให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าถ้าทำการทดสอบสักร้อยละแล้ว จะมีนิสิตเป็นอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓๖.๑๒ และเป็น

อย่างมากไม่เกินร้อยละ ๕.๕๒ ทบว่าต้องการทำงาน
ในกระทรวงศึกษาธิการไม่ต่ำกว่า ๕๕ ครั้ง

๓.๔๓.๓ เมื่อต้องการจะหาความเชื่อมั่น ณ ระดับ .๐๑ ก็นำค่า
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของอัตราส่วนร้อยละ ๑๐.๑๒
ไปคูณ ๒.๕๘ แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้ไปบวกผลอัตราส่วนร้อยละ
ของการจะหาจำนวนที่มั่นใจได้ การแปลความหมายก็เป็น
ไปในทำนองเกี่ยวกับการหาระดับความเชื่อมั่น .๐๕

๓.๔๔ การวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนวัดความรู้สึกนั้น
มีความสำคัญอยู่ที่การปรับอัตราส่วนแสดงความรู้สึกหรือความึกเห็น
ของนิสิตแต่ละคนของแต่ละรายการให้เป็นมาตราเดียวกัน เพื่อจะได้
สามารถนำความรู้สึกของรายการทั้งหมดมาเปรียบเทียบกันได้ ซึ่ง
ทั้งนี้ก็โดยอาศัยวิธีการของ The Method of Successive
Categories เป็นหลัก การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นมีวิธีการโดยลำดับ
ขั้นดังนี้

๓.๔๔.๑ ทรวนิบรอกาในเส้นมาตรา ส่วนของแต่ละช่องระดับทั้งหมด
ว่ามีอยู่เท่าใด รอยกาที่นับได้นี้ใช้อักษร f แทน
(frequency)

๓.๔๔.๒ บุปรวมรอยกาในแต่ละช่องระดับต่าง ๆ ซึ่งแบ่งเอาไว้
๑๐ ช่อง ให้เหลือเพียงห้าช่องระดับ โดยรวมระดับ
๐ - ๑๐ กับ ๑๐ - ๒๐ และของระดับ ๒๐ - ๓๐ กับ
๓๐ - ๔๐ จนถึงของระดับ ๔๐ - ๕๐ กับ ๕๐ - ๑๐๐
เข้าด้วยกัน

๓.๔๔.๓ เปลี่ยนจำนวนรอยกาในช่องระดับที่ยุบรวมเหลือห้าช่อง
ระดับแล้วนั้นเป็นอัตราส่วนร้อยละ โดยคำนวณเป็นร้อยละของ
รอยกาทั้งหมดในห้าช่องระดับรวมกัน จำนวนอัตราส่วน
ร้อยละในแต่ละช่องระดับที่ได้นี้ใช้เครื่องหมาย % แทน

๓.๔๔.๔ ทามวิธี The Method of Successive Category

จะต้องเปิดหาค่าหน่วยคะแนนมาตรฐาน ($\bar{x}$) ซึ่งเป็นค่าตัวกลางของแต่ละของระดับตามจำนวนค่าของ % ในแต่ละของระดับนั้น ๆ ซึ่งทั้งนี้ก็โดยอนุมานเอาว่า โดยทั่ว ๆ ไปตามปกติและในช่วงระยะเวลาอันยาวนานแล้วความถี่เกี่ยวกับแต่ละรายการความรู้สึกจะมีการแจกแจงเป็นปกติ (Normal Distribution)

๓.๔๔.๕ หาอัตราค่าเฉลี่ยของแต่ละของระดับความรู้สึกในแต่ละรายการค่าตามทั้งหมดซึ่งอาจจะกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า เทียบกับการหาน้ำหนักความรู้สึกของแต่ละของรายการค่าตามนั่นเอง ในที่นี้ได้นำค่าเฉลี่ยทัศนคติของนิสิตหญิงและชายในแต่ละของระดับไว้ดังนี้

	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕
นิสิตชาย	๐.๔๖	๐.๕๗	๐.๐๐	๐.๔๖	๑.๕๗
นิสิตหญิง	-๑.๐๘	-๐.๕๖	๐.๐๐	๐.๕๓	๑.๕๖

ค่าที่ได้นี้ใช้สำหรับ Ac (Absolute Category Value with Zero at Midpoint of Indifference Category) แทน

ส่วนวิธีหาค่าเฉลี่ยโดยลำดับขั้นดังนี้

(•) รวมค่า $\bar{x}$ ในของระดับที่ หนึ่ง สอง สาม สี่ และห้า ของทุกรายการ (ในที่นี้ทั้งหมด ๒๕ รายการ)

Guilford, J.P., Psychometric Methods, sec. ed., pp. 223 - 261

Garrett, Henry E., and R.S. Woodworth, Statistics in Psychology and Education, pp. 456 - 457

Torgerson, Warren S., Theory and Methods of Scaling, pp. 460 - 461

เข้าด้วยกัน คือนำค่า x ในของระดับที่หนึ่งของข้อหนึ่งถึงข้อ ๒๔ มารวมกันและรวมไปจนหมดทุกของระดับ ค่าที่ได้นี้ใช้อักษร EZ_c แทน

- (๒) นำค่า EZ_c ในของระดับที่หนึ่งไปลบออกจากค่าของของระดับที่สอง นำค่าในของที่สองไปลบออกจากของที่สาม ค่าในของที่สามลบออกจากค่าในของที่สี่ และค่าในของที่สี่ลบออกจากของที่ห้า ผลลัพธ์ที่ได้ใส่ไว้ในของที่สอง สาม สี่ และห้า ตามลำดับ ค่าที่ได้นี้เป็นผลทางของความรู้สึกของนิสิต และใช้อักษร ED_c แทน
- (๓) หากการายเฉลี่ยของผลทางของค่าความรู้สึกในแต่ละของระดับโดยนำจำนวนรายการทั้งหมดคือ ๒๔ ไปหารการรวมความรู้สึกที่หาเอาไว้ในข้อ (๒) ค่านี้ใช้อักษร MD_c แทน
- (๔) นำค่า MD_c ในของระดับที่สองบวกกับค่าในของระดับที่หนึ่งซึ่งเป็นศูนย์ ผลลัพธ์ใส่ไว้ในของระดับที่สอง และนำค่าในของระดับที่สามบวกกับค่าในของระดับที่สองผลลัพธ์ใส่ไว้ในของระดับที่สาม ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนถึงของระดับที่ห้า ค่าที่ได้นี้ใช้อักษร CW_c แทน
- (๕) นำค่าในของระดับกลางคือค่า CW_c ในของที่สามไปลบออกจากค่า CW_c ในทุกของระดับแล้วเอาผลทางที่ได้ใส่ไว้ในของระดับนั้น ๆ คุ้มเหตุนี้ค่าในของระดับที่หนึ่งจะเท่ากับค่าลบของของระดับที่สาม และค่าในของระดับที่สามซึ่งเป็นตัวกลางจะกลายเป็นศูนย์ ตัวเลขที่ได้นี้คือ Ac หรือ Absolute Category

Value with Zero at Midpoint of Indifference

Category

นั่นเอง

๓.๔๔.๖ หากการรวมความรู้สึกของแต่ละรายการซึ่งทำได้โดยนำค่า Ac ของแต่ละของระดับไปคูณกับค่าของ % ในแต่ละของระดับของแต่ละรายการ แล้วรวมค่าที่ได้ทั้งห้าของระดับเข้าด้วยกัน ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นการรวมเฉลี่ยความรู้สึกที่สามารถวัดความรู้สึกหรือความนิยมในแต่ละรายการของนิสิตว่ามีเป็นเท่าใด ค่านี้ใช้อักษร EP_c แทน จึงเสนอไว้ในช่องสุดท้ายของของระดับทั้งหมดนั้นแล้ว

๓.๔๔.๗ หากความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละ EP_c ซึ่งเป็นตัวเลขที่ได้ไว้ใกล้ค่า EP_c ของแต่ละรายการ ค่าของความเบี่ยงเบนมาตรฐานนี้ใช้เครื่องหมาย σ แทน การหาความเบี่ยงเบนมาตรฐานทำได้โดยใช้สูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum EX^2}{N} - M^2}$$

เมื่อ σ = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum EX^2$ = ค่า $\sum x^2$ ในแต่ละของระดับยกกำลังสองแล้วรวมกันทั้งห้าของ

N = จำนวนของระดับทั้งหมด คือ ห้า

M^2 = รายละเอียดของ $\bar{x}$ ทั้งห้าของระดับยกกำลังสอง

๓.๔๔.๘ นำค่า EP_c และ σ ใน ๒๕ รายการของนิสิตหญิงและชายมาเปรียบเทียบกัน แล้วจัดอันดับทัศนคติของทั้งสองเพศว่ามีความนิยมต่อรายการใดเป็นอันดับที่เท่าใด และมีความแตกต่างกันเท่าใด โดยทำการเปรียบเทียบเป็นตอน ๆ

ดังนี้คือ

- (๑) เปรียบเทียบอันดับทัศนคติเชิงนิมิตของนิสิตหญิงกับชาย เวียงตามลำดับของความรู้สึกจากมากไปหาน้อย
- (๒) เปรียบเทียบทัศนคติเชิงนิเสธของนิสิตหญิงกับชาย ว่าแตกต่างกันเท่าใด ถึงรายการ
- (๓) นำค่า EP_c ของนิสิตหญิงกับชายมาเปรียบเทียบกัน เพื่อดูว่าความรู้สึกในแต่ละรายการนั้นแตกต่างกันเท่าใด
- (๔) เปรียบเทียบทัศนคติโดยส่วนรวมที่มีต่อ ๒๕ รายการ โดยรวมค่า EP_c ทั้งหมดเข้าด้วยกันแล้วทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้สึกในเชิงนิมิตและนิเสธของนิสิตหญิงและชายโดยส่วนรวม

๓.๔๕ ข้อมูลในแบบสอบถามที่เป็นความนึกเห็นนั้น ใช้วิธีประมวลความนึกเห็นต่าง ๆ ของนิสิตทั้งหมดเข้าด้วยกันก่อน แล้วเขียนความนึกเห็นของนิสิตลงในบัตร เป็นข้อ ๆ ข้อละหนึ่งบัตร จากนั้นจึงเห็นจำแนกรายการความนึกเห็นนั้นออกตามหัวข้อทัศนคติที่วางเอาไว้ แล้วหาอัตราส่วนร้อยละของความนึกเห็นที่พ้องกันของนิสิตว่ามีเป็นเท่าใด ความนึกเห็นใดไม่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะทำการ ศึกษาวิจัยก็จะถูกคัดออกไป

สรุปประจำบท

การศึกษาวิจัยทัศนคติของนิสิตครั้งนี้ ได้ใช้นิสิตชั้นปีที่สี่วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๓๕๐ คนเป็นมวลประชากร ในจำนวนนี้เป็นนิสิตชาย ๑๔๔ คน และเป็นนิสิตหญิง ๑๐๖ คน นิสิตเหล่านี้มาจากจังหวัดต่าง ๆ เกือบทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย

นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรมีจำนวนมากที่สุดคือ ๒๕๒ คน วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวันมีจำนวน ๕๔ คน และวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน มีจำนวน ๕๐ คน แบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดประมาณร้อยละ ๗๐ ทั้งนี้ผลการวิจัยจึงถือเป็นทัศนคติของนิสิตกลุ่มใหญ่ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

แบบสอบถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลมีวิธีการตอบคำถามหลายอย่างตามความเหมาะสมของข้อความแต่ละข้อ และแยกคำถามออกเป็นสี่ตอนตามลักษณะของการตอบคำถาม คือ การเลือกการข้อความที่ถองการ การเพิ่มความ การประเมินค่าความรู้สึกในเส้นมาตราส่วนตามระยะทางยาว และการเขียนแสดงความคิดเห็นโดยอิสระในช่องว่างที่เว้นไว้ท้ายแบบสอบถาม แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่คิดขึ้นตามคำแนะนำ แก้วไข และปรับปรุงจากคณะกรรมการควบคุมการเขียนปริญญาโทและผ่านการสอบถามทดลองขึ้นต้นกับนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีลำดับการส่วนย่อยแล้วทดสอบหาความเชื่อมั่นและหาความแตกต่างที่มีนัยสำคัญเชิงสถิติ ณ ระดับ .๐๕ สำหรับข้อมูลที่จะวิเคราะห์ด้วยวิธีลำดับการส่วนย่อยได้ และใช้วิธี The Method of Successive Category ของ Guilford สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลที่ไ้จากการประเมินค่าความรู้สึกของนิสิตในเส้นมาตราส่วนตามระยะทางยาว ผลของการวิเคราะห์เหล่านี้จะเสนอทั้งทัศนคติของนิสิตโดยส่วนรวมทั้งสองเพศและ เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของทัศนคติระหว่างเพศทั้งทัศนคติในเชิงนิมิตและนิเสธด้วย

บทที่ ๔

ผลของการศึกษาวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและจากแผนกทะเบียนของวิทยาลัย
วิชาการศึกษาไม่มีผลสรุปเป็นหัวข้อสำคัญดังนี้คือ

๔.๑ ลักษณะของประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อคำถามบางข้อที่นิสิตตอบและจากสถิติที่รวบรวมจาก
แผนกทะเบียนวิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้น ปรากฏว่าลักษณะสำคัญ ๆ ของมวลประชากร
มีดังนี้คือ

- ๔.๑.๑ สถานที่เกิด นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีภูมิลำเนาเกิดกระจายอยู่
ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย และมีสัดส่วนตามจำนวนประชากร
ที่มีอยู่ในแห่งนั้น ๆ ถ้าจำแนกภูมิลำเนาเกิดของนิสิตออกตามภาค
การศึกษาแล้วจะได้อัตราการวางข้างดังนี้

ตาราง ๓. ภูมิลำเนาเกิดของนิสิตจำแนกตามภาคการศึกษา

ภาคการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ	ภาคการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑	๕๑	๑๔.๕๒	๓	๓๒	๔.๑๒
๒	๕	๑.๔๒	๔	๒๖	๓.๔๑
๓	๕๐	๑๔.๒๕	๕	๑๐	๒.๕๔
๔	๑๔	๕.๑๓	๑๐	๓๐	๔.๕๕
๕	๓๓	๑๐.๕๔	๑๑	๓๑	๔.๔๓
๖	๓๑	๘.๔๓	๑๒	๓๐	๔.๕๕

• ภูมิภาคผนวก ณ.

- ๔.๑๒ เพศ นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสองเพศโดยส่วนรวมแล้ว มีจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ถ้าวัดพิจารณาตามสาขาก็จะปรากฏว่า ในสาขาบริหาร การศึกษานั้น นิสิตชายมีจำนวนสูงกว่า นิสิตหญิงตลอดมา ส่วนในสาขาอื่น ๆ นิสิตทั้งสองเพศมีจำนวนไม่แตกต่างกัน อย่างเด่นชัด

ตาราง ๔. จำนวนนิสิตจำแนกตามเพศ สาขา และสถานศึกษา*

สถานศึกษา และสาขา	จำนวนนิสิตทั้งหมด	
	ชาย	หญิง
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร	๑๓๕	๑๐๗
ประถมศึกษา	๓๓	๒๔
มัธยมศึกษา	๗๖	๕๔
อาชีวศึกษา	๑๓	๑๕
บริหาร การ ศึกษา	๑๓	๕
วิทยาลัยวิชากรศึกษาปทุมวัน		
มัธยมศึกษา	๒๔	๓๐
วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน,		
ประถมศึกษา	๓	๔
มัธยมศึกษา	๒๒	๑๗
รวมทั้งหมด	๑๔๔	๑๖๒

* แผนกทะเบียนวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

๔.๑๓ อายุ เมื่อคิดเฉลี่ยโดยทั่วไปแล้วนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน และบางแสนมีอายุใกล้เคียงกัน ส่วนนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตรมีระดับอายุแตกต่างกันมากและสูงกว่านิสิตวิทยาลัย วิชาการศึกษาปทุมวันและบางแสนประมาณสามปี และถ้าคิดโดย ส่วนรวมแล้วนิสิตทั้งหญิงและชายจะจบการศึกษาในระดับอายุเท่า ๆ กัน

ตาราง ๕. รายละเอียดและความจำเป็นมาตรฐานของอายุนิสิตจำแนกตามเพศ สาขา และสถานศึกษา*

สถานศึกษา และสาขา	ความถี่		อายุเฉลี่ย ปี/เดือน		ความจำเป็นมาตรฐาน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ประสานมิตร						
ประถมศึกษา	๓๑	๒๕	๒๓/๑	๒๔/๕	๓/๕	๓/๕
มัธยมศึกษา	๓๔	๕๖	๒๔/๑๑	๒๕/๕	๓/๒	๔/๓
อาชีวศึกษา	๑๓	๑๕	๒๔/—	๒๔/๑๑	๓/๕	๓/๕
บริหารการศึกษา	๑๓	๕	๒๕/๓	๓๓/๕	๔/๑๐	๔/๓
ปทุมวัน						
มัธยมศึกษา	๒๔	๒๕	๒๒/๕	๒๒/๕	๑/๒	๑/๕
บางแสน						
ประถมศึกษา	๓	๕	๒๕/๑	๒๒/๕	๑/๑๑	—/๑
มัธยมศึกษา	๒๒	๑๖	๒๓/๕	๒๒/๑๐	๑/๕	๑/๕
รวม	๑๔๔	๑๕๕	๒๕/๑๐	๒๔/๑๐	๔/๕	๔/๖

* คำนวณจากวันเดือนปีเกิดในทะเบียนนิสิตของวิทยาลัยวิชาการศึกษา โดย คัดอายุจนถึงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๐๖ ซึ่งเป็นเวลาที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา

- ๔.๑๔ ภาวะการสมรส อายุราชการ และเวลาทำการสอนของนิสิต
 นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวันและบางแสนไม่มีคุณสมบัติในข้อนี้
 คือไม่เคยเป็นครู และผ่านการสมรสมาก่อน ส่วนวิทยาลัยวิชาการศึกษา
 ประสานมิตรนั้นนิสิตชายที่สมรส มีมากกว่านิสิตหญิงประมาณสองเท่า
 และเคยเป็นข้าราชการครูหรือเคยทำการสอนมากกว่านิสิตหญิงด้วย

ตาราง ๒. ภาวะการสมรสและประสิทธิภาพ การสอนของนิสิตประสานมิตร
 ศึกษเป็นอัตราส่วนร้อยละของแต่ละเพศ *

เพศ	สมรส	เป็นข้าราชการครูหรือเคยสอนมาก่อน
ชาย	๒๑.๐๕	๕๐.๕๓
หญิง	๑๓.๐๘	๕๐.๐๐

- ๔.๑๕ รายเฉลี่ยสะสมของหน่วยกิตทั้งหมดของนิสิต เมื่อเปรียบเทียบ
 รายเฉลี่ยของหน่วยกิตของนิสิตทั้งสามวิทยาลัยแล้ว ปรากฏว่านิสิต
 ประสานมิตรมีรายเฉลี่ยหน่วยกิตต่ำกว่านิสิตปทุมวันและบางแสน
 คือเมื่อรวมเฉลี่ยหน่วยกิตของนิสิตทุกคนในทุกสาขาของแต่ละวิทยาลัย
 แล้ว นิสิตปทุมวันและบางแสนจะไ้รายเฉลี่ยของหน่วยกิตเกิน ๒.๕๐
 ส่วนนิสิตประสานมิตรมีรายเฉลี่ยของหน่วยกิตโดยส่วนรวมต่ำกว่า
 ๒.๕๐ นอกจากนั้นยังมีนิสิตประสานมิตรอีกประมาณร้อยละ ๑๐ ที่
 ไ้รายเฉลี่ยของหน่วยกิตต่ำกว่า ๒.๐๐ ทั้งกับนิสิตปทุมวันและ
 บางแสนที่ไม่มีนิสิตคนใดไ้รายเฉลี่ยของหน่วยกิตต่ำกว่า ๒.๐๐

* แขนงทละ เป็นมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

เมื่อทำการ เปรียบเทียบรายเฉลี่ยของหน่วยกิกระหว่างนิสิตหญิงกับ
นิสิตชายโดยส่วนรวมแล้ว ปรากฏว่ารายเฉลี่ยหน่วยกิตของนิสิตหญิง
สูงกว่านิสิตชายเล็กน้อย ดังเสนอไว้ในตาราง ๗. ข้างล่างนี้

ตาราง ๗. รายเฉลี่ยและความขบายนามาตรฐานของหน่วยกิตของนิสิตเมื่อฝึก
เป็นส่วนรวม จำแนกตามเพศ สาขา และสถานศึกษา

สถานศึกษา และสาขา	ความถี่		รายเฉลี่ย		ความขบายนามาตรฐาน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ประธานมิตร	๑๓๕	๑๐๗	๒๑.๒๗	๒๑.๒๙	.๐๒๗๔	.๐๒๖๙
ประถมศึกษา	๓๓	๒๙	๒๑.๑๔	๒๑.๒๗	.๐๒๑๔	.๐๑๔๐
มัธยมศึกษา	๗๖	๕๔	๒๑.๓๐	๒๑.๓๕	.๐๒๕๕	.๐๒๖๔
อาชีวศึกษา	๑๓	๑๕	๒๑.๔๔	๒๑.๑๔	.๐๒๕๔	.๐๒๙๙
บริหารการศึกษา	๑๓	๕	๒๑.๒๔	๒๑.๒๙	.๐๔๐๙	.๐๔๙๓
ปทุมวัน						
มัธยมศึกษา	๒๔	๒๙	๒๑.๕๒	๒๑.๕๗	.๐๒๔๙	.๐๒๕๖
บางแสน						
ประถมศึกษา	๓	๔	๒๑.๔๗	๒๑.๕๓	.๐๓๒๐	.๐๒๑๔
มัธยมศึกษา	๒๒	๑๖	๒๑.๕๔	๒๑.๖๗	.๐๓๔๔	.๐๒๓๔
รวมทั้งหก	๑๔๔	๑๖๑	๒๑.๓๕	๒๑.๓๙	.๐๓๑๒	.๐๓๑๗

๑. คูณด้วย ๖๐ ข.

๒. หน่วยกิตเฉลี่ยของนิสิตคิดจากรายเฉลี่ยของหน่วยกิตสะสมของนิสิตตั้งแต่
ต้นจนถึงรายเฉลี่ยของหน่วยกิต ภาคเรียนที่หนึ่ง ปีการศึกษา ๒๕๐๕

๔.๒ ทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครูของนิสิต

ทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพครูของนิสิตนั้นสามารถจะทราบได้ด้วยการพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของนิสิต ก็จะได้เสนอไว้ในตารางต่าง ๆ ต่อไปนี้

ตาราง ๔. สาเหตุที่นิสิตเข้ามาศึกษาวิชาการศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษาค้นคว้า
จำแนกตามเพศ

สาเหตุที่เข้ามาศึกษา วิชาการศึกษา	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
มีความสมัครใจเรียนด้วยตนเอง	๔๔	๔๖	๙๐	๒๓.๒๒	๒๓.๑๔	๒๕.๑๐
ผู้อื่นแนะนำและรู้สึกเห็นชอบด้วย	๒๓	๓๓	๕๖	๑๔.๔๔	๑๖.๐๘	๑๕.๔๓
ความจำเป็นบังคับเช่น การเงิน..	๒๒	๑๕	๓๗	๑๔.๑๘	๑๐.๔๘	๑๒.๔๒
ผู้อื่นขอรับให้เรียน	๗	๓	๑๐	๔.๕๒	๒.๑๐	๓.๓๖
เพราะไม่ทราบจะเรียนอะไรก็	๓	๑	๔	๑.๕๔	๐.๗๐	๑.๓๔
คิดว่าปริญญาการศึกษาทำได้ง่าย	๑	๒	๓	๐.๕๔	๑.๔๐	๑.๐๑
เขาเรียนอย่างอื่นไม่ได้แล้ว	๑	๑	๒	๐.๕๔	๐.๗๐	๐.๖๗
ผู้อื่นบังคับให้เรียน	๐	๒	๒	๐.๐๐	๑.๔๐	๐.๖๗
รวม	๑๕๕	๑๔๓	๒๙๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตัวเลขในตาราง ๔. ทำให้เห็นได้ว่านิสิตที่เข้ามาเรียนวิชาการศึกษาค้นคว้าความสมัครใจของตนเองจริง ๆ นั้นมีอยู่ร้อยละ ๒๕ นอกนั้นเข้ามาเรียนเพราะมีสาเหตุอย่างอื่นชักนำ ทั้งนิสิตหญิงและชายต่างก็เข้ามาเรียนในวิทยาลัยวิชาการศึกษาค้นคว้าสาเหตุที่เหมือนกัน ๆ กัน แต่มีสิ่งที่น่าสนใจเกิดอยู่อย่างหนึ่งคือยังมีนิสิตหญิงที่เข้ามาเรียนเพราะถูกบังคับปะปนอยู่ด้วย

ตาราง ๕. ความตั้งใจของนิสิตที่จะถืออาชีพตามอย่างบิดามารดา หรือญาติ
พี่น้องที่รักไคร่ นับถือซึ่งมีอาชีพ

ความตั้งใจของนิสิต	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ตั้งใจเอาไว้ก่อนที่จะเข้ามาศึกษา	๓๑	๓๔	๖๕	๗๕.๕๕	๓๓.๐๑	๓๓.๖๔
เพิ่งคิดหลังจากเข้ามาศึกษาแล้ว	๑๔	๔	๑๘	๒๑.๑๒	๔.๑๕	๑๔.๕๑
ขมย ๆ หรือไม่เคยตั้งใจไว้เลย	๕๐	๖๐	๑๑๐	๕๕.๕๕	๕๘.๘๔	๕๑.๘๑
รวม	๙๕	๑๐๓	๑๙๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตัวเลขในตาราง ๕. จะเห็นว่านิสิตที่เข้ามาเรียนวิชาการศึกษาใน
วิทยาลัยวิชาการ ศึกษาโดยไม่มีแนวโน้มที่จะตามอย่างผู้อื่นมีอยู่ประ มานครึ่งหนึ่ง
ส่วนที่คิดจะค้ำเนินอาชีพตามอย่างผู้อื่นมีร้อยละ ๓๓ หรือประมาณหนึ่งในสาม และ
นิสิตหญิงชายที่เข้ามาเรียนวิชาการ ศึกษาเพราะตั้งใจจะมีอาชีพตามอย่างบิดามารดา
หรือญาติพี่น้องที่เป็นครุ นี้มีจำนวนใกล้เคียงกันอย่งที่สุก

ส่วนจำนวนนิสิตที่เพิ่งจะ เกิดความคิดว่าจะค้ำเนินอาชีพตามอย่างผู้อื่น
เมื่อเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาแล้วนั้น ปรากฏว่าจำนวนของนิสิตหญิง
สูงกว่าจำนวนของนิสิตชายอย่งเด่นชัด

สำหรับตัวเลขในตาราง ๑๐. นั้นจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า นิสิตประมาณ
หนึ่งในสามที่คิดจะค้ำเนินอาชีพตามอย่างบิดามารดาหรือญาติพี่น้องที่รักไคร่ นับถือซึ่งมี
อาชีพเป็นครุ นั้น โดยแท้จริงแล้วนิสิตเหล่านี้เป็นบุตรของครุไม่ถึงครึ่งหนึ่ง คือมีประ มาน
ร้อยละ ๑๔

เป็นเครื่องหมายแสดงว่าจำนวน เลขมีความแตกต่างกันอย่งเด่นชัด
หรือแตกต่างกันอย่งมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ณ ระดับ .๐๕ เครื่องหมายนี้จะใช้กับตัวเลข
ในทุกตารางของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ตาราง ๑๐. บัณฑิตหรือบุคลากรของนิสิตที่มีอาชีพ เป็นครูหรือทำงานเกี่ยวกับการศึกษา
ในปัจจุบัน

เป็นครูหรือทำงานเกี่ยวกับการศึกษา	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เป็น	๑๔	๑๖	๓๐	๑๖.๒๔	๑๓.๑๑	๑๔.๖๔
ไม่เป็น	๔๔	๑๐๖	๒๐๔	๔๓.๗๖	๘๖.๘๘	๘๕.๓๖
รวม	๑๑๗	๑๒๒	๒๓๙	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๑๑. การตัดสินใจเลือกเรียนวิชาการศึกษานิสิตในขณะที่ยังสอบเข้าเรียนใน
วิทยาลัยวิชาการศึกษาคัดใหม่ ๆ และในขณะนั้นก็มีโอกาสเข้าเรียนใน
สถานศึกษาอื่นใดด้วย โดยมีเวลาเรียนจบปริญญาและมีอัตราเงินเดือน
เท่ากัน

การตัดสินใจ	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ออกจากวิทยาลัย	๖๑	๔๐	๑๐๑	๕๒.๑๕	๓๔.๐๘	๔๓.๖๖
ไม่แน่ใจ	๓๔	๑๖	๕๐	๒๙.๐๖	๑๔.๘๑	๒๒.๒๓
ออกจากวิทยาลัย	๒๒	๑๒	๓๔	๑๘.๘๐	๑๑.๑๑	๑๕.๑๑
รวม	๑๑๗	๑๐๘	๒๒๕	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๑๑. ทำให้เห็นอย่างเด่นชัดว่านิสิตหญิงมีความตั้งใจอย่างมั่นคงที่จะ
เรียนวิชาการศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษามากกว่านิสิตชาย ถ้าคิดรวมทั้งสอง
เพศจะมีนิสิตที่มีความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะเรียนวิชาการศึกษาประมาณร้อยละ ๒๐

ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ ๔๐ นั้นยังไม่มีการศึกษาใจให้แน่ชัดลงไปว่าตัวเองมีความพอใจจะเรียนวิชาการศึกษายังเต็มที่แล้วหรือยัง

ตาราง ๑๒. วิชาเอกที่นิสิตเลือกเรียนจำแนกออกตามเพศ

รายวิชาเอก	ความถี่		คิดเป็นร้อยละ	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
คณิตศาสตร์	๖๐	๓๓	๓๒.๔๓	๑๗.๕๓
ภาษาอังกฤษ	๔๐	๔๒	๒๑.๖๒	๒๒.๔๓
ชีววิทยา	๒๕	๓๕	๑๓.๕๑	๑๘.๐๒
สังคมศึกษา	๒๓	๓๓	๑๒.๔๓	๑๗.๕๔
ภาษาไทย	๑๐	๒๖	๕.๔๑	๑๔.๑๓
ฟิสิกส์	๑๕	๖	๗.๖๗	๓.๒๖
เคมี	๘	๕	๔.๓๓	๒.๕๔
รวม	๑๘๕	๑๘๔	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตัวเลขในตาราง ๑๒. แสดงว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นที่นิยมของนิสิตมากที่สุด และวิชาเคมีเป็นที่นิยมน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบความนิยมของนิสิตหญิงกับนิสิตชาย โดยถือระดับความเชื่อมั่น .๐๕ จะปรากฏว่านิสิตชายชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่า นิสิตหญิงและนิสิตหญิงชอบเรียนวิชาภาษาไทยมากกว่านิสิตชาย ส่วนวิชาอื่น ๆ นั้น ทั้งนิสิตหญิงและนิสิตชายมีความพอใจจะเรียนเท่า ๆ กัน

ตัวเลขในตาราง ๑๓. นั้นแสดงให้เห็นแนวคิดของนิสิตในการเลือกวิชาเอก ซึ่งปรากฏว่าแนวคิดของนิสิตไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ณ ระดับ .๐๕ หรืออาจจะกล่าวง่าย ๆ ว่านิสิตมีแนวคิดในการเลือกวิชาเอกเป็นไปในทำนองเดียวกัน ครอบคลุมทั้งการพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วจะเห็นได้ว่าแนวคิดในการ

เลือกวิชาเอกของนิสิตเป็นที่น่าพอใจ คือ นิสิตที่เลือกวิชาเอกเพราะตนเองสนใจอย่างจริงจัง, คิดว่าเป็นประโยชน์ต่ออาชีพครู และคิดว่าจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อในระดับปริญญาที่สูงขึ้นไป รวมกันแล้วได้เกินร้อยละ ๕๐

ตาราง ๑๑. แนวคิดในการเลือกวิชาเอกของนิสิตจำแนกตามเพศ

แนวคิดของนิสิต	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
เห็นว่าตนเองสนใจอย่างจริงจัง	๗๕	๘๗	๑๖๒	๓๕.๒๖	๔๑.๕๓	๓๘.๒๕
คิดว่าเป็นประโยชน์ต่ออาชีพครู	๗๐	๖๔	๑๓๔	๓๑.๒๕	๓๒.๓๘	๓๑.๘๐
เพื่อการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น	๕๓	๓๕	๘๘	๒๓.๖๖	๑๘.๕๗	๒๑.๒๐
คิดว่าคงเรียนง่าย	๑๕	๔	๑๙	๖.๗๐	๓.๘๑	๕.๓๐
ต้องการจะเรียนกับคุณสอนวิชานั้น	๖	๔	๑๐	๒.๖๘	๑.๕๐	๒.๓๐
เพราะไม่ทราบจะเรียนอะไรก็	๑	๓	๔	๐.๔๕	๑.๕๓	๐.๕๒
เลือกเรียนตามเพื่อน	๐	๑	๑	๐.๐๐	๐.๕๘	๐.๒๓
รวม	๒๒๙	๒๑๐	๔๓๙	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตัวเลขในตาราง ๑๔. แสดงให้เห็นโดยสรุปว่า นิสิตทั้งหญิงและชายประมาณร้อยละ ๖๐ เท่านั้นที่ทั้งใจจะทำงานในกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนนิสิตที่เหลืออีกประมาณร้อยละ ๔๐ นั้น ยังมีความพอใจที่จะเข้าทำงานในกระทรวงอื่นทั้ง ๆ ที่ตนได้เรียนวิชาการศึกษามา หรือจะพูดอีกนัยหนึ่งว่า นิสิตเพียงร้อยละ ๖๐ เท่านั้น ที่ต้องการจะประกอบอาชีพเป็นครู ที่เหลือออกนั้นยังไม่อยากจะเป็นครูอย่างแท้จริง

นิสิตที่เลือกเข้าทำงานในกระทรวงศึกษาธิการนั้นมั่นใจได้ ณ ระดับ .๐๕ ว่า นิสิตหญิงต้องการจะทำงานในกระทรวงศึกษาธิการมากกว่านิสิตชาย หรือพูดง่าย ๆ ว่า ต้องการจะเป็นครูมากกว่านิสิตชายนั่นเอง

ตาราง ๑๔. กระทรวงและลักษณะงานต่าง ๆ ที่นิสิตมีความประสงค์จะเข้าทำงาน
เมื่อกระทรวงและงานนั้น ๆ ยินดีจะให้อัตราเงินเดือนที่เท่ากัน
(เฉพาะกระทรวงและลักษณะงานที่นิสิตเลือก)

กระทรวงและลักษณะงาน	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ	๖๑	๔๐	๑๐๑	๕๑.๖๕	๒๖.๑๒	๔๘.๕๕
กระทรวงการต่างประเทศ	๑๔	๑๐	๒๔	๑๑.๔๖	๕.๒๖	๑๐.๐๕
สำนักนายกรัฐมนตรี	๑๐	๗	๑๗	๘.๔๗	๔.๓๘	๗.๑๒
กระทรวงมหาดไทย	๕	๓	๘	๓.๖๓	๒.๔๔	๕.๐๓
กระทรวงเกษตร	๗	๓	๑๐	๕.๕๓	๒.๔๔	๔.๑๘
กระทรวงการคลัง	๕	๒	๗	๔.๒๕	๑.๖๕	๒.๕๕
กระทรวงกลาโหม	๕	๒	๗	๔.๒๕	๑.๖๕	๒.๕๕
กระทรวงสาธารณสุข	๑	๒	๓	๐.๘๕	๑.๖๕	๑.๑๗
กระทรวงเศรษฐกิจ	๑	๑	๒	๐.๘๕	๐.๘๓	๐.๘๕
กระทรวงอุตสาหกรรม	๐	๑	๑	๐.๐๐	๐.๘๓	๐.๘๓
ทำงานส่วนตัว	๔	๔	๘	๓.๓๕	๓.๕๕	๔.๕๕
โรงเรียนราษฎร์	๑	๑	๒	๐.๘๕	๐.๘๓	๐.๘๕
รวม	๑๑๔	๑๑๒	๒๒๖	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ส่วนตัวเลขในตาราง ๑๔. แสดงให้เห็นว่านิสิตทั้งหญิงและชายไม่ว่าจะเรียนมาในสาขาใดนิยมเข้าทำงานในกรมการฝึกหัดครูประมาณสองในสามของจำนวนนิสิตทั้งหมด สำหรับกรมสามัญศึกษา กรมวิสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษานั้นมีนิสิตให้ความนิยมน้อยกว่ากรมการฝึกหัดครูมาก คือนิสิตทั้งหมดที่นิยมทำงานในแต่ละกรมทั้งกล่าวประมาณร้อยละ ๑๐. ๖. และ ๔ ตามลำดับ

นิสิตชายมีความนิยมที่จะเข้าทำงานในสำนักงานปลัดกระทรวงมากกว่านิสิตหญิงอย่างเด่นชัด ซึ่งสามารถเชื่อมั่นได้ ณ ระดับ .๐๕ ความแตกต่างของนิสิตหญิงชายในการเลือกเข้าทำงานในสำนักงานปลัดกระทรวงนั้นน่าจะสืบเนื่องมาจากลักษณะของงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารก็ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องพิจารณาตัวแปรในตาราง ๑๖. ประกอบเพื่อความแน่นอนอีกครั้งหนึ่งด้วย

ตาราง ๑๕. ความประสงค์ของนิสิตที่จะเข้าสังกัดในกรมต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อทุกกรมยินดีจะรับบรรจุให้ในอัตราเงินเดือนที่เท่ากัน (เฉพาะกรมที่นิสิตเลือก)

กรมที่นิสิตเลือก	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
กรมการฝึกหัดครู	๕๕	๔๑	๙๖	๕๒.๒๒	๖๖.๕๕	๕๙.๔๔
สำนักงานปลัดกระทรวง	๑๘	๕	๒๓	๑๕.๕๓	๕.๑๓	๙.๔๓
กรมวิสามัญศึกษา	๑๑	๑๒	๒๓	๙.๗๓	๙.๕๒	๙.๔๓
กรมสามัญศึกษา	๗	๘	๑๕	๖.๑๕	๖.๖๑	๖.๔๑
กรมอาชีวศึกษา	๕	๕	๑๐	๔.๕๓	๕.๑๓	๔.๒๗
กรมวิชาการ	๗	๓	๑๐	๖.๑๕	๒.๕๘	๔.๒๗
กรมการศาสนา	๑	๒	๓	๐.๘๘	๑.๖๕	๑.๒๘
กรมศิลปากร	๑	๑	๒	๐.๘๘	๐.๘๓	๐.๘๕
ไม่รังเกียจที่จะสังกัดกรมใด	๔	๔	๘	๓.๕๕	๓.๓๑	๓.๔๒
รวม	๑๑๓	๑๒๑	๒๓๔	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๑๖. ความประสงค์ของนิสิตที่จะเลือกเข้าทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับ
อาชีพการ

หน้าที่การงาน	ความดี			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ฝ่ายการสอน	๔๔	๗๑	๑๑๕	๓๔.๒๖	๕๕.๖๖	๔๕.๑๕
ฝ่ายบริหาร	๕๓	๑๑	๖๔	๔๖.๐๕	๕.๒๕	๒๗.๓๕
ฝ่ายธุรการ	๑๖	๓๐	๔๖	๑๓.๕๑	๒๕.๒๕	๑๕.๖๖
ฝ่ายปกครองนักเรียน	๒	๗	๙	๑.๗๕	๕.๔๔	๓.๔๕
รวม	๑๑๕	๑๑๕	๒๓๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตัวเลขในตาราง ๑๖. ชี้ให้เห็นว่านิสิตเพียงครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่ต้องการทำการสอน นิสิตหญิงพอใจที่จะทำการสอนและทำงานเกี่ยวกับธุรการมากกว่านิสิตชาย และนิสิตชายชอบทำงานด้านบริหารมากกว่านิสิตหญิง เมื่อนำตัวเลขในตาราง ๑๕ มาพิจารณาด้วยแล้วจะทำให้มั่นใจมากยิ่งขึ้นไปอีกว่านิสิตชายชอบงานด้านบริหารมากกว่านิสิตหญิงอย่างแน่นอน

ตัวเลขในตาราง ๑๗. แสดงให้เห็นว่านิสิตทั้งหญิงและชายชอบสอนนักเรียนสหศึกษามากที่สุด และชอบสอนนักเรียนหญิงน้อยที่สุด นิสิตชายชอบสอนนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิงและชอบมากกว่านิสิตหญิง นิสิตหญิงชอบสอนนักเรียนหญิงมากกว่านิสิตชาย แต่ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่านิสิตหญิงชอบสอนนักเรียนชายเท่า ๆ กับที่ชอบสอนนักเรียนหญิงเพศเดียวกับตนด้วย

ตาราง ๑๘. เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่านิสิตหญิงชายต่างก็ต้องการที่จะสอนนักเรียนในระดับต่าง ๆ เหมือน ๆ กัน คือจำนวนของนิสิตทั้งสองเพศที่เลือกสอนนักเรียนในแต่ละระดับนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ณ ระดับ .๐๕ ถ้ายกเว้นระดับอุดมศึกษาออกแล้วจะเห็นว่านิสิตชอบสอนในระดับชั้นสูง ๆ มากกว่าระดับชั้นต่ำ ๆ

ตาราง ๑๑. เพศของนักเรียนที่นิติประสงค์จะสอนเมื่อต้องทำการสอน

เพศของนักเรียน	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สหศึกษา	๕๑	๕๓	๑๐๔	๓๔.๖๙	๔๔.๑๓	๓๘.๔๕
ชาย	๔๔	๒๑	๖๕	๒๙.๕๓	๑๓.๕๐	๒๔.๓๔
หญิง	๔	๑๔	๑๘	๒.๗๓	๑๕.๘๓	๘.๖๑
ไม่รังเกียจที่จะสอนเพศใด	๔๔	๒๓	๖๗	๓๒.๖๖	๒๒.๕๐	๒๘.๑๐
รวม	๑๐๙	๑๒๐	๒๒๙	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๑๒. ความประสงค์ของนิติที่จะเลือกสอนนักเรียนระดับต่าง ๆ เมื่อต้องทำการสอน

ระดับของนักเรียน	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
มศ. ๑ ถึง มศ. ๕	๔๖	๕๔	๑๐๐	๓๔.๖๖	๔๔.๓๓	๔๔.๐๓
อุดมศึกษา	๔๐	๓๓	๗๓	๓๔.๕๔	๒๗.๕๐	๓๐.๕๓
ป. ๑ ถึง ป. ๓	๑๓	๑๑	๒๔	๑๑.๒๑	๙.๑๗	๑๐.๑๗
อนุบาลหรือเด็กชั้นเล็ก	๒	๖	๘	๑.๗๖	๕.๐๐	๓.๓๔
ไม่รังเกียจที่จะสอนระดับใด	๑๕	๑๒	๒๗	๑๒.๕๓	๑๐.๐๐	๑๑.๕๔
รวม	๑๑๖	๑๒๖	๒๔๒	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๑๔. ความภาคภูมิใจของนิสิตในการที่สามารถเรียนจบการศึกษามัธยมศึกษา

ความรู้สึกภาคภูมิใจ	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สามารถพึ่งตัวเองได้ในอนาคต	๕๔	๕๑	๑๐๕	๔๔.๑๗	๓๗.๗๔	๔๓.๑๕
เรียนไ้จบปริญญาตามที่คิดไว้	๓๖	๔๖	๘๒	๓๐.๐๐	๓๘.๐๘	๓๒.๑๖
เรียนไ้จบปริญญาเหมือนคนอื่น ๆ	๑๖	๑๗	๓๓	๑๓.๓๓	๑๒.๕๘	๑๒.๙๕
จะไ้ออกไปประกอบอาชีพการสอน	๔	๑๔	๑๘	๓.๓๓	๑๑.๓๓	๖.๖๖
คนทั่วไปจะเรียกว่า "ครู"	๐	๓	๓	๐.๐๐	๒.๕๐	๐.๘๓
จะมี กศ.บ ทดท้ายชื่อ	๑	๐	๑	๐.๘๓	๐.๐๐	๐.๔๑
รวม	๑๒๐	๑๓๕	๒๕๕	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตัวเลขในตาราง ๑๔. แสดงให้เห็นอย่างกว้าง ๆ ว่า นิสิตทั้งหญิงและชาย มีความภาคภูมิใจในการที่สามารถเรียนไ้จบปริญญาล้ายคลึงกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า นิสิตประมาณหนึ่งในสี่เท่านั้นที่รู้สึกภาคภูมิใจที่จะไ้ออกไปประกอบอาชีพทางการสอน

ตาราง ๒๐. หน้า ๒๔ นั้นสืบเนื่องมาจากตาราง ๑๔ ซึ่งมีข้อความถามใจความว่า นิสิตมีความภาคภูมิใจที่คนอื่นเรียกว่าครู หรือ อาจารย์ หรือไม่ ซึ่งปรากฏว่า นิสิตหญิงร้อยละสองเท่านั้นที่รู้สึกภาคภูมิใจ เพื่อความแน่นอนมากยิ่งขึ้นจึงไ้นำตัวเลขในตาราง ๒๐. มาประกอบอีกครั้งหนึ่ง ผลปรากฏว่ายังมีนิสิตอีกประมาณครึ่งหนึ่งที่รู้สึกว่าการสอนคำนี้ไม่เกียรติแตกต่างกัน

ส่วนตัวเลขในตาราง ๒๑. นั้นแสดงให้เห็นว่า นิสิตไม่ถึงครึ่งหนึ่งที่คิดจะกลับไปทำงานยังภูมิลำเนาของตนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว และเป็นที่น่าสังเกตว่า นิสิตหญิงที่ตอบการจะกลับไปทำงานยังภูมิลำเนาของตนมีประมาณร้อยละ ๒๒ ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงกว่า นิสิตชายร้อยละ ๑๒

ตาราง ๒๐. ความประสงค์ของนิสิตเกี่ยวกับสรรพนามแทนตัวที่จะให้คนอื่นเรียกขาน

สรรพนามที่นิสิตต้องการ	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่รังเกียจที่จะให้ใช้คำใด	๓๔	๖๔	๑๐๒	๖๔.๓๕	๕๖.๖๗	๖๐.๔๓
ประสงค์จะให้ใช้สรรพนามว่า "ครู"	๒๔	๔๑	๖๕	๒๔.๓๕	๓๕.๑๗	๒๙.๓๖
ประสงค์จะให้ใช้สรรพนามว่า "อาจารย์"	๑๓	๑๑	๒๔	๑๑.๓๐	๙.๑๖	๑๐.๒๑
รวม	๑๑๕	๑๒๐	๒๓๕	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๒๑. ความประสงค์ของนิสิตที่จะกลับไปทำงานยังภูมิตำเนาครั้งสุดท้าย
ก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้

ความประสงค์ของนิสิต	ความถี่			คิดเป็นร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
คิดจะกลับทันทีหลังจากสำเร็จแล้ว	๔๖	๖๒	๑๐๘	๔๐.๐๐	๕๑.๖๗	๔๕.๔๖
ยังไม่แน่ใจ	๑๔	๑๔	๒๘	๑๒.๕๒	๑๑.๖๗	๑๔.๐๔
ไม่คิดจะกลับ	๑๔	๑๔	๒๘	๑๒.๕๒	๑๑.๖๖	๑๔.๐๔
จะกลับในภายหลัง	๗	๑๒	๑๙	๖.๐๔	๑๐.๐๐	๘.๐๔
ไม่รังเกียจจะทำงาน ณ ที่ใด	๒๔	๑๔	๔๒	๒๐.๔๗	๑๕.๐๐	๑๗.๔๓
รวม	๑๑๕	๑๒๐	๒๓๕	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๒๒. จำนวนร้อยละและค่าความรู้สึกลของนิสิตชายตามหน่วยคะแนนมาตรฐาน
ที่มีต่อการท าง ๗ ๒๕ รายการ (ภูภาคผนวก ข. ประกอบ)

ข้อที่	รายการความรู้สึกของนิสิตชาย	ระดับ๑	ระดับ๒	ระดับ๓	ระดับ๔	ระดับ๕	EPc σ
๑	ความกระตือรือร้นที่จะเรียน วิชาการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป	๔ ๔ ๒.๑๖	๓ ๓ ๑.๔๕	๒๕ ๒๕ ๐.๓๔	๓๓ ๓๓ ๐.๐๖	๓๒ ๓๑ ๑.๑๔	๔๑.๖๒ ๑.๑๕๑๔
๒	ความเบื่อหน่ายในการเรียน วิชาการศึกษา	๔ ๑๓ ๑.๔๔	๔ ๑๓ ๐.๖๓	๓ ๓๑ ๐.๐๑	๕ ๒๒ ๐.๓๒	๓ ๑๓ ๑.๖๓	๑๔.๕๒ ๑.๐๘๐๕
๓	ความรู้สึกลในประโยชน์ของ วิชาการศึกษาที่มีต่ออาชีพการ	๕ ๕ ๒.๑๖	๔ ๓ ๑.๔๕	๒๖ ๒๒ ๐.๓๔	๕๕ ๔๖ ๐.๑๓	๒๔ ๒๑ ๑.๓๓	๓๓.๑๐ ๑.๒๓๓๒
๔	ความกระตือรือร้นในการ เรียนวิชาเอก	๐ ๐ ๐	๐ ๐ ๐	๑๓ ๑๓ ๑.๔๕	๓๕ ๓๕ ๐.๓๖	๕๕ ๕๕ ๐.๕๔	๑๒๐.๒๒ ๐.๓๕๔๔
๕	ความเบื่อหน่ายในการเรียน วิชาเอกที่เลือกเอาไว้	๓ ๑๕ ๑.๔๓	๓ ๑๕ ๐.๕๔	๕ ๓๑ ๐.๑๒	๔ ๒๕ ๐.๕๓	๑ ๖ ๑.๕๕	๔.๒๕ ๑.๑๕๕๒
๖	ความรู้สึกลในประโยชน์ของ วิชาเอกที่มีต่ออาชีพการ	๓ ๓ ๒.๒๔	๖ ๕ ๑.๖๑	๑๕ ๑๓ ๐.๕๕	๔๔ ๔๓ ๐.๐๕	๓๕ ๓๒ ๑.๑๒	๔๔.๒๕ ๑.๑๕๕๓
๗	ความกระตือรือร้นในการ เรียนวิชาสามัญ	๒ ๒ ๒.๔๔	๓ ๓ ๑.๖๓	๓๔ ๓๖ ๐.๖๕	๔๔ ๔๖ ๐.๕๑	๕ ๕ ๑.๔๑	๕๑.๓๔ ๑.๕๑๑๑
๘	ความรู้สึกลเบื่อหน่ายในการ เรียนวิชาสามัญ	๔ ๑๕ ๑.๕๖	๕ ๑๔ ๐.๓๒	๔ ๓๐ ๐.๐๖	๓ ๒๖ ๐.๓๒	๓ ๑๑ ๑.๓๑	๑๔.๓๓ ๑.๑๓๒๒
๙	ความรู้สึกลในประโยชน์ของ วิชาสามัญที่มีต่ออาชีพการ	๔ ๓ ๒.๒๔	๑๒ ๑๑ ๑.๕๐	๓๔ ๓๔ ๐.๕๒	๔๓ ๔๒ ๐.๕๓	๑๒ ๑๐ ๑.๓๖	๔๖.๖๓ ๑.๔๑๕๖
๑๐	ความทงการที่จะออกไป ฝึกสอนขณะเรียนอยู่ในชั้นปีที่สี่	๒๕ ๒๕ ๑.๒๓	๑๒ ๑๐ ๐.๕๓	๒๓ ๒๔ ๐.๕๒	๑๕ ๑๓ ๐.๕๖	๒๔ ๒๔ ๑.๓๐	๓๒.๒๐ ๐.๔๔๖๕

ตาราง ๒๒. ก

ข้อที่	รายการความรู้สึกรองนิสิตชาย	ระดับ๑	ระดับ๒	ระดับ๓	ระดับ๔	ระดับ๕	EPc ๐
๑๑	ความรู้สึกว่าตนเองเหมาะสมที่จะออกไปประกอบอาชีพหรือไม่	๑ ๒๒.๓๐	๔ ๓๑.๕๒	๓๓ ๓๐ ๑๐.๓๗	๔๓ ๔๒ ๐.๐๓	๒๒ ๒๐ ๑.๕๐	๓๐.๕๓ ๑.๕๕๖๕
๑๒	ความกระตือรือร้นที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน	๑ ๒๒.๓๐	๕ ๓๑.๕๕	๑๔ ๑๓ ๑.๐๕	๕๐ ๔๕ ๐.๐๕	๒๕ ๒๔ ๑.๒๐	๕๓.๕๕ ๑.๓๖๐๕
๑๓	ความรู้สึกห่อเหี่ยวที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน	๐ ๐ ๐	๕ ๒๕ ๑.๒๗	๕ ๓๑ ๐.๒๕	๓ ๑๕ ๐.๕๐	๕ ๒๕ ๑.๒๗	๕๑.๓๕ ๐.๕๕๖๒
๑๔	ความตั้งใจที่จะขยันขันแข็งเอาใจใส่ต่ออาชีพการสอน	๒ ๒ ๒๒.๕๕	๒ ๒ ๑.๕๕	๑๒ ๑๐ ๑.๓๖	๕๕ ๓๕ ๐.๕๕	๕๕ ๕๓ ๐.๕๕	๑๒๓.๐๓ ๑.๑๕๓๕
๑๕	ความสนใจอ่านหนังสือ เอกสาร หรือฟังข่าวเกี่ยวกับอาชีพการ	๕ ๒๒.๒๕	๕ ๑.๖๕	๒๓ ๒๐ ๐.๕๕	๕๖ ๕๕ ๐.๐๕	๒๕ ๒๔ ๑.๓๐	๕๕.๒๖ ๑.๓๖๑๕
๑๖	ความรู้สึกต่อความก้าวหน้าของบัณฑิตกรนอกน ๑ ต่ออาชีพการ	๐ ๐ ๐	๕ ๕ ๒๒.๑๖	๒๒ ๒๐ ๑.๑๒	๕๕ ๕๕ ๐.๐๓	๓๑ ๒๓ ๑.๒๓	๕๓.๐๕ ๑.๑๕๖๑
๑๗	ความรู้สึกต่อความก้าวหน้าในฐานะ เศรษฐกิจของบัณฑิตกรนอกน	๒ ๒ ๒๒.๕๕	๕ ๕ ๑.๓๗	๓๕ ๓๑ ๐.๕๓	๕๓ ๕๒ ๐.๓๗	๑๒ ๑๑ ๑.๓๑	๖๒.๑๕ ๑.๕๕๕๓
๑๘	ความรู้สึกต่อความบกพร่องของบัณฑิตกรให้แกบัณฑิตกรนอกน	๑ ๒๒.๒๕	๒ ๑.๓๐	๒๕ ๒๑ ๑.๐๑	๖๕ ๕๕ ๐.๑๒	๒๑ ๑๕ ๑.๕๖	๓๕.๑๓ ๑.๓๓๖๓
๑๙	ความรู้สึกต่อความบกพร่องของบัณฑิตกรให้แกบัณฑิตกรนอกน	๑ ๒๒.๓๐	๒ ๒ ๒๒.๐๓	๒๕ ๒๑ ๑.๑๖	๕๑ ๕๕ ๐.๑๑	๓๕ ๓๒ ๑.๑๒	๕๕.๓๕ ๑.๓๖๓๑
๒๐	ความรู้สึกบกพร่องของบัณฑิตกรวิภาตย์วิชาการศึกษารุ่นนอกน ๑	๒ ๒ ๒๒.๕๕	๓ ๓ ๑.๕๒	๑๕ ๑๕ ๑.๒๐	๕๑ ๕๖ ๐.๒๑	๓๕ ๓๕ ๑.๐๖	๑๐๕.๕๕ ๑.๑๕๖๕
๒๑	ความรู้สึกบกพร่องของบัณฑิตกรโดยทั่ว ๆ ไป	๐ ๐ ๐	๒ ๒ ๒๒.๕๕	๖ ๕ ๑.๕๕	๕๒ ๓๓ ๐.๓๐	๖๕ ๕๖ ๐.๓๑	๑๕๑.๐๐ ๑.๐๕๕๐

ตาราง ๒๒. กอ

ข้อที่	รายการความรู้สึกรักของนิสิตชาย	ระดับ๑	ระดับ๒	ระดับ๓	ระดับ๔	ระดับ๕	EPc σ
๒๒	ความพอใจเมื่อบุตรหรือญาติ พี่น้องเข้าเรียนวิชาการ ศึกษา	๒ ๒ _๒.๔๔	๔ ๔ _๑.๗๗	๓๑ ๒๕ _๐.๘๗	๓๐ ๒๘ _๐.๐๓	๔๐ ๓๗ ๑.๐๒	๔๒.๗๗ ๑.๒๒๗๑
๒๓	ความไม่พอใจที่บุตรหรือญาติ พี่น้องเข้าเรียนวิชาการ ศึกษา	๔ ๒๒ _๑.๓๕	๒ ๑๑ _๐.๖๐	๖ ๓๔ ๐	๒ ๑๑ ๐.๖๐	๔ ๑๒ ๑.๓๕	๒๕.๔๑ ๐.๕๓๔๓
๒๔	ความภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุตร หรือญาติพี่น้องของครู	๔ ๔ _๑.๘๖	๐ ๐ ๐	๖ ๑๓ _๑.๐๗	๒ ๔ _๐.๗๔	๓๖ ๓๕ ๐.๔๓	๑๔๓.๕๑ ๐.๘๐๖๖
๒๕	ความละอายใจที่เป็นบุตร หรือ ญาติพี่น้องของครู	๔ ๑๐๐ ๐	๐ ๐ ๐	๐ ๐ ๐	๐ ๐ ๐	๐ ๐ ๐	๔๖.๐๐ ๐.๐๐๐๐
	EZc	_๔๒.๗๐	_๓๒.๕๕	_๑๘.๗๐	๒.๘๗	๓๐.๘๔	
	EDc		๕.๗๕	๑๔.๒๕	๒๑.๕๗	๒๗.๕๗	
	MDc		.๓๕	.๕๗	.๘๖	๑.๑๑	
	CWc	๐.๐๐	.๓๕	.๕๖	๑.๘๒	๒.๕๓	
	Ac	_ ๐.๕๖	_ ๐.๕๗	๐.๐๐	๐.๘๖	๑.๕๗	

ตาราง ๒๓. จำนวนร้อยละและความรู้สึกของนิสิตหญิงตามหน่วยคะแนนมาตรฐาน
 ของรายการต่าง ๆ ๒๕ รายการ (ศึกษาคณวก ข. ประกอบ)

ข้อที่	รายการความรู้สึกของนิสิตหญิง	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕	EPc σ
๑	รายการความรู้สึกของนิสิตหญิงเหมือนกับรายการ	๔ ๔ _๒.๑๖	๖ ๖ _๑.๔๔	๒๕ ๒๗ _๐.๓๖	๓๐ ๓๒ ๐.๐๔	๒๔ ๓๑ ๑.๑๔	๔๒.๒๔ ๑.๑๕๕๓
๒	ความรู้สึกของนิสิตชายในตาราง ๒๒. ทุกข้อ	๔ ๑๔ _๑.๔๔	๗ ๒๔ _๐.๖๖	๗ ๒๔ ๐	๕ ๑๗ ๐.๕๔	๖ ๒๑ ๑.๓๗	๒๔.๔๑ ๑.๐๑๐๔
๓	โดยลำดับ	๒ ๒ _๒.๔๔	๖ ๕ _๐.๕๖	๒๔ ๒๔ _๐.๔๑	๔๔ ๔๐ ๐.๐๓	๓๕ ๒๔ ๑.๑๔	๔๔.๐๔ ๑.๑๔๕๓
๔		๐ ๐ ๐	๑ ๑ _๒.๓๐	๑๑ ๑๑ _๑.๔๔	๔๑ ๔๒ _๐.๔๗	๔๔ ๔๖ ๐.๔๖	๑๒๔.๖๖ ๑.๒๔๒๖
๕		๑ ๕ _๒.๑๐	๕ ๒๖ _๐.๔๖	๔ ๔๒ ๐.๐๔	๒ ๑๑ ๐.๓๖	๓ ๑๖ ๑.๕๒	๒๑.๖๓ ๑.๒๓๔๖
๖		๐ ๐ ๐	๐ ๐ ๐	๒๐ ๑๔ _๑.๔๓	๔๔ ๔๗ _๐.๒๐	๓๖ ๓๔ ๑.๐๔	๑๑๐.๓๕ ๐.๓๔๔๔
๗		๑ ๑ _๒.๓๐	๗ ๗ _๑.๓๔	๓๒ ๓๑ _๐.๓๖	๔๔ ๔๔ ๐.๓๖	๑๔ ๑๓ ๑.๖๓	๖๕.๑๒ ๑.๕๒๔๕
๘		๒ ๑๐ _๑.๓๖	๓ ๑๔ _๐.๔๗	๑๐ ๔๔ _๐.๐๖	๕ ๒๔ ๑.๐๔	๑ ๔ ๒.๑๖	๑๑.๕๒ ๑.๓๔๖๔
๙		๒ ๒ _๒.๔๔	๕ ๕ _๑.๓๗	๓๖ ๓๑ _๐.๔๓	๖๓ ๕๓ ๐.๓๔	๑๒ ๑๐ ๑.๓๖	๖๔.๔๔ ๑.๕๐๕๓
๑๐		๔๓ ๓๗ _๑.๐๒	๗ ๖ _๐.๒๔	๒๒ ๑๔ ๐.๐๖	๑๔ ๑๕ ๐.๓๖	๒๓ ๒๓ ๑.๓๒	๑๕.๓๖ ๐.๔๐๕๓

ตาราง ๒๓. กอ

ข้อที่	รายการความรู้สึกรของนิสิตหญิง	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕	EPc ๗
๑๑	รายการความรู้สึกรของนิสิตหญิง เหมือนกับรายการความรู้สึกร ของนิสิตชายในการวาง ๒๒. ทุกข้อโดยลำดับ	f % Z ๑ ๐ ๐	๕ ๔ ๑.๔๖	๔๒ ๓๕ ๑.๓๐	๕๐ ๔๒ ๐.๓๔	๑๔ ๑๕ ๑.๕๖	๒๓.๕๔ ๑.๑๓๕๔
๑๒		๒ ๒ ๑.๔๔	๔ ๔ ๑.๓๗	๒๐ ๒๐ ๑.๐๓	๔๓ ๔๔ ๑.๐๕	๓๐ ๓๐ ๑.๑๖	๔๕.๓๒ ๑.๒๓๑๕
๑๓		๒ ๔ ๑.๔๑	๖ ๒๖ ๑.๔๐	๖ ๒๖ ๑.๐๔	๓ ๑๓ ๐.๕๖	๖ ๒๖ ๑.๒๖	๓๔.๓๗ ๑.๐๕๒๔
๑๔		๑ ๑ ๑.๓๐	๐ ๐ ๐	๑๐ ๔ ๑.๖๕	๔๕ ๔๑ ๑.๕๕	๕๔ ๔๔ ๐.๔๑	๑๓๓.๐๔ ๑.๒๓๔๔
๑๕		๖ ๖ ๑.๔๔	๑๔ ๑๓ ๑.๑๓	๓๓ ๒๔ ๑.๕๕	๔๓ ๓๖ ๐.๔๐	๒๑ ๑๓ ๑.๔๔	๔๓.๐๔ ๑.๒๐๔๔
๑๖		๑ ๑ ๑.๓๐	๕ ๔ ๑.๔๑	๒๔ ๒๐ ๑.๐๓	๖๓ ๕๒ ๐.๐๓	๒๓ ๒๓ ๑.๓๒	๕๐.๑๒ ๑.๔๑๕๖
๑๗		๐ ๐ ๐	๖ ๖ ๑.๔๔	๕๒ ๔๖ ๑.๖๑	๔๔ ๔๓ ๐.๖๔	๖ ๕ ๒.๑๐	๔๖.๔๓ ๑.๓๕๓๒
๑๘		๒๓ ๒๓ ๑.๔๔	๖ ๕ ๑.๓๒	๓๔ ๓๒ ๑.๓๔	๕๑ ๔๓ ๐.๒๔	๒๑ ๑๔ ๑.๕๖	๓๐.๓๑ ๑.๔๕๔๔
๑๙		๒๓ ๒๓ ๑.๔๔	๕ ๔ ๑.๓๗	๓๒ ๒๓ ๑.๔๐	๕๖ ๔๓ ๐.๑๔	๒๔ ๒๐ ๑.๔๐	๓๔.๕๑ ๑.๓๓๐๔
๒๐		๒๓ ๒๓ ๑.๔๔	๔ ๔ ๑.๓๗	๑๔ ๑๕ ๑.๑๓	๕๑ ๔๓ ๑.๒๐	๔๓ ๓๖ ๑.๐๔	๑๐๖.๑๕ ๑.๒๑๔๔
๒๑		๒๓ ๒๓ ๑.๔๔	๒ ๒ ๑.๔๕	๑๔ ๑๕ ๑.๒๓	๔๓ ๓๕ ๑.๓๖	๕๖ ๔๖ ๐.๕๖	๑๑๔.๔๓ ๑.๑๖๔๐

ตาราง ๒๒. กธ

ข้อที่	รายการความรู้สึกของนิสิตหญิง	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕	EPc σ
๒๒	รายการความรู้สึกของนิสิตหญิงเหมือนกับรายการความรู้สึกของนิสิตชายในตาราง ๒๒. ทุกข้อโดยลำดับ	๔ ๔ _๒.๑๖	๔ ๔ _๑.๕๖	๑๔ ๑๕ _๐.๕๖	๔๐ ๔๒ _๐.๐๖	๓๐ ๓๑ ๑.๑๔	๕๓.๒๖ ๑.๑๖๐๓
๒๓		๒ ๕ _๑.๘๑	๕ ๒๒ _๐.๘๓	๖ ๒๖ _๐.๑๔	๗ ๓๐ ๐.๖๐.	๓ ๑๓ ๑.๖๓	๓๑.๓๔ ๑.๑๘๓๒
๒๔		๒ ๔ _๒.๑๖	๗ ๑๓ _๑.๒๔	๖ ๑๒ _๐.๓๔	๗ ๑๓ _๐.๓๓	๓๐ ๕๔ ๐.๖๔	๑๑๔.๑๓ ๐.๕๔๓๕
๒๕		๒ ๕๐ _๐.๘๐	๐ ๐ ๐	๑ ๒๕ ๐.๓๒	๑ ๒๕ ๑.๒๓	๐ ๐ ๐	_๓๐.๓๕ ๐.๖๖๓๕
	EZc	_๔๔.๕๔	_๓๑.๕๖	_๑๓.๒๕	๖.๐๑	๓๑.๕๓	
	EDc		๑๓_๐๔	๑๔.๒๑	๒๓.๒๖	๒๕.๕๒	
	MDc		๐.๕๒	๐.๕๖	๐.๕๓	๑.๐๓	
	CWe	๐.๐๐	๐.๕๒	๑.๐๔	๒.๐๑	๓.๐๔	
	Ac	_ ๑.๐๔	_ ๐.๕๖	๐.๐๐	๐.๕๓	๑.๕๖	

ตัวเลขต่าง ๆ ที่แสดงไว้ในตาราง ๒๒. และ ๒๓. นั้นแสดงให้เห็นค่าของ ความรู้สึกของนิสิตหญิงและชายที่มีต่อการวาง การต่าง ๆ ๒๔ รายการ ค่าความรู้สึกจะ คอย ๆ เพิ่มขึ้นแต่ค่าน้อยที่สุดในของระดับที่หนึ่งจนถึงมากที่สุดในระดับที่ห้า ตัวเลข ในช่อง ๕ หมายถึงจำนวนรอบการหรือจะใช้แทนจำนวนนิสิตที่กาเครื่องหมาย / ใน แต่ละช่องรายการก็ได้ ตัวเลขในช่อง ๘ หมายถึงจำนวนร้อยละของรอบการในรายการ หนึ่ง ๆ ค่า ๕ ในแถวที่สามนั้นหมายถึงค่าเฉลี่ยของความรู้สึกของนิสิตในแต่ละของ ระดับนั้น ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินค่าความรู้สึกของนิสิตในเส้นมาตรา ส่วน นั้น จะคงหาค่า $\bar{x}$ ของทั้ง ๒๔ รายการ เพื่อรวมค่าเฉลี่ยความรู้สึกในแต่ละระดับ ทั้งกล่าวไว้ในวิธีวิเคราะห์ข้อมูลของบทที่สาม ค่า EP_c หมายถึงการรวมเฉลี่ยของ ความรู้สึกที่มีต่อแต่ละรายการ ๘ หมายถึงความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละ EP_c ซึ่งมีไว้สำหรับเปรียบเทียบรายเฉลี่ยค่าความรู้สึกของนิสิตหญิงและนิสิตชายให้มีความหมาย เชิงสถิติมากยิ่งขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบตัวเลขในตารางทั้งสองนี้แล้วจะ เห็นว่านิสิตชายมีความ ภาควุฒิใจในการที่ได้เป็นบุตร หรือ เป็นญาติพี่น้องของครูมากเป็นอันดับหนึ่ง และมีความ รู้สึกยกย่องผู้มีอาชีพครูโดยทั่ว ๆ ไปในอันดับรองลงมา ความตั้งใจที่จะขยันขันแข็ง เอาใจใส่ต่ออาชีพการสอนและความกระตือรือร้นในการ เรียนวิชาเอกที่เลือกเอาไว้ เป็นความรู้สึกที่ดีในอันดับสามและสี่ตามลำดับ ส่วนนิสิตหญิงนั้นมีความตั้งใจที่จะขยัน ขันแข็งเอาใจใส่ต่ออาชีพการสอนที่ตนจะออกไปประกอบเป็นอันดับหนึ่ง ความกระตือ รือร้นในการเรียนวิชาเอกที่ตนเลือกเอาไว้ ความรู้สึกยกย่องผู้มีอาชีพครูโดยทั่วไป และความภาควุฒิใจที่ได้เป็นบุตร หรือ เป็นญาติพี่น้องของครู เป็นความรู้สึกที่ดีในอันดับ สอง สาม และสี่ตามลำดับ

จากการตรวจสอบรอบการในแต่ละของระดับของการวางความรู้สึกต่าง ๆ นั้นปรากฏว่าทัศนคติของนิสิตที่เป็นเชิงนิมิตมีอยู่ ๑๔ รายการ และทัศนคติที่เป็น เชิงนิเสธมีอยู่หก รายการทั้งได้เสนอไว้แล้วในตาราง ๒๔ ท่อไปนี้

ตาราง ๒๔. ทศนคติของนิสิตทั้งหญิงและชายที่เป็นนิสิต

รายการทัศนคติที่เป็นนิสิต	คิดเป็นร้อยละ	
	ชาย	หญิง
รู้สึกเบื่อหน่ายที่จะเรียนวิชาการ การศึกษา	๑๔.๕๕	๒๓.๕๔
รู้สึกเบื่อหน่ายที่จะเรียนวิชาเอก	๑๓.๗๕	๑๖.๓๔
รู้สึกเบื่อหน่ายที่จะเรียนวิชาสามัญ	๒๑.๕๕	๑๖.๕๔
รู้สึกท้อแท้ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน	๑๓.๔๔	๑๔.๔๕
ไม่พอใจที่บุตร หรือญาติพี่น้องเข้าเรียนวิชาการ การศึกษา	๑๔.๕๐	๑๕.๓๓
ละอายใจที่เป็นบุตร หรือญาติพี่น้องของครู	๗.๖๕	๗.๑๔

ทัศนคติของนิสิตทั้งหญิงและชายที่เป็นนิสิตในตาราง ๒๔. นี้มีค่าความรู้สึกไม่เท่ากันทั้งแสดงไว้แล้วในตาราง ๒๒. และ ๒๓. เช่นนิสิตชายรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาการ การศึกษา ๑๔.๕๕ หน่วย และนิสิตหญิงในจำนวนเท่า ๆ กับนิสิตชายที่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาการ การศึกษามีค่าความรู้สึกเบื่อหน่าย ๒๔.๕๑ หน่วย และนิสิตชายรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาเอกที่ตนเลือกเอาไว้เพียง ๔.๒๕ หน่วย แต่นิสิตหญิงเบื่อหน่ายถึง ๒๑.๖๓ หน่วยเป็นต้น ฉะนั้นความรู้สึกเบื่อหน่ายของนิสิตทั้งสองเพศจะ เปรียบเทียบกันได้ก็ต่อเมื่อนำค่า EP_c และ S มาเปรียบเทียบกันทุกครั้ง

สำหรับจำนวนนิสิตหญิงและชายที่มีทัศนคติเป็นนิสิตต่อรายการ การ ทหาร รายการ กังกล่าวแล้วนั้นถือได้ว่ามีจำนวนเท่า ๆ กัน คือไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติที่จะเชื่อมั่นได้ ณ ระดับ .๐๕

การ ๖๔. อันับความรู้สึกรของนิสิตหญิงและชายที่มีข้อ ๖๔ รายการ จักอันับ
ความคาความรู้สึกรทั้งแก่มากไปหาน้อยตามลำดับ (ญาคณวก ข.
ประกอบ)

ทัศนคติของนิสิตชาย	อันับ	ทัศนคติของนิสิตหญิง
รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุตรหรือเป็น ญาติพี่น้องของครู	๑	ความตั้งใจที่จะขยันขันแข็งเอาใจใส่ ทออาชีพการ สอนที่ทนจะออกไปประกอบ
ความรู้สึกยกย่องผู้มีอาชีพครู โดย ทั่ว ๆ ไป	๒	ความรู้สึกกระตือรือร้นในการ เรียน วิชาเอกที่เลือกเอาไว้
ความตั้งใจที่จะขยันขันแข็งเอาใจใส่ ทออาชีพการ สอนที่ทนจะออกไปประกอบ	๓	ความรู้สึกยกย่องผู้มีอาชีพครู โดย ทั่ว ๆ ไป
ความรู้สึกกระตือรือร้นในการ เรียน วิชาเอกที่เลือกเอาไว้	๔	ความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุตร หรือเป็นญาติพี่น้องของครู
ความรู้สึกยกย่องบัณฑิตที่สำเร็จการ ศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา	๕	ความรู้สึกว่าวิชาเอกที่เลือกเรียนจะมี ประโยชน์ทออาชีพการ
ความรู้สึกว่าบุคคลผู้มี อาชีพครูให้ ความยกย่องบัณฑิตรุ่นกลน ๆ	๖	ความรู้สึกยกย่องบัณฑิตที่สำเร็จการ ศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา
ความรู้สึกว่าวิชาเอกที่เลือกเรียนจะมี ประโยชน์ทออาชีพการ	๗	ความกระตือรือร้นที่จะออกไปประกอบ อาชีพทางการ สอน
ความกระตือรือร้นที่จะออกไปประกอบ อาชีพทางการ สอน	๘	ความพอใจเมื่อบุตร หรือญาติพี่น้องเข้า ศึกษาวิชาการ ศึกษา
ความรู้สึกทอความก้าวหน้าของบัณฑิตรุ่น กลน ๆ เกี่ยวกับอาชีพการ	๙	ความรู้สึกทอความก้าวหน้าของบัณฑิต รุ่นกลน ๆ เกี่ยวกับอาชีพการ
ความพอใจเมื่อบุตร หรือญาติพี่น้อง เข้าศึกษาวิชาการ ศึกษา	๑๐	ความรู้สึกว่าวิชาการ ศึกษาจะมีประโยชน์ ทออาชีพการ

ตาราง ๒๔. กอ

ทัศนคติของนิสิตชาย	อันดับ	ทัศนคติของนิสิตหญิง
ความสนใจในการอ่านหนังสือ เอกสาร	๑๑	ความกระตือรือร้นในการ เรียนวิชา
หรือฟังข่าวคราวเกี่ยวกับอาชีพครู		การ ศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป
ความกระตือรือร้นในการ เรียน	๑๒	ความรู้สึกว่าผู้มีอาชีพครูให้ความ
วิชาการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป		ยกย่องบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ
ความรู้สึกว่าบุคคลนอกอาชีพครูให้	๑๓	ความรู้สึกว่าบุคคลนอกอาชีพครูให้
ความยกย่องบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ		ความยกย่องบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ
ความรู้สึกว่าวิชาการ ศึกษาจะมี	๑๔	ความรู้สึกระตือรือร้นในการ เรียน
ประโยชน์ต่ออาชีพครู		วิชาสามัญ
ความรู้สึว่าตนเองเหมาะสมที่จะ	๑๕	ความรู้สึว่าวิชาสามัญจะมีประโยชน์
ออกไปประกอบอาชีพครู		ต่ออาชีพครู
ความรู้สึว่าบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ มีความ	๑๖	ความรู้สึว่าตนเองเหมาะสมที่จะ
ก้าวหน้าในฐานะ เศรษฐกิจ		ออกไปประกอบอาชีพครู
ความรู้สึกระตือรือร้นในการ เรียน	๑๗	ความสนใจในการอ่านหนังสือ เอกสาร
วิชาสามัญ		หรือฟังข่าวคราวเกี่ยวกับอาชีพครู
ความรู้สึท้อแท้ที่จะออกไปประกอบ	๑๘	ความรู้สึว่าบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ มีความ
อาชีพทางการสอน		ก้าวหน้าในฐานะ เศรษฐกิจ
ความรู้สึว่าวิชาสามัญจะมีประโยชน์	๑๙	ความรู้สึท้อแท้ที่จะออกไปประกอบ
ต่ออาชีพครู		อาชีพทางการสอน
ความท้อถอยที่จะออกไปฝึกสอนขณะที่	๒๐	ความรู้สึไม่พอใจที่บุตรหรือญาติ
กำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่สี่		พี่น้องเข้าศึกษาวิชาการ ศึกษา
ความรู้สึไม่พอใจที่บุตร หรือญาติ	๒๑	ความรู้สึเบื่อหน่ายต่อการ เรียน
พี่น้องเข้าศึกษาวิชาการ ศึกษา		วิชาการ ศึกษา

ตาราง ๒๕. กอ

ทัศนคติของนิสิตชาย	อันดับ	ทัศนคติของนิสิตหญิง
ความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาสามัญ	๒๒	ความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาเอกที่เลือกเอาไว้
ความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาการศึกษา	๒๓	ความข้องการที่จะออกไปฝึกสอนขณะที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่สี่
ความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาเอกที่เลือกเอาไว้	๒๔	ความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาสามัญ
ความรู้สึกละสายใจต่อการที่ได้เป็นบุตรหรือญาติพี่น้องของครู	๒๕	ความรู้สึกละสายใจต่อการที่ได้เป็นบุตรหรือญาติพี่น้องของครู

ตาราง ๒๕. นี้เป็นการจัดอันดับทัศนคติของนิสิตหญิงและชายเรียงตามค่ารวมเฉลี่ยความรู้สึกของนิสิตทั้งแต่มากไปหาน้อย รายการใดนิสิตมีความนิยม พอใจ สนใจ กระตือรือร้น ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ มากก็จัดไว้ในอันดับแรก ๆ รายการใดที่นิสิตไม่นิยม ไม่พอใจ เบื่อหน่าย หรืออีกนัยหนึ่งก็คือนิสิตมีความนิยม พอใจ สนใจ กระตือรือร้น ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ น้อยลงก็จัดลำดับไว้ข้างท้ายตามรายละเอียดของค่าความรู้สึกของนิสิตในแต่ละรายการ

ทัศนคติของนิสิตหญิงและชายที่อยู่ในอันดับเดียวกันนั้นมีไคหมายหมายความว่านิสิตหญิงและชายมีความนิยมหรือมีความรู้สึกต่อการรายงานนั้น ๆ เท่ากัน เช่นในอันดับ ๒๕ นั้นทั้งนิสิตหญิงและชายต่างก็รู้สึกละสายใจต่อการที่ได้เป็นบุตรหรือเป็นญาติพี่น้องของครูอยู่ในอันดับเดียวกัน แต่ค่าความรู้สึกเฉลี่ยของนิสิตชายมีเพียง ๔๖.๐๐ หน่วย ส่วนนิสิตหญิงมีความรู้สึกละสายใจ ๓๐.๗๕ หน่วย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าในกลุ่มของนิสิตหญิงและชายที่มีความละสายใจอยู่น้อยกว่า กลุ่มนิสิตหญิงรู้สึกละสายใจมากกว่า กลุ่มนิสิตชายประมาณสามเท่า ดังนั้นเมื่อต้องการจะทราบว่านิสิตหญิงและชายมีความรู้สึกในแต่ละรายการมากน้อยเท่าใดแล้ว จะต้องนำค่าเฉลี่ยความรู้สึกมาเปรียบเทียบกัน ดังเสนอไว้ในตาราง ๒๖. หน้าต่อไป

ตาราง ๒๒. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้สึกรวมของนิสิตหญิงกับนิสิตชายต่อรายการ
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพครู

รายการความรู้สึกรวมของนิสิต	หญิง	ชาย	ต่างกัน
ความตั้งใจที่จะขยันขันแข็งเอาใจใส่ต่ออาชีพ การสอนซึ่งกำลังจะออกไปประกอบ	๑๓๓.๐๘	๑๒๓.๐๗	๑๐.๐๒
ความรู้สึกระสือรือร้นในการ เรียนวิชาเอก ที่เลือกเอาไว้	๑๒๔.๖๖	๑๒๐.๒๒	๔.๔๔
ความรู้สึกรักของผู้นิยมอาชีพครู โดยทั่วไป	๑๑๕.๔๓	๑๔๑.๐๐	๒๕.๕๗
ความรู้สึกรักภาคภูมิใจที่ใ้เป็นบุตร หรือญาติ พี่น้องของครู	๑๑๔.๑๗	๑๔๓.๕๑	๒๙.๓๔
ความรู้สึกลงใจในประโยชน์ของวิชาเอกที่เลือก เรียนต่ออาชีพครูที่จะออกไปประกอบ	๑๑๐.๓๕	๕๕.๒๕	๑.๒๗
ความรู้สึกละเลาะความยากของบัณฑิตที่จบจาก วิทยาลัยวิชาการศึกษารุ่นก่อน ๆ	๑๐๖.๑๕	๑๐๕.๔๘	๑.๒๗
ความกระตือรือร้นที่จะออกไปประกอบอาชีพ ทางการสอน	๕๕.๓๒	๕๓.๔๕	๑.๔๓
ความรู้สึกละเลาะเมื่อบุตร หรือญาติพี่น้องเข้า เรียนวิชาการศึกษาในวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา	๕๓.๒๖	๕๒.๓๗	๐.๘๙
ความรู้สึกละเลาะในความก้าวหน้าในอาชีพครูของ บัณฑิตรุ่นก่อน ๆ	๕๐.๑๒	๕๓.๐๕	๒.๙๓
ความรู้สึกลงใจในประโยชน์ของวิชาการ ศึกษาที่มีต่อ อาชีพครูซึ่งตนจะออกไปประกอบ	๔๕.๐๔	๓๓.๑๐	๑๕.๔๔
ความรู้สึกระสือรือร้นในการ เรียนวิชาการ ศึกษา โดยทั่ว ๆ ไป	๔๒.๒๔	๔๑.๖๒	๐.๖๖

ตาราง ๒๖. กอ

รายการความรู้สึกรของนิสิต	หญิง	ชาย	ทั้งกัน
ความรู้สึกว่าผู้ช่วยนอกอาชีพทำให้ความยากของบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา	๓๐.๓๑	๓๔.๑๓	๓.๘๖
ความรู้สึกว่าผู้มีอาชีพทำให้ความยากของบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา	๓๔.๕๑	๔๔.๓๔	๒๐.๒๓
ความรู้สึกกระตือรือร้นในการ เรียนวิชาสามัญซึ่งเป็นรายวิชาบังคับให้ทุกคนต้องเรียน	๖๕.๑๒	๕๑.๓๔	๑๓.๓๔
ความรู้สึกในประโยชน์ของวิชาสามัญที่มีต่ออาชีพการ สอนซึ่งตนจะออกไปประกอบ	๖๔.๔๔	๔๖.๖๓	๑๓.๘๓
ความรู้สึกว่าตนเองเหมาะสมที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นครู	๖๓.๔๔	๓๐.๕๓	๖.๕๔
ความรู้สึกสนใจในการอ่านหนังสือ เอกสาร หรือฟังข่าวคราวที่เกี่ยวกับอาชีพครู	๕๓.๐๔	๔๔.๒๖	๓๑.๒๖
ความรู้สึกในความก้าวหน้าทางฐานะ เศรษฐกิจของบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา นอกนั้น ๆ	๔๖.๔๓	๖๒.๑๔	๑๕.๓๖
ความรู้สึกพอใจในการ ที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน	๓๔.๓๓	๕๑.๓๔	๑๒.๕๓
ความรู้สึกไม่พอใจที่บุตร หรือญาติพี่น้องเข้าเรียนวิชาการ ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา	๓๑.๓๔	๒๕.๔๑	๕.๔๓
ความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการ เรียนวิชาการ ศึกษา	๒๔.๔๑	๑๔.๕๒	๕.๔๔
ความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการ เรียนวิชาเอก	๒๑.๖๓	๔.๖๔	๑๓.๓๔
ความของการ ที่จะออกไปฝึกสอนในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่สี่	๑๕.๓๑	๓๒.๒๐	๑๖.๔๔

ตาราง ๒๒. กอ

รายการความรู้สึกของนิสิต	หญิง	ชาย	ต่างกัน
ความรู้สึกเบื้องต้นต่อการเรียนวิชาสามัญ	๑๑.๕๒	๑๕.๓๓	๓.๘๕
ความรู้สึกต่ออาชีพการที่เป็นบุตร หรือ เป็นญาติพี่น้องของครู	๓๐.๓๕	๔๖.๐๐	๑๕.๖๕

ตาราง ๒๒. นี้เป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกของนิสิตหญิงและนิสิตชาย ที่มีต่อการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพครูว่าแตกต่างกันมากน้อยเท่าใด จากการตรวจสอบค่าเฉลี่ยความรู้สึกทั้ง ๒ รายการ นั้นปรากฏว่านิสิตชายมีค่าเฉลี่ยความรู้สึกที่เป็นทัศนคติเชิงนิมามมากกว่านิสิตหญิงอยู่เกินรายการ และมีค่าเฉลี่ยความรู้สึกน้อยกว่านิสิตหญิง ๑๐ รายการ ส่วนทัศนคติเชิงนิเสธนั้นค่าเฉลี่ยความรู้สึกของนิสิตชายมีมากกว่านิสิตหญิงอยู่สองรายการ และนิสิตหญิงมีค่าเฉลี่ยความรู้สึกเชิงนิเสธมากกว่านิสิตชายสี่รายการ

เมื่อรวมค่าเฉลี่ยความรู้สึกต่อการต่าง ๆ ทั้ง ๒ รายการ เข้าด้วยกัน แล้วปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความรู้สึกของนิสิตชายมีมากกว่านิสิตหญิงในค่าทัศนคติเชิงนิมาม และมีค่าเฉลี่ยความรู้สึกในค่าทัศนคติเชิงนิเสธน้อยกว่านิสิตหญิง คือค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกเชิงนิมามของนิสิตชายต่อการ ๑๕ รายการมีค่า ๑๖๔๕.๒๒ ของนิสิตหญิงมีค่า ๑๖๔๕.๕๐ และในรายการทัศนคติเชิงนิเสธหกรายการนั้นนิสิตชายมีค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกเพียง ๒๒.๔๕ ของนิสิตหญิงมีค่า ๑๐๐.๕๒ ดังนั้นจึงพอจะสรุปได้ค่อนข้างกว้าง ๆ ว่าในรายการเกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพครู ๒ รายการนั้นนิสิตชายมีท่าทีความรู้สึกต่อการทั้งถาวรดีกว่านิสิตหญิง

๔.๓ ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพการ

จากการเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นของตนโดยเขียนลงในช่องว่างท้ายแบบสอบถามที่เว้นเอาไว้แล้วนี้ ปรากฏว่านิสิตประมาณร้อยละ ๓๔ ของนิสิตทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการและวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาอยู่ ที่เหลือนอกนั้นแสดงความคิดเห็นในหัวข้อที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องที่จะทำการศึกษหรือไม่แสดงความคิดเห็นใด ๆ นิสิตคนหนึ่ง ๆ อาจจะแสดงความคิดเห็นหลายข้อหรือแสดงความคิดเห็นเพียงข้อเดียวก็ได้ ความคิดเห็นแต่ละข้อนั้นถือเป็นจำนวนความถี่ของการแสดงความคิดเห็นดังได้รวบรวมไว้ในตาราง ๒๗. ข้างล่างนี้

ตาราง ๒๗. ความคิดเห็นที่พ้องกันของนิสิตเกี่ยวกับวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาอยู่

อันดับ	ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับวิชาชีพที่พ้องกัน	ความถี่	ร้อยละ
๑	ยังไม่รู้สึกเห็นประโยชน์ในรายวิชาสามัญทางวิชา เช่น รายวิชา "ปัญหาการดำรงชีพในสมัยปัจจุบัน" (Problems of Modern Living)	๓๔	๔๔.๗๕
๒	ผู้สอนในบางรายวิชาบางท่านในวิทยาลัยวิชาการศึกษา ยังมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมที่จะเป็นครู เช่นมีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ไม่ตั้งใจทำการสอน ให้งานมากเกินไป โดยไม่ใช้เวลาที่ว่างมาทำการแนะนำและช่วยเหลือ นิสิตอย่างพอเพียง บรรยายไม่เป็นที่เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และไม่เปิดโอกาสให้นิสิตทำการซักถามจนเป็นที่พอใจ	๓๔	๔๔.๗๕
๓	การให้คะแนนของผู้สอนบางท่านรู้สึกว่าจะไม่ค่อยยุติธรรม และไม่ยอมมีเหตุผลที่เหมาะสม วิธีการให้คะแนนของบรรดาผู้สอนแต่ละท่านก็ไม่อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน	๓๔	๔๔.๕๐

การาง ๒๗. กอ

อันดับ	ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับวิชาชีพที่พ้องกัน	ความถี่	ร้อยละ
๔	รู้สึกว่ามีสิ่งที่จบชั้นปีที่สี่แล้วยังขาดความรู้ด้านเนื้อหา วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบข้าราชการ พลเรือนที่จำเป็นต่ออาชีพการ	๓๐	๓๗.๕๐
๕	วิชาเอกบางรายวิชาที่จำเป็นต้องเรียนตามคำแนะนำ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาไม่เป็นประโยชน์ที่จะนำ ไปใช้สอนนักเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการได้	๒๔	๓๕.๐๐
๖	มีรายวิชาหลายรายวิชาที่จำเป็นต้องเรียนแต่ทฤษฎีและ ไม่พอที่จะนำไปประยุกต์ให้เป็นประโยชน์แก่อาชีพการ ได้ อย่างไร ทั้งนี้เพราะผู้สอนขาดความสามารถในการ การนำวิชาไปใช้ให้เกิดประโยชน์	๒๕	๓๑.๒๕
๗	รู้สึกเห็นในประโยชน์ของรายวิชาทาง ๆ ที่ทางวิทยาลัย วิชาการศึกษาจัดสอน แต่เกิดความเบื่อบ่นหมายที่จะเรียน เพราะมีรายงำนมากเกินไป ขาดการแสดงความคิดเห็น โต้ตอบระหว่างผู้สอนกับนิสิตในชั้นเรียนอย่างพอเพียง และตำราที่จะใช้ประกอบการค้นคว้ามีน้อยมาก	๒๓	๒๘.๗๕
๘	ยังไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษมากพอที่จะอ่านตำรา ภาษาอังกฤษให้เข้าใจแจ่มแจ้งได้ ผู้สอนหลายท่านนิยม ให้ไปอ่านภาษาอังกฤษครั้งละเป็นจำนวนมาก ๆ โดย มิได้ทำการสรุปหรือตรวจสอบว่านิสิตสามารถทำงาน ที่มอบหมายไปนั้นถูกต้องหรือไม่ เพียงใด และนิสิตประสบ ปัญหาอะไรบ้าง ทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อบ่นหมายในวิชานั้น ๆ	๒๒	๒๗.๕๐

ตาราง ๒๗. กอ

อันดับ	ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับวิชาชีพที่ท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
๔	ขึ้นมาอย่างไม่มีเหตุผล กิจกรรมต่าง ๆ นอกห้องเรียนไม่ได้รับความเอาใจใส่ แนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมช่วยเหลืออย่างพอเพียง ทำให้ไม่เกิดความรู้สึกหรือรสนิยมในกิจกรรมนั้น ๆ เท่าที่ควร	๒๐	๒๕.๐๐
๑๐	รายวิชาการศึกษาเรียนซ้ำๆ มากเกินไป และไม่อาจ จะนำไปใช้ให้ได้ตามที่ตามความมุ่งหมายทางทฤษฎี ที่ทักไว้ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายที่จะเรียนมากขึ้น	๑๖	๒๐.๐๐
๑๑	การจัดรายวิชาในแต่ละภาคเรียนมีมากเกินไป ทำให้ไม่สามารถจะศึกษาค้นคว้างานที่ได้รับมอบหมาย มาอย่างพอเพียง และไม่มีเวลาเตรียมการสอบ ประจำภาคได้อย่างทันท่วงที อันเป็นสาเหตุให้เกิด ความเบื่อหน่ายในการเรียนมากขึ้น	๑๓	๑๖.๒๕
๑๒	วิชาเอกบางรายวิชาจำเป็นต้องเลือกเพื่อให้ครบหน่วยกิต ตามที่ทางวิทยาลัยกำหนดโดยไม่มีความสนใจในรายวิชา นั้น ๆ อย่างแท้จริงเลย	๔	๕.๐๐

ตาราง ๒๔. ความคิดเห็นของนิสิตท่อดำรงการที่ห้องกัน

อันดับ	ความพึงเห็นของนิสิตต่ออาชีพครูที่ท้องถิ่น	ความถี่	ร้อยละ
๑	รู้สึกว่าการอาชีพครูนั้นจะดีหรือเลว ถูกผู้อื่นติเตียน หรือ ไม่มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นขึ้นอยู่กับบุคคลที่ถืออาชีพนั้น ๆ มากกว่า คือถ้าเป็นบัณฑิตที่ดีก็จะทำให้ผู้อื่นยกย่องนับถือ และมีความก้าวหน้า ถ้าหากเป็นบัณฑิตที่ไม่ดี อาชีพครู นั้นก็จจะต่ำต้อยไปด้วย ไม่มีใครยกย่องนับถือ และไม่มี ความก้าวหน้า	๒๖	๓๒.๕๐
๒	รู้สึกพอใจในอาชีพครูซึ่งเป็นอาชีพที่สุจริต และเต็มไปด้วย เมตตาจิต	๒๖	๓๒.๕๐
๓	ต้องการให้ผู้ที่สำเร็จเป็นบัณฑิตนั้น เป็นผู้ที่ย่านการ สอบ คัดเลือกเข้ามาเรียนในวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้ระดับมาตรฐานความรู้ของนิสิตอยู่ในระดับ ที่ใกล้เคียงกัน	๒๑	๒๖.๒๕
๔	รู้สึกว่าในชนบทนั้นประชาชนโดยทั่วไปเห็นว่าอาชีพครู เป็นอาชีพที่ไม่เจริญก้าวหน้าและมีเกียรติเท่าที่ควรจะเป็น	๑๖	๒๐.๐๐
๕	รู้สึกว่าบัณฑิตจากวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา มีความศึกษากะนอง และมีความคิดเห็นขัดแย้งผู้อื่นอยู่เสมอ ทำให้ไม่เป็นที่ ชอบใจของผู้บังคับบัญชาและไม่เป็นที่ยกย่องนับถือของคน ทั่วไปเท่าที่ควร	๑๓	๑๖.๒๕
๖	บัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาทั้งสามแห่งมีคุณภาพ และมาตรฐานที่ไม่ค่อยทัดเทียมกัน ทำให้เกิดความ เหลื่อมล้ำค่าสูงในหมู่บัณฑิตด้วยกัน และเป็นที่ทำห็นแก่ บุคคลนอกวงการ ศึกษาได้	๑๓	๑๖.๒๕

การวาง ๒๔. กอ

อันดับ	ความคิดเห็นของนิสิตต่ออาชีพครูที่ต่างกัน	ความถี่	ร้อยละ
๓	รู้สึกน้อยใจที่คนโดยทั่วไปไม่ให้ความยกย่องแก่ผู้มี อาชีพครูตามสมควร	๑๒	๑๕.๐๐
๔	ผู้ที่จบปริญญาการศึกษาบัณฑิตมีมากเกินไป คือมีทั้งนิสิต และนักศึกษา ทำให้กระทรวงศึกษาธิการไม่มีอัตรา ที่จะบรรจุให้ได้อย่างพอเพียง บัณฑิตวิชาการศึกษาก็ เพื่อเป็นพี่เลี้ยงของคนโดยทั่วไปได้	๑๑	๑๓.๗๕
๕	รู้สึกว่าอาชีพครู เหมาะกับเพศหญิงมากกว่าชาย	๑๑	๑๓.๗๕
๑๐	รู้สึกว่า การเป็นครูในชนบทได้รับการนับถือยกย่องมากกว่า การเป็นครูในเมืองใหญ่ ๆ	๑๑	๑๓.๗๕

ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับอาชีพครูและวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษาอยู่ตามที่ไต่
ถามไว้ในตาราง ๒๔. นั้นเป็นความคิดเห็นของนิสิตจำนวนหนึ่งในสามของนิสิตที่
ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ดังนั้นความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เสนอไว้ในตารางดังกล่าว
จึงถือเป็นแต่เพียงความคิดเห็นของนิสิตบางส่วนเท่านั้น

แต่ถึงจะอย่างไรรก็ตามเนื่องจากจำนวนนิสิตที่แสดงความคิดเห็นมีถึงหนึ่งใน
สาม และผู้ที่แสดงความคิดเห็นควรจะมีคุณสมบัติต่าง ๆ เหมือน ๆ กับจำนวนนิสิต
ที่ไม่แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ไม่เกี่ยวกับหัวข้อที่จะทำการ
ศึกษา ความคิดเห็นของนิสิตเหล่านี้จึงน่าจะยึดถือเป็นแนวทางได้บ้างไม่มากนัก

สรุปประจำบท

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อาจการตอบแบบสอบถามของนิสิตนั้นอาจจะสรุปเป็นสังเขปได้ดังนี้คือ

๑. นิสิตประมาณสองในสามมีความสนใจเข้ามาเรียนวิชาการศึกษากับตนเอง ที่เหลือนอกนั้นเข้ามาเรียนเพราะสาเหตุอย่างอื่น เมื่อพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างนิสิตหญิงกับนิสิตชายเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้ามาเรียนวิชาการศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้แล้ว ปรากฏว่านิสิตหญิงมีการตัดสินใจที่แน่นอนกว่านิสิตชาย

๒. ในรายวิชาเอกต่าง ๆ ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาเปิดโอกาสให้นิสิตเลือกเรียนนั้น ปรากฏว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นที่นิยมของนิสิตมากที่สุด ภาษาอังกฤษ ชีววิทยา สังคมศึกษา ภาษาไทย ฟิสิกส์ และเคมี อยู่ในความนิยมของนิสิตรองลงมา เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างเพศแล้วนิสิตชายชอบเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากกว่านิสิตหญิง และนิสิตหญิงชอบเรียนภาษาไทยมากกว่านิสิตชาย ในวิชาอื่น ๆ นั้นนิสิตทั้งสองเพศมีความนิยมเท่าเทียมกัน

ในการเลือกวิชาเอกดังกล่าวนี้ จะมีนิสิตประมาณหนึ่งในสามที่เลือกเรียนเพราะเห็นว่าจะ เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ อีกหนึ่งในสามเลือกเรียนเพราะเห็นว่าคุณสมบัติในวิชานั้นอย่างจริงจัง ที่เหลือนอกนั้นเลือกเรียนเพราะมีสาเหตุอย่างอื่น

๓. นิสิตที่เข้ามาเรียนวิชาการศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้เกือบครึ่งหนึ่งไม่ตั้งใจจะประกอบอาชีพเป็นครูอย่างแท้จริง บรรดานิสิตที่ไม่ตั้งใจจริงที่จะเป็นครูนี้ปรากฏว่านิสิตชายมีจำนวนมากกว่านิสิตหญิงอย่างเด่นชัด ส่วนนิสิตที่ต้องการจะประกอบอาชีพเป็นครูในกระบวนศึกษานี้มากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการจะเป็นครูในสังกัดกรมการฝึกหัดครู สำหรับกรมอื่น ๆ นั้นนิสิตให้ความสนใจในแต่ละกรมมีไม่ถึงหนึ่งในสิบของจำนวนนิสิตทั้งหมด

๔. นิสิตชายชอบทำงานด้านบริหารมากกว่านิสิตหญิง นิสิตหญิงชอบทำงานฝ่ายการสอนมากกว่านิสิตชาย นอกจากนั้นนิสิตหญิงยังมีความพอใจที่จะทำงานฝ่ายธุรการมากกว่านิสิตชายอีกด้วย

นิสิตที่คิดว่าตนเองจำเป็นจะต้องทำการสอนนั้นรู้สึกมีความนิยมที่จะสอนนักเรียนประเภทสหศึกษามากที่สุด ชอบสอนนักเรียนชายรองลงมา และชอบสอนนักเรียนหญิงน้อยที่สุด เมื่อสอบถามความนิยมที่จะสอนนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่า ระดับ มศ.๑ ถึง มศ.๕ เป็นที่นิยมมากที่สุด ระดับอุดมศึกษา ประถมศึกษา และอนุบาล อยู่ในความนิยมของนิสิตในอันดับรองลงมา

๕. ประมาณหนึ่งใน ๑๐ ของนิสิตทั้งหมดที่รู้สึกภาคภูมิใจต่อการที่ตนจะได้ออกไปประกอบอาชีพเป็นครู เมื่อจบการศึกษาแล้ว และไม่ถึงครึ่งหนึ่งของนิสิตที่คิดว่าตนเองจะสำเร็จการศึกษาในปลายปีก็จะกลับไปทำงานยังภูมิลำเนาครั้งสุดท้ายก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้

๖. มีนิสิตประมาณหนึ่งในห้าที่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาการศึกษาและวิชาสามัญ นอกนั้นยังมีนิสิตอีกประมาณร้อยละ ๑๕ ที่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาเอกที่ตนเองเลือกเอาไว้ และรู้สึกท้อใจที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน

เป็นที่น่าสังเกตว่ายังมีนิสิตอีกประมาณร้อยละ ๑๕ ที่ไม่พอใจในการที่บุตรหรือญาติพี่น้องของตนเข้ามาเรียนวิชาการศึกษา และอีกประมาณร้อยละ ๗ ที่รู้สึกตะอาบใจในการที่เป็นบุตรหรือญาติพี่น้องของครู

บทที่ ๕

บทยอ สรุป และข้อเสนอแนะ

๕.๑ บทยอ

เนื่องด้วยวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีหน้าที่ทำการ สอนและฝึกหัดอบรมวิชาการ ศึกษาในแขนงและสาขาวิชาการต่าง ๆ ในระดับอนุปริญา ปริญาตรี ปริญาโท และปริญาเอก ทั้งนี้ก็เพื่อผลิตครูหรือเจ้าหน้าที่ทางการ ศึกษาที่สามารถออกไปดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติให้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ จากจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปีนั้นก็น่าจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความสำเร็จของวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาในด้านการผลิตตัวบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปนั้นย่อมจะต้องประกอบด้วยสมรรถภาพที่สมบูรณ์ในด้านต่าง ๆ โดยพร้อมมูลคือ สมรรถภาพในด้านวิชาการ สมรรถภาพในด้านสังคม ความสมบูรณ์ในด้านอารมณ์และจิตใจ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมได้รับการฝึกฝนอบรมไปเป็นอย่างดีแล้ว แต่ยังมีสิ่งสำคัญมากอีกประการ หนึ่งที่จะติดไปกับตัวบุคคล อันจะเป็นเครื่องชักชวนหรือส่งเสริมความสำเร็จในอาชีพการ ของบัณฑิตในโอกาสต่อไป สิ่งนั้นคือ "ทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพการ" นั่นเอง เพราะถ้ามหากบัณฑิตสำเร็จการศึกษาออกไปช่วยทำให้ความรู้สึกที่ไม่นิยมหรือไม่พอใจในอาชีพการ หรือวิชาชีพที่ได้เรียนมาแล้ว ความรู้สึกอันนี้จะเป็นเครื่องยับยั้งหรือลดสมรรถภาพการทำงานของบัณฑิตในอนาคต ด้วยเหตุนี้เองถ้ามหากเราไม่สามารถทราบได้ว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปนั้นมีท่าทีความรู้สึกหรือมีความคิดอย่างไรต่อวิชาชีพที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมา และต่ออาชีพที่ตนกำลังจะออกไปประกอบแล้ว เราก็ยังไม่อาจจะสรุปได้ง่าย ๆ ว่าวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาได้ทำหน้าที่ของตนดังกล่าวข้างต้นนั้นได้สำเร็จเรียบร้อยทุกประการ แล้ว

ด้วยความรู้ความประสงค์ที่จะทำการ ศึกษาวิจัยทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพการ ของนิสิต เพื่อจะได้นำความรู้ไปเป็นแนวทางให้วิทยาลัยวิชาการ ศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันแก้ไข ส่งเสริม และปรับปรุงทัศนคติต่อวิชาชีพและอาชีพการ ของนิสิต

ข้อ ๆ ไปให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จึงได้ทำการ ศึกษาวิจัยเรื่องนี้กับนิสิตรุ่นปีที่สี่ของวิทยาลัย
 วิชาการศึกษาทั้งสามแห่งซึ่งมีนิสิตทั้งหมด ๓๔๑ คน การที่เรานิสิตรุ่นปีที่สี่เป็นประชากร
 เพื่อทำการศึกษานี้ก็นักเพราะว่า นิสิตรุ่นปีที่สี่ผ่านการ ศึกษาวิชาวิธีและผ่านการ สอน
 หรือเคยผ่านการฝึกสอนมามากพอที่จะเกิดทำให้ความรู้สึกด้วยตนเองต่อวิชาวิธีและอาชีพ
 การสอนได้แล้ว และทัศนคติของนิสิตรุ่นปีที่สี่นี้น่าจะอนุมานเอาได้ว่ามีความมั่นคงพอ
 ที่จะไม่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวกเร็วจนกว่านิสิตจะสำเร็จการศึกษาในปลายปีและได้
 ออกไปดำเนินอาชีพทางการสอนในระยะเวลาอันพอสมควร เสียก่อน

การ ศึกษาวิจัยเรื่องนี้ได้ใช้แบบสอบถามทัศนคติที่เกิดขึ้นโดยผ่านการ เสนอแนะ
 แก่ไข และปรับปรุงจากคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท และได้ใช้ทำการสอบถาม
 ทดลองขั้นต้นเพื่อหาข้อบกพร่องเป็นวาระสุดท้ายกับนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
 รุ่นปีที่สี่จำนวน ๒๐ คน เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย
 คำถามที่นิสิตจะประเมินค่าความรู้สึกของตนได้ด้วยวิธีการเครื่องหมายหน้าข้อความที่
 ตนประสงค์ กรอกข้อความที่ต้องการลงในช่องว่างที่เว้นเอาไว้ ประมาณค่าความรู้สึก
 ของตนลงบนเส้นมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งมีตัวเลขกำกับไว้ในรายการคำถามต่าง ๆ
 ๒๕ รายการ และเขียนแสดงความคิดเห็นของตนโดยอิสระในช่องว่างที่เว้นไว้ท้าย
 แบบสอบถามด้วย แบบสอบถามนี้ได้รวบรวมคำถามที่เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของ
 นิสิต เช่น เวลาของการเป็นครูและระยะเวลาของการสอน ภูมิภาคของนิสิตเข้า
 ใจด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อนำมาประกอบการ ศึกษาถึงลักษณะของกลุ่มประชากรนั่นเอง

นอกจากนี้ยังได้มีการ รวบรวมข้อมูลจากแผนกทะเบียนของวิทยาลัย
 วิชาการศึกษาทั้งสามแห่ง และทำการ สัมภาษณ์ผู้สอนนิสิตรุ่นปีที่สี่บางท่านเพื่อนำมา
 ประกอบการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย

วิธีดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นได้ใช้วิธีหาอัตราส่วนร้อยละแล้วทดสอบหา
 นัยสำคัญเชิงสถิติที่จะเชื่อมั่นได้ ณ ระดับ .๐๕ กับข้อคำถามที่จะต้องให้วิธีวิเคราะห์
 ข้อมูลโดยการหาอัตราส่วนร้อยละ อัตราส่วนร้อยละในหัวข้อบางอย่างที่ต้องการ เปรียบ
 ปริมาณความแตกต่างระหว่างเพศนั้น ได้ทำการทดสอบหาความแตกต่างที่สามารถ
 มั่นใจได้ ณ ระดับ .๐๕ ด้วย

ส่วนข้อคำถามที่ให้นิสิตประเมินค่าความรู้สึกในเส้นมาตราส่วนประเมินค่า
 ความระบะทางยาวขึ้น ใ้ใช้วิธีการ The Method of Successive Category
 หาค่ารวมเฉลี่ยของน้ำหนักความรู้สึกของนิสิตหญิงและชาย แล้วหาค่าความบ่ายเบน
 มาตรฐานของแต่ละค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกนั้น ๆ จากนั้นจึงนำค่าที่หาได้มาเปรียบเทียบ
 ความแตกต่างระหว่างนิสิตหญิงกับนิสิตชาย

๕.๒ สรุปผลการศึกษาวิจัย

๕.๒.๑ ทักษะการคิดวิเคราะห์

- (๑) ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ นั้นปรากฏว่านิสิตหญิงและชาย
 ต่างก็มีความสนใจที่จะเข้ามศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษ
 ด้วยกันเองในอัตราร้อยละที่ไม่แตกต่างกัน คือมีจำนวนอยู่
 ระหว่างร้อยละ ๖๕.๑๐ ± ๑๔.๔๓ ส่วนที่เข้ามศึกษา
 เพราะมีสาเหตุอย่างอื่นก็นำมีจำนวนอยู่ระหว่าง
 ร้อยละ ๓๔.๙๐ ± ๑๔.๔๓

การตัดสินใจเข้าเรียนวิชาการศึกษาระหว่างนิสิตหญิง
 กับชายนั้น ปรากฏว่านิสิตหญิงตัดสินใจได้แน่นอนกว่า หรือ
 จะกล่าวว่านิสิตหญิงมีความตั้งใจจริงที่จะเรียนวิชาการศึกษา
 มากกว่านิสิตชายก็ได้ ถ้าคิดโดยส่วนรวมแล้วนิสิตทั้งหญิง
 และชายที่ตัดสินใจเข้าเรียนวิชาการศึกษาในวิทยาลัย
 วิชาการศึกษาโดยไม่ลังเลมีจำนวนอยู่ระหว่างร้อยละ
 ๖๒.๖๖ ± ๒๐.๓๖ ในจำนวนนี้ในหมู่นิสิตหญิงมีร้อยละ ๗๔.๐๔
 นิสิตชายมีร้อยละ ๔๓.๑๔

- (๒) ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ สรุปได้ว่านิสิตชายชอบเรียน
 คณิตศาสตร์มากกว่านิสิตหญิง และนิสิตหญิงชอบเรียนวิชา
 ภาษาไทยมากกว่านิสิตชาย ส่วนในวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษา
 อังกฤษ ชีววิทยา สังคมศึกษา ฟิสิกส์ และเคมี นั้นนิสิตทั้ง

หญิงและชายมีความนิยมเรียนเท่า ๆ กัน

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว นิสิตทั้งสองเพศมีความนิยมที่จะเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง และมีความนิยมใน ภาษาอังกฤษ ชีววิทยา สังคมศึกษา ภาษาไทย ฟิสิกส์ และเคมี เป็นอันดับ สอง สาม สี่ ห้า หก และเจ็ด ตามลำดับ

เหตุผลของนิสิตหญิงและชายในการเลือกเรียนวิชาเอกนั้นไม่แตกต่างกัน คือ มีความสนใจที่จะเรียนวิชานั้นอย่างจริงจังเป็นเหตุผลอันดับหนึ่ง คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในระดับปริญญาที่สูงขึ้นไป คิดว่าคงเรียนไ้สะดวกหรือง่ายเพราะมีพื้นฐานมาก่อน อยากจะเรียนกับอาจารย์ผู้สอนวิชานั้น ไม่ทราบว่า จะเลือกเรียนอะไรก็จึงเลือก และเลือกเรียนตามเพื่อน ๆ เป็นเหตุผลซึ่งลงมาตามลำดับ ในที่นี้ปรากฏว่านิสิตที่เลือกเรียนวิชาเอกเพราะความสนใจของตัวเองอย่างจริงจังมีจำนวนอยู่ระหว่างร้อยละ

๓๘.๒๕ ± ๑๐.๖๖

- (๓) ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ จะมีจำนวนนิสิตอยู่ระหว่างร้อยละ ๓๘.๔๕ ± ๑๓.๑๓ ที่รู้สึกกระตือรือร้นในการเรียนวิชาการ ศึกษา เมื่อแยกเพศแล้วจะเป็นนิสิตหญิงร้อยละ ๓๖.๘๒ นิสิตชายร้อยละ ๔๑.๔๕ ซึ่งไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ แต่การรวมเฉลี่ยความรู้สึกกระตือรือร้นของนิสิตชายมีค่า ๔๑.๖๒ ของนิสิตหญิงมีค่า ๔๒.๒๔ นับว่าเกือบจะหักเหิรกัน

ส่วนนิสิตที่มีความเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาการศึกษามีจำนวนอยู่ระหว่างร้อยละ ๒๑.๐๔ ± ๑๓.๑๓ ในกลุ่มนิสิตชายมีจำนวนร้อยละ ๑๘.๔๕ นิสิตหญิงร้อยละ ๒๓.๘๔

ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ แต่ค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกรู้สึกของนิสิตชายมีค่า ๑๔.๕๒ ของนิสิตหญิงมีค่า ๒๔.๔๑ นั่นคือกลุ่มของนิสิตหญิงและชายจำนวนที่เท่า ๆ กันนี้กลุ่มนิสิตหญิงมีความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาการศึกษามากกว่ากลุ่มนิสิตชาย ๕.๔๔ หน่วย

- (๔) ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ จะมีนิสิตทั้งหญิงและชายเป็นจำนวนร้อยละ ๔๔.๕๑ $\pm$ ๑๐.๔๑ ที่รู้สึกกระตือรือร้นในการเรียนวิชาเอกที่ตนเลือกเอาไว้ เมื่อแยกเพศแล้วจะเป็นนิสิตชายร้อยละ ๔๖.๒๑ นิสิตหญิงร้อยละ ๔๓.๐๖ ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ แต่ค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกกระตือรือร้นของนิสิตชายมีค่า ๑๒๐.๒๒ ของนิสิตหญิงมีค่า ๑๒๔.๖๖ นั่นคือกลุ่มของนิสิตหญิงมีความรู้สึกกระตือรือร้นมากกว่านิสิตชาย ๔.๔๔ หน่วย

ส่วนนิสิตทั้งหมดที่มีความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาเอกที่ตนเลือกเอาไว้มีจำนวนระหว่างร้อยละ

๑๕.๐๔ $\pm$ ๑๐.๔๑ เมื่อแยกเพศแล้วจะเป็นนิสิตชายร้อยละ ๑๓.๓๓ นิสิตหญิงร้อยละ ๑๖.๓๔ ซึ่งไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ แต่ค่ารวมเฉลี่ยความรู้สึกเบื่อหน่ายของกลุ่มนิสิตชายมีค่า ๔.๒๕ ของกลุ่มนิสิตหญิงมีค่า ๒๑.๖๓ ซึ่งมากกว่ากลุ่มนิสิตชายประมาณห้าเท่าตัว

- (๕) ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ ปรากฏว่านิสิตทั้งหมดที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนวิชาสามัญซึ่งมีใจเป็นรายวิชาเอกและวิชาการศึกษา แต่เป็นรายวิชาบังคับให้ทุกคนต้องเรียนนั้น มีจำนวนอยู่ระหว่างร้อยละ ๔๐.๕๗ $\pm$ ๑๒.๔๐ เมื่อแยกเพศแล้วจะเป็นนิสิตชายร้อยละ ๓๔.๐๕ นิสิตหญิงร้อยละ ๔๓.๐๖ ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ

แต่ค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกระส่ำระสันในกลุ่มของนิสิตชาย
มีค่า ๕๑.๓๔ ของนิสิตหญิงมีค่า ๖๕.๑๒ ซึ่งมากกว่าของ
นิสิตชาย ๑๓.๗๘ หน่วย

ในข้อความเบื้องต้นของการเรียนวิชาสามัญนั้นปรากฏ
ว่านิสิตทั้งหมดเป็นจำนวนอยู่ระหว่างร้อยละ ๑๔.๔๓ ± ๑๒.๔๐
ที่รู้สึกเบื้องต้นของการเรียนวิชาสามัญ เมื่อแยกเพศแล้ว
จะเป็นนิสิตชายร้อยละ ๒๑.๔๕ นิสิตหญิงร้อยละ ๑๖.๔๕ ซึ่ง
ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ

แต่ค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกระส่ำระสันในกลุ่มนิสิตชายมีค่า
๑๔.๓๗ กลุ่มนิสิตหญิงมีค่า ๑๑.๕๒ ซึ่งน้อยกว่านิสิตชาย
๒.๘๕ หน่วย

- (๖) ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ จะมีนิสิตหญิงและชายจำนวน
เท่า ๆ กันที่รู้สึกเห็นประโยชน์ในวิชาชีพที่ตนจะประกอบ
อาชีพในอนาคตอันใกล้ ค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกระส่ำระสัน
ในวิชาการศึกษาที่มีต่ออาชีพครูของนิสิตชายมีค่า ๗๓.๑๐
ของนิสิตหญิงมีค่า ๔๕.๐๔

สำหรับวิชาเอกนั้นนิสิตชายมีค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกระส่ำระสัน
ประโยชน์ ๕๔.๒๔ นิสิตหญิง ๑๑๐.๓๕ และนิสิตชายรู้สึก
เห็นประโยชน์ในวิชาสามัญที่มีต่ออาชีพครู ๔๖.๖๗ นิสิตหญิง
๖๔.๔๕ ทั้งนี้เป็นเครื่องแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าในราย
วิชาการศึกษา วิชาเอก และวิชาสามัญนั้น นิสิตหญิงมีความ
รู้สึกเห็นในประโยชน์ของวิชาเหล่านี้ที่มีต่ออาชีพครูมากกว่า
นิสิตชาย ๑๔.๔๔, ๑๖.๐๖, และ ๑๗.๔๒ หน่วยตามลำดับ
และเป็นที่น่าสังเกตว่าทั้งนิสิตหญิงและนิสิตชายต่างก็มีความ
รู้สึกว่าวิชาเอกที่ตนเลือกเรียนนั้นมีประโยชน์ต่ออาชีพครู
มากกว่าวิชาการศึกษาและวิชาสามัญ

๔.๒๒ ทักษะการอาชีพการ

- (๑) นิสิตทั้งชายและหญิงที่เกิดความพอใจในอาชีพการ โดยบุคคลที่จะ
 ดำเนินอาชีพตามอย่างมีความรู้ ความสามารถหรือญาติพี่น้อง ที่เป็นครู
 ก่อนที่จะเข้ามาศึกษาวิชาการศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ มีจำนวน
 ร้อยละ ๓๓.๒๔ เมื่อแยกเพศแล้วจะเป็นนิสิตชายร้อยละ
 ๓๔.๔๔ นิสิตหญิงร้อยละ ๓๓.๐๑ ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียง
 กันมากที่สุด ในบรรดานิสิตที่นี้กระหม่อมใจจะมีอาชีพตามอย่าง
 ผู้อื่นนี้ ปรากฏว่ามีนิสิตที่เป็นบุตรของครูแท้ ๆ ไม่ถึงครึ่ง
 คือ นิสิตที่เป็นบุตรของครูทั้งหมดมีไม่ถึงร้อยละ ๑๕
- * (๒) มีนิสิตทั้งหญิงและชายร้อยละ ๑๐.๑๒ รู้สึกภาคภูมิใจที่จะได้
 ออกไปประกอบอาชีพทางการสอนเมื่อตนสำเร็จการศึกษา
 แล้ว นอกนั้นก็มีความภาคภูมิใจอย่างอื่นแทน จะสามารถพึ่ง
 ตัวเองได้ในอนาคต สามารถเรียนได้จนปริญญาตามที่ตั้ง
 เอาจไว้ และรู้สึกภาคภูมิใจในการที่จะได้เป็นบัณฑิตเหมือน
 คนอื่น ๆ ในระดับที่รองลงมา
- (๓) จำนวนนิสิตที่มั่นใจได้ ณ ระดับ .๐๕ ว่ามีความพอใจที่จะ
 ทำงานให้กับกระทรวงศึกษาธิการ นั้นมีอยู่ระหว่างร้อยละ
 ๕๔.๔๔ ± ๑๕.๔๑ เมื่อแยกเพศแล้วจะเป็นนิสิตชายร้อยละ
 ๕๑.๖๔ นิสิตหญิงร้อยละ ๖๖.๑๒ ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ นั่นคือนิสิตหญิงมีความต้องการที่
 จะทำงานให้กับกระทรวงศึกษาธิการหรือพศ. ๖๖ ว่า
 ต้องการจะเป็นครูมากกว่านิสิตชายนั่นเอง
- (๔) ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ จะมีนิสิตทั้งหญิงและชายที่มี
 ความต้องการเข้าสังกัดในกรมการฝึกหัดครูจำนวนระหว่าง
 ร้อยละ ๕๕.๔๔ ± ๒๐.๑๐ และมีความต้องการที่จะเข้า
 ทำงานในสำนักงานปลัดกระทรวง กรมวิสามัญศึกษา

กรมสามัญศึกษา และกรมอื่น ๆ ในอันดับรองลงไป ซึ่ง
ทั้งนี้นิติบัญญัติมีความนิยมในแต่ละกรมดังกล่าวไม่เกินร้อยละ ๑๐

สำนักงานปลัดกระทรวงซึ่งนิติบัญญัตินิยมเข้าทำงานเป็นอันดับ
สองนั้น นิติกรายเลือกเข้าสังกัดจำนวนร้อยละ ๑๕.๔๓
นิติหญิงร้อยละ ๔.๔๓ ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่างกันอย่างมากมีนัยสำคัญ
เชิงสถิติ ในกรมอื่น ๆ ที่เหลือนั้นนิติทั้งหญิงและชาย
ให้ความนิยมหักเหียวกัน

- (๕) นิติกรายเลือกเข้าทำงานฝ่ายบริหารร้อยละ ๔๖.๐๘ นิติ
หญิงเลือกร้อยละ ๔.๒๔ ฝ่ายการสอนนิติกรายเลือกร้อยละ
๓๔.๒๖ นิติหญิงเลือกร้อยละ ๔๔.๖๖ ส่วนในค่านับการ
นั้นปรากฏว่านิติเลือกเข้าทำงานร้อยละ ๑๕.๖๖ ในจำนวน
นี้เป็นนิติหญิงร้อยละ ๒๔.๒๖ นิติกรายร้อยละ ๑๓.๔๑
จำนวนระหว่างนิติทั้งหญิงและชายทั้งหมดนั้นแตกต่างกันอย่าง
เด่นชัดที่สามารถเชื่อมั่นได้ ณ ระดับ .๐๕ ดังนั้นจึงสรุปได้
ว่า นิติกรายมีความนิยมในงานค่านับบริหารมากกว่านิติหญิง
นิติหญิงมีความนิยมงานฝ่ายการสอนและฝ่ายธุรการมากกว่า
นิติกราย

สำหรับงานค่านับการปกครองนักเรียนนั้นนิติให้ความ
นิยมน้อยที่สุด คือนิติกรายให้ความนิยมเพียงร้อยละ ๑.๓๔
นิติหญิงร้อยละ ๔.๔๔

- (๖) นิติทั้งหญิงและชายจำนวนเท่า ๆ กันนิยมสอนนักเรียน
สหศึกษามากที่สุด นักเรียนชายและหญิงอยู่ในความนิยม
อันดับสองและสามตามลำดับ เมื่อทดสอบความเชื่อมั่น
ณ ระดับ .๐๕ แล้ว ปรากฏว่านิติกรายชอบสอนนักเรียนชาย
มากกว่านิติหญิง และนิติหญิงชอบสอนนักเรียนหญิงมากกว่า
นิติกราย แต่ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนนิติหญิงที่ชอบ

สอนนักเรียนหญิงกับจำนวนนิสิตหญิงที่รอบสอนนักเรียนชาย
มีค่าเทียบกัน

* นิสิตที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับที่จะสอนนักเรียนประเภทใด
มีอยู่ทั้งหมดประมาณร้อยละ ๓๐ และจำนวนของนิสิตทั้ง
สองเพศไม่แตกต่างกัน

- (๓) นิสิตทั้งสองเพศที่เลือกสอนนักเรียนในระดับต่าง ๆ นั้นมี
จำนวนเท่า ๆ กัน คือรอบสอนนักเรียนระดับ มศ.๑ ถึง
มศ.๕ เป็นอันดับหนึ่ง และรอบสอนระดับอุดมศึกษา,
ประถมศึกษา ป.๑ ถึง ป.๗. และระดับอนุบาลหรือชั้น
เล็กเล็ก เป็นอันดับสองสามและสี่ตามลำดับ

* ส่วนนิสิตที่ไม่รู้เกี่ยวกับจะสอนนักเรียนในระดับใดนั้น มี
จำนวนร้อยละ ๑๑.๔๔

- (๔) ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ จะมีนิสิตทั้งหญิงและชายที่คิด
จะกลับไปทำงานยังภูมิลำเนาครั้งสุดท้ายก่อนที่ตนจะเข้า
มาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้เมื่อจบการศึกษาแล้วเป็นจำนวน
ระหว่างร้อยละ ๔๕.๙๖ + ๒๐.๖๔ นอกนั้นอยู่ในขอบข่าย
ที่ไม่แน่ใจว่าจะกลับหรือไม่ ไม่กลับ และคิดจะกลับในภายหลัง

- (๕) นิสิตทั้งหญิงและชายประมาณร้อยละ ๔๐ ที่รู้สึกว่าการ
"ครู" กับ "อาจารย์" ที่บุคคลทั่วไปใช้เป็นสรพนามเรียก
แทนชื่อผู้มีอาชีพครูนั้นมีเกียรติแตกต่างกัน ส่วนจำนวนที่
เหลือไม่เห็นความแตกต่างระหว่างคำสองคำนี้แต่ประการใด

- (๖) นิสิตหญิงมีความตั้งใจที่จะขยันขันแข็งเอาใจใส่ต่ออาชีพ
การสอนที่ตนกำลังจะออกไปประกอบมากกว่านิสิตชาย
๑๐.๐๒ หน่วย คือค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกรับของนิสิตหญิงมีค่า
๑๓๓.๐๔ ของนิสิตชายมีค่า ๑๒๓.๐๓

สำหรับความต้องการที่จะออกไปฝึกสอนในขณะที่กำลัง

เวียนอยู่ในชั้นปีที่สี่นั้น นิศทรายมีความต้องการมากกว่านิศ
หึงประมาณหนึ่งเท่าตัว คือค่าเฉลี่ยรวมความต้องการของ
นิศทรายมีค่า ๓๒.๒๐ ของนิศหึงมีค่า ๑๕.๗๑

นอกจากนี้ นิศทรายยังมีความสนใจที่จะอ่านหนังสือ
เอกสาร หรือฟังข่าวคราวที่เกี่ยวกับอาชีพครมากกว่านิศ
หึงถึง ๓๑.๒๒ หน่วยควย คือค่าเฉลี่ยรวมความสนใจของ
นิศทรายมีค่า ๔๔.๒๖ ของนิศหึงมีค่า ๕๓.๐๔

- * (๑๑) นิศทั้งหึงและรายที่รู้สึกพอใจในการที่จะออกไปประกอบ
อาชีพเป็นครูมีอยู่ร้อยละ ๑๖.๑๔ แต่ค่าความรู้สึกพอใจของ
กลุ่มนิศรายมีมากกว่ากลุ่มนิศหึง ๑๒.๕๗ หน่วย คือค่า
เฉลี่ยรวมความรู้สึกพอใจของนิศทรายมีค่า ๕๑.๑๔ ของนิศ
หึงมีค่า ๓๘.๗๗ นิศทั้งสองเพศที่รู้สึกพอใจมีจำนวน
ตกเหมือนกัน
- (๑๒) นิศรายมีความรู้สึกว่าตนเองมีความเหมาะสมที่จะออกไป
ประกอบอาชีพเป็นครูมากกว่านิศหึง ๖.๕๔ หน่วย
คือค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกเหมาะสมของนิศรายมีค่า ๗๐.๕๗
ของนิศหึงมีค่า ๖๓.๕๔ หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า
นิศรายมีความมั่นใจในตัวเองที่จะออกไปเป็นครูมากกว่า
นิศหึงก็ว่าได้
- (๑๓) นิศรายให้ความยกย่องแก่ผู้มีอาชีพครูโดยทั่ว ๆ ไปมากกว่า
นิศหึง ๒๑.๕๗ หน่วย ค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกของนิศราย
มีค่า ๑๔๑.๐๐ ของนิศหึงมีค่า ๑๑๙.๔๓ แต่ทั้งนี้ นิศราย
ให้ความยกย่องบัณฑิตวิทยาลัยวราการศึกษารุ่นก่อน ๆ น้อย
กว่านิศหึงเล็กน้อย
- (๑๔) นิศรายรู้สึกว่าผู้มีอาชีพครูโดยทั่ว ๆ ไปให้ความยกย่อง
บัณฑิตรุ่นก่อน ๆ มากกว่านิศหึง ๒๐.๒๗ หน่วย คือค่า

- เฉลี่ยรวมความรู้สึกละเอียดของนิสิตรายมีค่า ๓๔.๓๓ ของนิสิตหญิงมีค่า ๓๐.๓๐ ทั้งนี้จึงอาจจะกล่าวได้กว้าง ๆ ว่า นิสิตรายประเมินค่าบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ ไว้สูงกว่านิสิตหญิงก็ได้
- (๑๕) นิสิตรายมีความรู้สึกว่ามีจิตรุ่นก่อน ๆ มีความก้าวหน้าในอาชีพการมากกว่าที่นิสิตหญิงรู้สึก ๒.๕๓ หน่วย คือค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกละเอียดของนิสิตรายมีค่า ๕๓.๐๕ ของนิสิตหญิงมีค่า ๕๐.๑๒ นอกจากนั้นนิสิตรายยังรู้สึกว่ามีจิตรุ่นก่อน ๆ มีความก้าวหน้าในฐานะเศรษฐกิจมากกว่าที่นิสิตหญิงรู้สึกอีกด้วย ค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกละเอียดของนิสิตรายมีค่า ๔๖.๔๓ ของนิสิตรายมีค่า ๒๒.๑๔
- (๑๖) นิสิตรายมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุตรหรือเป็นญาติพี่น้องของครูมากกว่านิสิตหญิง ๒๕.๓๔ หน่วย คือค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกละเอียดของนิสิตรายมีค่า ๑๑๔.๓๓ ของนิสิตรายมีค่า ๑๔๓.๕๑ นอกจากนั้นยังเป็นที่น่าสังเกตด้วยว่ายังมีนิสิตทั้งหญิงและชายอีกประมาณร้อยละ ๗ รู้สึกพอใจในบางเล็กน้อยในการที่ได้เป็นบุตรหรือเป็นญาติพี่น้องของครู และกลุ่มของนิสิตหญิงมีความพอใจมากกว่ากลุ่มของนิสิตรายประมาณสามเท่า
- (๑๗) นิสิตทั้งหญิงและชายจะมีความพอใจเท่า ๆ กันถ้าหากมีบุตรหรือญาติพี่น้องที่สนใจเข้าเรียนวิชาการศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษา และมีนิสิตทั้งหญิงและชายอีกประมาณร้อยละ ๑๖ ที่รู้สึกไม่พอใจ ค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกละเอียดของนิสิตรายมีค่า ๕๒.๓๗ ของนิสิตหญิงมีค่า ๕๓.๒๖ และค่าเฉลี่ยรวมความรู้สึกละเอียดของนิสิตรายมีค่า ๓๑.๓๔ ของนิสิตหญิงมีค่า ๒๕.๔๑ ซึ่งน้อยกว่านิสิตราย ๕.๕๓ หน่วย

๕.๒๓ ความคิดเห็นที่พ้องกันของนิสิตส่วนหนึ่งเกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพการ

๕.๒๓.๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพ

(๑) นิสิตที่ไม่ได้เลือกเรียนวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นวิชาเอก รู้สึกว่าตนเองมีความรู้ในวิชาเหล่านี้ไม่พอเพียง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษนั้นนิสิตรู้สึกว่าคุณเองไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

(๒) กองการจะเรียนวิชาเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ระเบียบ ข้าราชการพลเรือน และระเบียบวิธีการปฏิบัติราชการอื่นเกี่ยวกับอาชีพการ แทนบางรายวิชาที่เห็นว่าประโยชน์น้อยกว่ามากเช่น "ปัญหาการดำรงชีวิตในสมัยปัจจุบัน"

(๓) วิชาเอกและวิชาสามัญบางรายวิชาไม่สามารถนำไปใช้สอนนักเรียนตามหลักสูตร ของกระทรวงศึกษาธิการได้ ควรจะแก้ไขเนื้อหาวิชาให้สามารถนำไปใช้สอนได้ไ้มากกว่านี้

(๔) ความเบื่อหน่ายในบางรายวิชาเกิดจากสาเหตุสำคัญสามประการคือ

๑. ผู้สอนมีคุณสมบัติที่ไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตั้งใจทำการสอนโดยขาดการสนทนบอย ไม่มาทำการสอนให้ทันตามเวลา ไม่สามารถให้ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในเนื้อหาวิชา นำทฤษฎีทางวิชาการมากล่าวอ้างซ้ำ ๆ ซาก ๆ ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ และไม่ใจกว้างพอที่จะเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นโต้แย้งในบางกรณี

๒. เนื้อหาในบางรายวิชาซ้ำจากมากเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือแก่วิชาการศึกษา
๓. มีรายงานหน้าขึ้นมากเกินไป และผู้สอนมอบหมายให้อ่านตำราภาษาอังกฤษโดยมิได้สนใจใส่แนะนำหรือทบทวนสอบความรู้ที่ได้ทำงานถูกต้อง และมีความต้องการจะให้ผู้สอนช่วยเหลืออะไรบ้างงานที่นำมาส่งก็ไม่ได้รับการทบทวนสอบว่าผิดไปจากต้นฉบับภาษาอังกฤษมากนักเลยเพียงใด

(๕) การวัดผลของผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ยังไม่เข้ามาตรฐานเป็นระเบียบเรียบร้อยกัน และยังมีความรู้สึกว่าการวัดผลของผู้สอนบางท่านไม่เพียงธรรมดาพอเป็นสาเหตุให้เกิดความข้องคับใจในการเรียนมาก

๕.๒๓.๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพครู

- (๑) รู้สึกพอใจในอาชีพครู เพราะ เป็นอาชีพที่สุจริตและมีเกียรติพอประมาณประเภทหนึ่ง
- (๒) อาชีพครูจะมีผู้ยกย่องนับถือและมีความเจริญก้าวหน้าเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับตัวบุคคลแต่ละคนที่ถืออาชีพนี้
- (๓) การเป็นครูในชนบทได้รับความยกย่องนับถือมากกว่าการเป็นครูในท้องถิ่นที่เจริญ แต่ประชาชนในชนบทเหล่านั้นยังเข้าใจอยู่ว่าอาชีพครู เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าช้าและไม่มีอำนาจ
- (๔) อาชีพครูโดยทั่วไปมีความเหมาะสมกับเพศหญิงมากกว่าเพศชาย
- (๕) เพื่อยกมาตรฐานความรู้ของบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาให้อยู่ในระดับที่ทัดเทียมกัน จึงอยากจะทำให้

ผู้ที่เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นผู้ที่
ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาเท่านั้น

- (๖) อยากจะให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาลดปริมาณการผลิต
บัณฑิตให้น้อยลง โดยตัดนักศึกษามาก่อนเป็นที่เปิด
สอนในวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามแห่งออก และ
ให้ลดจำนวนนิสิตที่จะรับเข้ามาใหม่ ทั้งนี้เพื่อป้องกัน
มิให้มีบัณฑิตวิชาการศึกษามากเกินไปจนกระทรวง
ศึกษาธิการไม่อาจจะรับบรรจุได้หมด นับว่าเป็น
สาเหตุหนึ่งที่ทำให้บัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาถูก
ประเมินค่าต่ำลง

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลของการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ผู้เขียนเกิดความคิดที่จะให้ข้อ
เสนอแนะแก่บุคคลสองฝ่ายด้วยกันคือ

- ๕.๓๑ ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการ ศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ให้
กว้างขวางและละเอียดลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

เนื้อหาที่ได้จากการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้จำกัดขอบเขตอยู่แต่เฉพาะ
ทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่ ปีการศึกษา ๒๕๐๕ เท่านั้น เพื่อให้จะได้
ความรู้ในเรื่องนี้ขยายขอบเขตกว้างขวางออกไปอีก จึงน่าจะขยาย
การ ศึกษาวิจัยให้ครอบคลุมถึงหัวข้อย่อยต่อไปนี้ด้วยคือ

- (๑) ทำการศึกษาวิจัยทัศนคติของวิชาชีพและอาชีพครูของนิสิตชั้น
ปีที่หนึ่งที่สองเข้าไ้ใหม่ ๆ และศึกษาวิจัยทัศนคติของนิสิต
ชั้นปีที่สี่ซึ่งกำลังจะสำเร็จการ ศึกษาออกไปประกอบอาชีพครู
ทั้งนี้ก็เพื่อเปรียบเทียบว่าทัศนคติของผู้ที่ยังไม่เคยเรียน
วิชาการศึกษาและผ่านการฝึกหัดอบรมในค่านต่าง ๆ จาก
วิทยาลัยวิชาการศึกษา นั้น จะมีความแตกต่างกับทัศนคติของ

ผู้ผ่านการ ศึกษาวิชาการ ศึกษาและได้รับการฝึกหัดอบรม
ในตำแหน่ง ๆ จากวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาแล้วเพียงใด

- (๒) ศึกษาวิจัยคุณแนวทางและลักษณะของการ เปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับ
ทัศนคติของนิสิตที่เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาแล้ว
โดยทำการ ศึกษาทัศนคติของกลุ่มนิสิตที่ผ่านการ สอบคัดเลือก
เข้ามาในปีแรก แล้วทำการติดตามทดสอบทัศนคติของนิสิต
กลุ่มเดียวกันนี้ทุกปีจนกว่านิสิตจะสำเร็จการศึกษาออกไป แล้ว
นำผลที่ได้ในแต่ละปีมาเปรียบเทียบกัน ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้นำ
ความรู้ที่ได้นั้นมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และ
ส่งเสริมทัศนคติของนิสิตให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม
มากยิ่งขึ้น
- (๓) ทำการ ศึกษาวิจัยทัศนคติของนิสิตในวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา
ประมาณิตร ปุณณวัน และบางแสนทั้งสามกลุ่ม แล้วนำผล
ที่ได้มาเปรียบเทียบว่าทัศนคติของนิสิตทั้งสามกลุ่มนี้จะมี
ความแตกต่างกันหรือไม่ เพียงใด
- (๔) ศึกษาวิจัยว่าหน่วยกิตที่นิสิตได้ ในรายวิชาหนึ่ง ๆ มี
สหสัมพันธ์กับทัศนคติของรายวิชานั้น ๆ หรือไม่ และนิสิตที่ได้
รายเฉลี่ยของหน่วยกิตสูง กับนิสิตที่ได้รายเฉลี่ยของหน่วยกิต
ต่ำ มีทัศนคติต่ออาชีพการ แยกต่างกันหรือไม่
- (๕) ศึกษาวิจัยว่านิสิตที่เคยผ่านการ สอนหรือเคยเป็นครู มาแล้ว
มีทัศนคติต่ออาชีพการ และวิชาชีพที่ตนกำลังศึกษายู่ทางไป
จากนิสิตที่ยังไม่เคยผ่านอาชีพทางการ สอนมาเลยหรือไม่

๕.๓๒ ข้อเสนอนี้สำหรับวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ
ศึกษาโดยทั่วไป

จากผลของการ ศึกษาวิจัยนั้นปรากฏว่ายังมีนิสิตที่จัดได้ว่ามี
ทัศนคติไม่คติต่อวิชาชีพและอาชีพการ อยู่ลึกเป็นจำนวนมากพอสมควร

ทั้งนี้จะต้องเกิดได้ง่าย ๆ จากการที่นิสิตบางกลุ่มรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาสามัญ วิชาเอก และวิชาการศึกษา รู้สึกละเลาะใจต่อการที่เป็นบุตรหรือเป็นญาติพี่น้องของครู รู้สึกไม่พอใจที่บุตรหรือญาติพี่น้องเขาไปเรียนวิชาการ ศึกษาในวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา ไม่อยากที่จะทำงานในกระทรวงศึกษาธิการ และรู้สึกพอใจที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน เป็นต้น

ทัศนคติของนิสิตทั้งกล่าวนี้ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ไม่อาจจะชักจูงให้หมดสิ้นโดยทันทีได้ก็จริง เราก็ไม่ควรจะเพิกเฉยหรือปล่อยปละละเลยให้ความรู้สึกดังกล่าวครอบงำนิสิตอยู่เช่นนี้เรื่อยไป วิทยาลัยวิชาการ ศึกษาจะต้องถือว่าการ ตรวจสอบทัศนคติของนิสิตที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่นั้น เป็นภารกิจของคนที่จะละเลยไม่ได้ เพราะถ้าหากนิสิตจบการศึกษาออกไปแล้วทำให้ความรู้สึกที่ไม่ดีแล้ว วิทยาลัยวิชาการ ศึกษา ก็น่าจะมีส่วนรับผิดชอบในเรื่องนี้ด้วย

เนื่องจากวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาได้ประกอบขึ้นด้วย อาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ทางการศึกษาต่าง ๆ แต่เพียงอย่างเดียว อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารงานทุกฝ่าย และตัวนิสิตทุกคนก็เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาด้วย ทั้งนี้การปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมทัศนคติของนิสิตจึงมิใช่เป็นภาระของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ แต่เป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน

แต่ถึงจะอย่างไรก็ตาม เนื่องจากวิทยาลัยวิชาการ ศึกษาที่มีหน้าที่ในการให้ความรู้และฝึกฝนอบรมนิสิตให้เป็นบัณฑิตวิชาการ ศึกษาที่ดี โดยตรง ความบกพร่องใด ๆ ที่เกิดขึ้นกับนิสิตอันเกี่ยวข้องกับภารกิจที่วิทยาลัยวิชาการ ศึกษาที่มีหน้าที่อยู่นั้นจึงเป็นเรื่องที่วิทยาลัยวิชาการ ศึกษาจะต้องรับผิดชอบเอาไว้ก่อน ทั้งนี้ก็เพราะว่านิสิตแต่ละคนที่เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ได้ก็โดยการผ่านการคัดเลือกจากวิทยาลัยวิชาการ ศึกษามาเป็นอย่างดีแล้ว และวิทยาลัยวิชาการ ศึกษา

ก็น่าจะตระหนักเอาไว้ก่อนแล้วว่า คงจะสามารถให้ความรู้และฝึกหัดอบรมนิสัยเหล่านี้ให้เป็นบัณฑิตที่ดีได้ และยิ่งกว่านั้นวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เห็นสมควรอย่างจริงจังแล้วว่าบัณฑิตแต่ละคนที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปนั้นย่อมมีคุณสมบัติเหมาะสมกับปริญญาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสาทให้ทุกประการ

การที่นิสิตบางกลุ่มไม่เห็นประโยชน์ในบางรายวิชาที่ทางวิทยาลัยวิชาการศึกษาจัดสอน เห็นว่าผู้สอนบางท่านไม่มีคุณสมบัติเหมาะสม เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาที่รู้สึกไม่พอใจในการที่บุตรหรือญาติพี่น้องของตนเข้ามาศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา รู้สึกทะนุถนอมใจต่อการที่เป็นบุตรหรือเป็นญาติพี่น้องของครู ไม่อยากจะทำงานในกระทรวงศึกษาธิการ และความรู้สึกที่ไม่ดีอื่น ๆ นั้น ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ไม่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นได้ก็จริง และถึงแม้จะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับนิสิตบางส่วนก็ตาม แต่ก็พอจะเป็นแนวทางให้เกิดความนึกขึ้นมาได้ว่า จะต้องมีส่วนทำให้เกิดนิสิตเกิดความรู้สึกกังวลว่าขึ้น วิทยาลัยวิชาการศึกษาจึงควรที่จะเพ่งเล็งถึงต้นเหตุเสียก่อน ไม่ใช่มาเพ่งเล็งหาข้อบกพร่องที่ปลายเหตุคือตัวนิสิต ซึ่งสำคัญอยู่ที่ว่า ทำอย่างไรวิทยาลัยวิชาการศึกษาจึงจะสามารถรับนิสิตที่มีท่าทีความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพและอาชีพครู เข้ามาศึกษา ทำอย่างไรนิสิตจึงจะสามารถเล่าเรียนอยู่ในวิทยาลัยแห่งนี้ด้วยความชอบ และจะทำอย่างไรนิสิตจึงจะจบการศึกษาออกไปด้วยท่าทีความรู้สึกที่ดี วิธีการแก้ไขนั้นคงจะทำให้ไม่ยากนักถ้าหากวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ตรวจสอบทัศนคติของนิสิตอยู่เสมอ ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้คงจะอำนวยความสะดวกให้แก่วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้บ้างไม่มากนักขอ

สรุปประจําบท

ผลของการศึกษาวิจัยทัศนคติของนิสิตเกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพการนั้น อาจสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

๑. ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ ปรากฏว่านิสิตหญิงคัดสินใจเข้าเรียนวิชาการศึกษาคืออย่างแน่นอน. ชอบเรียนภาษาไทย. ต้องการจะเป็นครู. ชอบงานด้านการสอนและธุรการ. และชอบสอนนักเรียนหญิงมากกว่านิสิตชาย ส่วนนิสิตชายนั้น นิยมเรียนวิชาคณิตศาสตร์. ชอบทำงานด้านบริหาร. และชอบสอนนักเรียนชายมากกว่านิสิตหญิง

๒. ณ ระดับความเชื่อมั่น .๐๕ ปรากฏว่านิสิตหญิงและชายไม่มีความแตกต่างกันในหัวข้อต่อไปนี้ คือ ความสมัครใจที่จะเข้ามศึกษาวิชาการศึกษา. แนวความคิดในการเลือกวิชาเอก. ความนิยมเข้าทำงานในกรมการฝึกหัดครู. ความนิยมสอนนักเรียนสหศึกษา. ความนิยมสอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ๑ ถึง มัธยมศึกษา ๕. และความภาคภูมิใจที่จะได้ออกไปประกอบอาชีพการ

๓. นิสิตหญิงทั้งใจที่จะขยันขันแข็งเอาใจใส่ต่ออาชีพการสอนซึ่งตนกำลังจะออกไปประกอบ. กระตือรือร้นในการเรียนวิชาเอกที่เลือกไว้. รู้สึกว่าวิชาเอกที่เรียนมีประโยชน์ต่ออาชีพการ. กระตือรือร้นที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน. รู้สึกว่าวิชาการศึกษาและวิชาสามัญมีประโยชน์ต่ออาชีพการ. และมีความกระตือรือร้นในการเรียนวิชาสามัญมากกว่านิสิตชาย ส่วนนิสิตชายนั้นรู้สึกยกย่องผู้มีอาชีพการโดยทั่วไป. ภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุตรหรือเป็นญาติพี่น้องของครู. รู้สึกว่าบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ มีความก้าวหน้าในอาชีพการและฐานะเศรษฐกิจ. ต้องการที่จะออกไปฝึกสอนในขณะที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่สี่. สนใจอ่านหนังสือ เอกสาร หรือฟังข่าวคราวเกี่ยวกับอาชีพการ และรู้สึกว่าตนเองมีความเหมาะสมที่จะออกไปเป็นครูมากกว่านิสิตหญิง

๔. นิสิตทั้งหญิงและชายประมาณร้อยละ ๑๕ รู้สึกเป็นหน้ายกต่อการเรียนวิชาการศึกษา. เป็นหน้ายกต่อการเรียนวิชาเอก. เป็นหน้ายกต่อการเรียนวิชาสามัญ. ทั้งใจที่จะออกไปประกอบอาชีพทางการสอน. ไม่พอใจที่เป็นบุตรหรือญาติพี่น้องของตนเข้ามาเรียนวิชาการศึกษา และละลายใจบ้างเล็กน้อยที่เป็นบุตรหรือญาติพี่น้องของครู

บรรณานุกรม

- การวิจัย, กอง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ผลการสำรวจภาวะความ
เป็นอยู่ของครูทั่วประเทศ เอกสารการวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ ๒
โรงพิมพ์บรรณาร ๒๕๐๔, ๖๒ หน้า.
- การวิจัย, กอง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สถิติการศึกษา ปีการศึกษา
๒๕๐๒ โรงพิมพ์การศาสนา ๒๕๐๔, ๒๕๕ หน้า.
- การวิจัย, กอง กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สถิติการศึกษา ปีการศึกษา
๒๕๐๓ โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา ๒๕๐๔, ๒๔๖ หน้า.
- โครงการพัฒนาการศึกษา, สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ โครงการพัฒนาการ
ศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๕ โรงพิมพ์องค์การพิมพ์ ๒๕๐๕, ๗๖๔ หน้า.
- เจตน์ โชติกเสถียร "การสำรวจปัญหาครูในโรงเรียนราษฎร์" การวิจัยทางการ
ศึกษา เอกสารการวิจัยทางการศึกษา กองการวิจัย กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์การศาสนา ๒๕๐๔, ๔๓ หน้า.
- กัญ รุณสาย, หม่อมหลวง คุณภาพและปริมาณงานในตำแหน่งศาสตราจารย์วิชา
วิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา กรมการฝึกหัดครู กระทรวง
ศึกษาธิการ และการวัดระดั้มการดำรงชีวิตของประชากรไทย วิทยานิพนธ์
๒๕๐๕, ๗๔ หน้า. อัคราเนา
- กัญ รุณสาย, ศาสตราจารย์ ม.ล. และคณะ การสำรวจภาวะผู้ที่สำเร็จปริญญาตรี
วิชาการศึกษา ทั้งแก่ปีการศึกษา ๒๔๙๓ - ๒๕๐๓ คณะวิชาวิจัยการศึกษา
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๐๕, ๑๑๔ หน้า.
- วิชาการศึกษา, วิทยาลัย คู่มือนิสิตและอาจารย์ โรงพิมพ์คุรุสภา ๑๔ มีนาคม ๒๕๐๓,
๑๗๒ หน้า.
- วิชาการศึกษาประสานมิตร, วิทยาลัย ประสานมิตรบัณฑิต ๒๕๐๓ โรงพิมพ์
มณฑลการพิมพ์ ๒๕๐๔
- วิสามนศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ สถิติการศึกษารอบ ๒๔ ปี โรงพิมพ์
คุรุสภา ๒๕๐๓, ๒๔๗ หน้า.

ผู้แต่ง สุภาลัย ทศนคติของเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ ในจังหวัดพระนคร ทศการปฏิบัติ
 ของบุคคลในครอบครัว ปรินญาณพนธ์คามหลักสูตร กศ.ม แขนงวิชา
 จิตวิทยาพัฒนาการ ควบคุมความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการ
 ค้นคว้าเรื่องเด็ก ๒๔ มีนาคม ๒๕๐๕. ๑๐๔ หน้า. อักษรานา
 ศึกษาธิการ. กระทรวง รายงานการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๐๓ โรงพิมพ์การศาสนา
 ๒๕๐๕. ๓๑๑ หน้า.

Allport, G.W., "Attitude," in A Handbook of Social Psychology, pp. 798 - 844
 edited by Carl Allamere Murchison, Clark University Press,
 Worcester, 1953.

Bowers, Elliot Toulmin, "Current Professional, Social, and Economic Status
 of Bachelor Degree Graduates of Sam - Houston State Teacher College
 Entering Teaching, 1953 - 1957," Dissertation Abstracts 20 : 1984,
 November, 1959.

Brown, William F. and Heltsman, Wayne H., Survey of Study Habits and
 Attitudes, standard test, revised ed. 1956, The Psychological
 Corporation, New York, 1956.

Cantril, A.H., "Attitude in the Making," Understanding the Child 4 : 13
 January 1954.

The College of Education, College of Education Official Catalog, Dhana
 Publishing Co. Ltd., Bangkok, 1962, 136 pp.

Garrett, H.E., and Woodworth, R.S., Statistics in Psychology and Education,
 Longmans Green and Co., New York, 1958, 478 pp.

Good, C.V., editor, Dictionary of Education, MacGrawhill Book Company,
 New York, 1945 495 pp.

Guilford, J.P., Psychometric Methods, MacGrawhill Book Company, New York,
 1954, 597 pp.

Harris, Chester W., "Attitude," in Encyclopaedia of Educational Research,
 third ed., The American Educational Research Association,
 The MacMillan Co., New York, 1960, 1564 pp.

Kedkietpong, Tahwen, Bangkok Children's Attitudes Toward Peers and Parents,
 Thesis presented in partial fulfillment of the requirement for the
 Master of Education in collaboration with The International
 Institute for Child Study, March 1960, 101 pp. Min.

- ***
- Murrinan, Richard Alvil, "Students Attitude Toward Group Scholastic Attitude Test," Dissertation Abstracts, 20 : 1678, November 1959.
- Newcomb, Theodore M., Social Psychology, The Dryden Press, Inc., New York, 1950, 960 pp.
- Remmers, H.H., and Gage, N.L., Educational Measurement and Evaluation, Harpen and Bross., New York, 1955, 650 pp.
- Ruja, Harry, Psychology for Life, MacGrawhill Book Company, Inc., New York, 1955, 427 pp.
- Strang, Ruth, The Adolescent Views Himself, MacGrawhill Book Company, Inc., New York, 1957, 581 pp.
- Thorndike, R.L., and Hagen, Elizabeth, Measurement and Evaluation in Psychology and Education, John Willey and Sons, New York, 1955, 575 pp.
- Thurstone, L.L., and Chave, E.J., The Measurement of Attitude, University of Chicago Press, 1929, 98 pp.
- Torgerson, Warren S., Theory and Methods of Scaling, John Willey and Sons, Inc., New York, 460 pp.
- Troyer, Maurice E., and Pace, C. Robert, Evaluation in Teaching Education, American Council on Education, Washington D.C., 1944, 368 pp.
- Vanderwerf, Lester S., Rating of Teachers, Rineheart Co., Inc., New York, 1958, 58 pp.
- Wart, James E. and Others, Statistical Methods in Educational and Psychological Research, Appleton Century Crafts, Inc., New York, 1954, 435 pp.
- Williamson, E.G., and Darley, J.G., Minnesota Inventories of Social Attitudes, standard test, The Minnesota Inventories of Social Preferences, University of Minnesota.
- Young, K., Social Psychology, Appleton Century Crafts, Inc., New York, 1947, 578 pp.

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่สี่

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปทุมวัน และบางแสน ปีการศึกษา ๒๕๐๕
เกี่ยวกับวิชาชีพและอาชีพครู

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๕

เรียน นิสิตชั้นปีที่สี่ทุกท่าน

เนื่องด้วย ข้าพเจ้า นายเสรี ลาสโรจน์ นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตรใคร่จะขอความกรุณาจากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามความรู้สึกเกี่ยวกับ
วิชาชีพและอาชีพครูซึ่งท่านจะออกไปประกอบในภายหน้า เพื่อนำไปรวบรวมเขียน
ปริญญานิพนธ์ตามหลักสูตรระดับปริญญาโททางการศึกษา สาขาชั้นมัธยมศึกษา ความรู้สึก
และแนวคิดต่าง ๆ ที่ได้จากท่านนั้น ข้าพเจ้าจะประมวลเป็นข้อเสนอแนะให้วิทยาลัย
ของเราได้รับทราบเอาไว้เป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของวิทยาลัยให้เป็น
ประโยชน์แก่นิสิตรุ่นหลัง ๆ ได้เต็มที่และถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ในการเขียนปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ ข้าพเจ้ามีอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่สามท่านคือ

อาจารย์ ดร. เทือก กุสุมา ณ อยุธยา	ประธาน
อาจารย์ธำไพ บุรณฤกษ์	กรรมการ
อาจารย์ประเสริฐ วิทยารัฐ	กรรมการ

ฉบับแบบสอบถามนี้ไม่ประสงค์จะทราบชื่อของท่าน คำตอบในแบบสอบถาม
ของแต่ละรายบุคคลจะถูกเก็บไว้เป็นความลับอย่างดียิ่ง ฉะนั้นขอได้โปรดกรอกแบบ
สอบถามโดยตรงไปตรงมาและเป็นอิสระใจอย่างแท้จริงทุกประการ

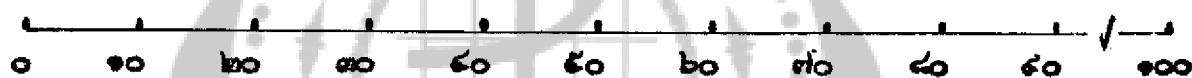
ในการกรอกแบบสอบถามนั้นโปรดใช้วิธีต่อไปนี้

๑. โปรดตอบคำถามทุกข้อ นอกจากข้อที่ระบุคุณสมบัติไว้ไม่ตรงกับ
ตัวท่าน หรือมีคำแนะนำให้ตอบเป็นอย่างอื่น
๒. โปรดกาเครื่องหมาย / ลงบน _____ หน้าข้อความที่ท่าน
ต้องการ

ภาคผนวก ก. กช

๓. โปรดกรอข้อความที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมลงในช่องว่างที่เว้นเอาไว้
๔. บนเส้นมาตราส่วนแสดงปริมาณความรู้สึกนั้นได้กำหนดให้ ๐ เป็นความรู้สึกที่น้อยที่สุด หรืออาจจะใช้แทนความรู้สึกที่เฉย ๆ ก็ได้ และให้ ๑๐๐ แทนปริมาณความรู้สึกที่สูงที่สุด ดังนั้นความรู้สึกปานกลางจึงควรจะอยู่ที่ ๕๐ ความรู้สึกของท่านจะมีมากน้อยเพียงใดนั้นท่านอาจจะเลือกกาเครื่องหมาย / ลงบนเส้นมาตราส่วนใดทุกแห่งทั้งตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่หนึ่ง. ท่านรู้สึกจิตใจเพียงใดเมื่อท่านดูกราฟที่หนึ่งของสลากกินแบ่งรัฐบาลไทย

ตัวอย่างที่สอง. ท่านรู้สึกเจ็บเพียงใดเมื่อท่านได้รับการปลูกฝีป้องกันไข้ทรพิษ

ทั้งนี้หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
จึงขอขอบคุณอย่างมากไว้ ณ ที่นี้ด้วย
นายเสรี ลาสโรจน์

ภาคผนวก ก. ก่อ

_____ ทุนประเภท ก. (กรมเจ้าสังกัดส่งเข้ามาเรียนโดยไม่ต้อง
ขานการสอบคัดเลือก)

_____ ทุนประเภท ข. (ข้าราชการครูที่ผ่านการสอบคัดเลือก
และกรมเจ้าสังกัดอนุญาตให้เรียนได้)

_____ ทุนอุดหนุนนิสิต (กระทรวงศึกษาธิการจ่ายให้นิสิตคนละ
๒๕๐๐ บาทต่อปี)

ทุนประเภทอื่น คือ _____

๑๒. ขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ในสาขา

_____ ประถมศึกษา
_____ มัธยมศึกษา
_____ อาชีวศึกษา
_____ บริหารการศึกษา

๑๓. วิชาเอกที่เลือกเรียนคือ

_____ คณิตศาสตร์
_____ ฟิสิกส์
_____ เคมี
_____ ชีววิทยา
_____ สังคมศึกษา
_____ ภาษาไทย
_____ ภาษาอังกฤษ

๑๔. รายละเอียดของหน่วยกิตที่ท่านได้ตั้งแต่นั้นจนถึงบัดนี้ _____

๑๕. ท่านเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ เพราะ... (เลือกหลายข้อได้)

_____ มีความสมัครใจจะเรียนด้วยตนเอง
_____ ผู้อื่นแนะนำให้เรียนและรู้สึกเห็นชอบด้วย
_____ เรียนเพราะไม่ทราบจะเข้าเรียนอะไรดี

ภาคผนวก ก. ต่อ

- _____ เรียนเพราะเข้าใจว่าปริญญาศึกษาคงทำได้ง่าย
- _____ ความจำเป็นบังคับให้เรียน เช่น ฐานะการเงิน ที่อยู่อาศัย และความจำเป็นอื่น ๆ
- _____ ผู้ชักชวนให้เรียน
- _____ ผู้บังคับให้เรียน
- _____ เข้ามาเรียนเพราะเข้าเรียนอย่างอื่นไม่ได้แล้ว
- _____ เข้ามาเรียนเพราะมีสาเหตุอย่างอื่น คือ _____

๑๖. หากว่าขณะที่ท่านได้รับการคัดเลือกหรือมีโอกาสเข้าศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ได้ใหม่ ๆ และในขณะนั้นท่านก็มีโอกาสเข้าศึกษาในสถานศึกษาอื่น ในแขนงวิชาอื่นที่มีใบวิชาการศึกษา โดยมีเวลาที่จะเรียนจบปริญญาร่วมกัน ได้เงินเดือนเท่ากัน ท่านคิดว่าท่านจะออกจากวิทยาลัยนี้ไปเข้าเรียนในสถานศึกษานั้น ๆ หรือไม่ (สถานศึกษาอื่นคือสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกแห่งที่ท่านอาจเข้าเรียนได้ตามคุณสมบัติที่ท่านมีอยู่ในขณะนั้น)

- _____ ออก
- _____ ไม่ออก
- _____ ไม่แน่ใจ

๑๗. ความอย่างเกี่ยวกับข้อ ๑๖. แม้ข้อแม้ว่า ในสถานศึกษานั้นท่านต้องเรียนวิชาการศึกษาและรายวิชาอื่น ๆ เหมือนกับที่เรียนในวิทยาลัยแห่งนี้ ท่านคิดว่าท่านยังจะออกจากวิทยาลัยแห่งนี้ไปเรียนในสถานศึกษาคังกล่าวหรือไม่

- _____ ออก
- _____ ไม่ออก
- _____ ไม่แน่ใจ

๑๘. ถ้าหากว่าขณะนี้เป็นเวลาที่ท่านเพิ่งจะขึ้นชั้นปีที่สามและกำลังจะเลือกสาขา และวิทยาลัยอนุญาตให้ท่านเลือกสาขาใหม่อย่างเต็มที่ได้ทุกสาขา ท่านคิดว่าท่านจะ

ภาคผนวก ก. ทอ

เลือกเรียนในสาขาใด

- _____ ประถมศึกษา
- _____ มัธยมศึกษา
- _____ อาชีวศึกษา
- _____ บริหารการศึกษา

๑๘. ถ้าหากว่าขณะนี้เป็นเวลาที่ท่านเพิ่งจะขึ้นชั้นปีที่สาม และกำลังจะเลือกวิชาเอก ถ้าทางวิทยาลัยเปิดโอกาสให้ท่านเลือกวิชาเอกเสียใหม่อย่างเต็มที่ ท่านคิดว่า ท่านจะเลือกเรียนวิชาอะไร

- _____ คณิตศาสตร์
- _____ ฟิสิกส์
- _____ เคมี
- _____ ชีววิทยา
- _____ สังคมศึกษา
- _____ ภาษาไทย
- _____ ภาษาอังกฤษ

๒๐. ในการเลือกวิชาเอกของท่านตามข้อ ๑๘. นั้น ท่านมีแนวคิดอะไรในหัวข้อต่อไปนี้บ้าง (เลือกกาหลายข้อก็ได้)

- _____ เห็นว่าตนเองสนใจในวิชานั้นอย่างจริงจัง
- _____ คิดว่าคงเป็นประโยชน์ในการออกไปประกอบอาชีพการ
ในภายหน้า
- _____ คิดว่าคงเรียนง่ายดี
- _____ อยากจะเรียนกับผู้สอนวิชานั้น
- _____ เห็นเพื่อนเขาเลือกกันมากจึงเลือกเรียนบ้าง
- _____ ไม่ทราบจะเลือกเรียนอะไรก็จึงเลือกเอาสุ่มลงไป
- _____ เห็นว่าจะ เป็นประโยชน์ในการศึกษาในระดับปริญญาที่สูงขึ้นไป

ภาคผนวก ก. กอ

มีแนวความคิดอย่างอื่น คือ _____

๒๑. เมื่อท่านได้รับปริญญาการศึกษาขั้นต้นในปลายปีแล้ว และท่านมีสิทธิที่จะเข้าทำงานได้ทุกกระทรวงในอัตราเงินเดือนที่เท่ากัน โดยที่ทุกกระทรวงยินดีที่จะรับบรรจุท่าน ท่านคิดว่าท่านจะเลือกเข้าทำงานในกระทรวงใด (ภาษาอังกฤษ)

- _____ เกษตร
- _____ การต่างประเทศ
- _____ การคลัง
- _____ กออาโหม
- _____ คมนาคม
- _____ มหาดไทย
- _____ สนากรรม
- _____ สาธารณสุข
- _____ สำนักนายกรัฐมนตรี
- _____ ศึกษาธิการ
- _____ เปรียญการ
- _____ ยุติธรรม
- _____ อุตสาหกรรม หรือ ...
- _____ ทำงานส่วนตัว
- _____ ทำงานโรงเรียนราษฎร์

๒๒. ถ้าท่านจำเป็นต้องเลือกเข้าทำงานในกระทรวงศึกษาธิการ แต่ท่านยังมีสิทธิที่จะเลือกเข้าทำงานได้ทุกกรมในกระทรวงศึกษาธิการ และทุกกรมยินดีที่จะรับบรรจุท่านในอัตราเงินเดือนที่เท่ากัน ท่านจะเลือกกรมใด (ภาษาอังกฤษ)

- _____ การศาสนา
- _____ พลศึกษา

ภาคผนวก ก. ข้อ

- ___ ฝึกหัดครู
- ___ วิสามัญศึกษา
- ___ สำนักงานปลัดกระทรวง
- ___ อาชีวศึกษา
- ___ วิชาการ
- ___ สามัญศึกษา
- ___ ศิลปากร
- ___ ไม่รังเกียจที่จะสังกัดกรมใด

๒๓. ถ้าหากท่านได้รับบรรจุเข้าทำงานในกรมใดกรมหนึ่งของสำนักงานนี้ คือ
สามัญศึกษา วิสามัญศึกษา ฝึกหัดครู อาชีวศึกษา ท่านคิดว่าท่านมีความพอใจที่จะ
เข้าทำงานในตำแหน่งหน้าที่อะไร (กว้างๆ)

- ___ ฝ่ายบริหาร
- ___ ฝ่ายการสอน
- ___ ฝ่ายธุรการ
- ___ ฝ่ายปกครองนักเรียน

๒๔. ถ้าหากท่านจำเป็นต้องทำหน้าที่ฝ่ายการสอนโดยตรง ท่านคิดว่าท่านชอบสอน
นักเรียนประเภทใดมากที่สุด (กว้างๆ)

- ___ สหศึกษา
- ___ ชาย
- ___ หญิง
- ___ ประเภทใดก็ได้

๒๕. เมื่อท่านได้สอนนักเรียนประเภทที่ท่านต้องการแล้ว ท่านคิดว่าท่านชอบสอน
นักเรียนในระดับใดมากที่สุด (กว้างๆ)

- ___ เด็กเล็กหรืออนุบาล
- ___ ประถมศึกษา ป.๑ ถึง ป.๗

ภาคผนวก ก. ทอ

_____ มัธยมศึกษา มศ. ๑ ถึง มศ. ๕

_____ อุดมศึกษา

_____ วิชาชีพใดก็ได้

๒๖. ท่านคิดบ้างไหมว่าเมื่อท่านสำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านจะกลับไปทำงานยัง
จังหวัดที่เกิดของท่าน (กาซอเคียว)

_____ คิดจะกลับ

_____ ไม่คิดจะกลับ

_____ ขณะนี้ยังไม่อยากกลับ แต่จะกลับในภายหลัง

_____ ยังไม่แน่ใจ

_____ อยู่ที่ใดก็ได้

๒๗. ท่านคิดบ้างไหมว่าเมื่อท่านสำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านจะกลับไปทำงานยัง
จังหวัดที่ท่านอยู่ครั้งสุดท้ายก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ (กาซอเคียว)

_____ คิดจะกลับ

_____ ไม่คิดจะกลับ

_____ ขณะนี้ยังไม่กลับ แต่จะกลับในภายหลัง

_____ ยังไม่แน่ใจ

_____ อยู่ที่ใดก็ได้

๒๘. ถ้าท่านสามารถเรียนไ้จบปริญญาการศึกษามัธยม ท่านคิดว่าจะมีความภาคภูมิใจในชั้นใดมากที่สุด (กาซอเคียว)

_____ สามารถเรียนไ้จบปริญญาเหมือนคนอื่น ๆ

_____ สามารถเรียนไ้จบปริญญาทางการศึกษาตามที่คิดเอาไว้

_____ จะไ้สอบไปประกอบอาชีพทางการสอน

_____ คนทั่วไปจะเรียกว่า "ครู"

_____ คนทั่วไปจะเรียกว่า "อาจารย์"

_____ จะสามารถพึ่งตัวเองไ้ในอนาคต

ภาคผนวก ก. ข้อ

จะมีอักษร กศ.บ ท้ายชื่อ

ภูมิโอบ่างอื่น คือ _____

๒๘. ในระหว่างคำสองคำข้างล่างนี้ ท่านอยากจะให้ผู้ที่ท่านสอนและประชาชนทั่วไปใช้คำใดเป็นคำนำหน้าชื่อของท่าน

_____ ครู

_____ อาจารย์

_____ ไร้คำใดก็ได้

๓๐. ขณะนี้มีบิดาหรือมารดาของท่าน มีอาชีพเป็นครูหรือเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งเกี่ยวกับการศึกษาหรือไม่

_____ เป็น

_____ ไม่เป็น

๓๑. บิดาหรือมารดาของท่านในอดีตเคยเป็นครูหรือดำรงตำแหน่งอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาบ้างหรือไม่

_____ เคย

_____ ไม่เคย

_____ ไม่ทราบ

๓๒. สำหรับท่านที่มีบิดาหรือมารดา หรือญาติพี่น้องที่รักใคร่นับถือมีอาชีพเป็นครู ท่านเคยคิดบ้างไหมที่จะดำเนินอาชีพตามท่านเหล่านั้น

_____ เคยคิดตั้งแต่ก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้

_____ เพิ่งจะคิดหลังจากที่เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้แล้ว

_____ เคย ๆ หรือไม่เคยคิดเลย

ภาคผนวก ก. ข้อ

ข้อนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับท่าทีความรู้สึกของท่าน ขอได้โปรดพลิกกลับไป
ดูวิธีการตอบแบบสอบถามโดยใช้น้ำตรา ส่วนในหน้าแรกอีกครั้งหนึ่ง เพื่อท่านจะตอบได้
อย่างถูกต้องและสะดวกมากยิ่งขึ้น

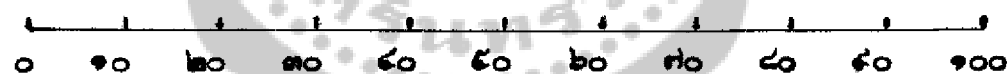
๓๓. โดยส่วนรวมแล้วท่านมีความกระตือรือร้นในการ เรียนวิจิตรการศึกษามากเพียงใด
(ถ้าท่านไม่รู้สึกกระตือรือร้น แต่รู้สึกเบื่อหน่าย โปรดข้ามไปข้อ ๓๔.)

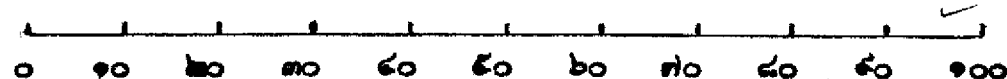
๓๔. จากข้อ ๓๓. ถ้าท่านรู้สึกเบื่อหน่าย โปรดบอกด้วยว่าท่านเบื่อหน่ายเพียงใด
(ถ้าท่านตอบข้อ ๓๓. แล้ว ข้อนี้ไม่ต้องตอบ)

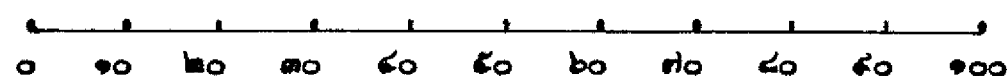
๓๕. โดยส่วนรวมแล้วท่านคิดว่าวิจิตรการศึกษาที่ท่านเรียนไปนั้น จะนำไปใช้ประโยชน์
ในอาชีพการได้อย่างจริงจังเพียงใด

๓๖. โดยส่วนรวมแล้วท่านมีความกระตือรือร้นในการ เรียนวิชาเอกที่ท่านเลือกเพียงใด
(ถ้าท่านไม่รู้สึกกระตือรือร้นแต่เกิดความเบื่อหน่าย โปรดข้ามไปข้อ ๓๗.)

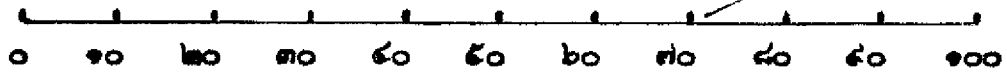

๓๗. จากข้อ ๓๖. ถ้าท่านรู้สึกเบื่อหน่าย โปรดบอกด้วยว่าท่านเบื่อหน่ายเพียงใด
(ถ้าท่านตอบข้อ ๓๖. แล้ว ข้อนี้ไม่ต้องตอบ)

ภาคผนวก ก. ต่อ

๓๘. โดยส่วนรวมแล้วท่านคิดว่าวิชาเอกที่ท่านเรียนไปนั้น จะนำไปใช้ประโยชน์ในอาชีพการใดอย่างจริงจังเพียงใด

๓๙. โดยส่วนรวมแล้วท่านคิดว่าวิชาสามัญซึ่งมีไว้เพื่อการศึกษาระดับปริญญาตรีและเป็นรายวิชาต่าง ๆ ที่ทางวิทยาลัยบังคับให้ทุกคนต้องเรียนนั้น ก่อให้เกิดความรู้สึกหรือรสนิยมในการเรียนแก่ท่านมากเพียงใด (ถ้าท่านไม่รู้สึกกระตือรือร้นแต่เกิดความรู้สึกเบื่อบ่นหน่าย โปรดข้ามไปข้อ ๔๐.)

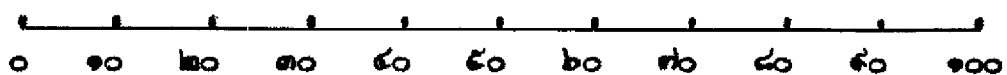
๔๐. จากข้อ ๓๘. ถ้าท่านรู้สึกเบื่อบ่นหน่าย โปรดบอกด้วยว่าท่านเบื่อบ่นหน่ายเพียงใด (ถ้าท่านตอบข้อ ๓๘. แล้ว ข้อนี้ไม่ต้องตอบ)

๔๑. โดยส่วนรวมแล้วท่านคิดว่าวิชาสามัญต่าง ๆ ที่ท่านเรียนไปแล้วนั้น จะนำไปใช้ประโยชน์ในอาชีพการใดอย่างจริงจังเพียงใด

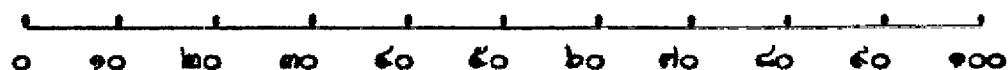

๔๒. ขณะที่ท่านกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่สี่นี้ ท่านรู้สึกอยากจะออกไปฝึกสอนเพียงใด

ภาคผนวก ก. กอ

๔๓. ขณะนี้ท่านคิดว่าท่านได้รับการฝึกฝนอบรมในท่านต่าง ๆ เพื่อออกไปเป็นครู
ได้อย่างเหมาะสมกี่แล้วเพียงใด

๔๔. โดยส่วนรวมแล้วท่านคิดว่าท่านมีความกระตือรือร้นในการที่จะออกไปประกอบ
อาชีพทางการสอนมากเพียงใด (ถ้าท่านไม่รู้สึกระตือรือร้น แต่เกิดความรู้
สึกท้อแท้ใจ โปรดข้ามไปข้อ ๔๕.)

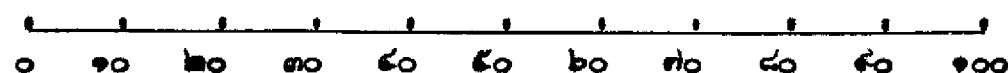
๔๕. จากข้อ ๔๔. ถ้าท่านรู้สึกท้อแท้ โปรดบอกด้วยว่าท่านรู้สึกท้อแท้เพียงใด
(ถ้าท่านตอบข้อ ๔๔. แล้ว ข้อนี้ไม่ต้องตอบ)

๔๖. ถ้าหากท่านต้องออกไปประกอบอาชีพทางการสอน ท่านคิดว่าท่านจะทำการ
สอนได้อย่างขยันขันแข็งและเอาใจใส่เพียงใด

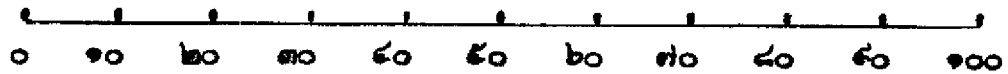

๔๗. ท่านมีความสนใจอ่านหนังสือ เอกสาร และฟังข่าวคราวที่เกี่ยวกับอาชีพครู
มากเพียงใด

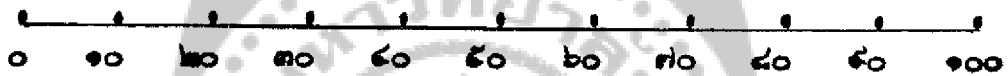

ภาคผนวก ก. ต่อ

๔๔. ความที่ท่านทราบโดยทั่ว ๆ ไปนั้น ท่านคิดว่าสภาพของบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัย
 วิชาการศึกษาออกไปก่อนหน้านี้ และได้ทำงานเป็นหลักแหล่งแล้ว มีความ
 ก้าวหน้าในอาชีพการเพียงใด

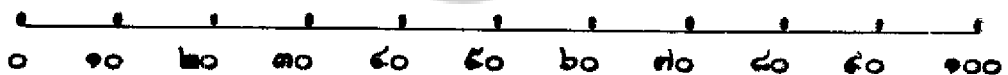
๔๕. เมื่อพิจารณาโดยทั่วไปแล้ว ท่านคิดว่าบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา รุ่นก่อน ๆ
 ที่จบออกไป และได้ทำงานเป็นหลักแหล่งแล้วนั้น มีฐานะเศรษฐกิจเพียงใด

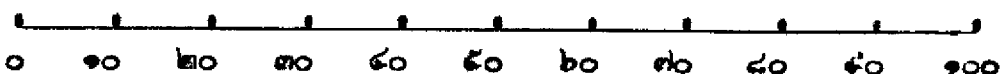
๔๖. ท่านคิดว่าบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ ที่จบออกไปปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษา ได้รับการ
 ยกย่องจากบุคคลนอกวงการศึกษามากเพียงใด

๔๗. ท่านคิดว่าบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ ที่จบออกไปปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษา ได้รับการ
 ยกย่องจากผู้มีอาชีพการด้วยกันมากเพียงใด

๔๘. ความความรู้สึกของท่านโดยทั่ว ๆ ไปนั้น ท่านให้ความยกย่องแก่มัธยมศึกษา วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา มากเพียงใด

ภาคผนวก ก. ทช

๕๓. ท่านมีความรู้สึกยกย่องบุคคลผู้มีอาชีพครูโดยทั่ว ๆ ไปมากเพียงใด

๕๔. ถ้าท่านมีบุตร หรือญาติพี่น้องที่มีคุณสมบัติและสติปัญญาพอที่จะสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยอื่นได้ แต่เขาคิดสนใจเข้าศึกษาวิชาการศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ ท่านจะรู้สึกพอใจเพียงใด (ถ้าท่านรู้สึกไม่พอใจโปรดข้ามไปข้อ ๕๕.)

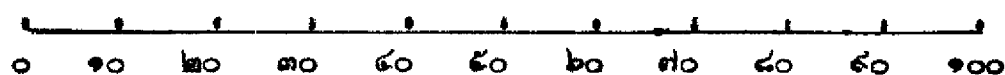
๕๕. จากข้อ ๕๔. ถ้าท่านรู้สึกไม่พอใจ โปรดบอกด้วยว่าท่านไม่พอใจเพียงใด (ถ้าท่านตอบข้อ ๕๔. แล้ว ข้อนี้ไม่ต้องตอบ)

๕๖. เฉพาะท่านที่มีบิดาหรือมารดา หรือญาติพี่น้องที่รักใคร่นับถือมีอาชีพเป็นครู ท่านรู้สึกภาคภูมิใจในการที่ได้เป็นบุตร หรือเป็นญาติพี่น้องของครูเพียงใด (ถ้าท่านรู้สึกสบายใจ โปรดข้ามไปข้อ ๕๗.)

๕๗. จากข้อ ๕๖. ถ้าท่านรู้สึกสบายใจ โปรดบอกด้วยว่าท่านรู้สึกสบายใจเพียงใด (ถ้าท่านตอบข้อ ๕๖. แล้ว ข้อนี้ไม่ต้องตอบ)

ภาคผนวก ข.

ตาราง ๒๔. จำนวนบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งสามแห่ง จำแนกออกตามเพศ สาขา และปีการศึกษา

ปีการศึกษา	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		อาชีวศึกษา		บริหารการ ศึกษา		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๒๔๔๓	๓	—	๓	—	๔	—	๔	—	๓๐
๒๔๔๔	๔	—	๓	—	๓	—	๑๕	—	๓๔
๒๔๔๕	๑๓	—	๒๒	—	๑๒	—	๑๕	—	๓๐
๒๕๐๐	๔๐	๒๓	๒๔	๓๔	๑๐	๑๖	๑๖	๑๐	๑๓๔
๒๕๐๑	๖๔	๓๓	๖๔	๓๔	๖	๑๕	๒๐	๑๑	๒๔๕
๒๕๐๒	๕๔	๕๑	๑๕๑	๑๖๖	๑๑	๑๕	๑๔	๕	๔๔๓
๒๕๐๓	๔๕	๓๓	๑๕๕	๑๕๕	๔	๒๑	๒๖	๓	๔๕๓
๒๕๐๔	๕๐	๓๑	๑๖๑	๑๕๕	๕	๓๑	๑๔	๑	๔๕๐
๒๕๐๕	๓๖	๓๓	๑๒๓	๑๐๕	๑๓	๑๕	๑๓	๕	๓๕๑
	๓๒๖	๒๑๒	๓๓๑	๒๔๖	๔๔	๑๑๓	๑๕๔	๓๕	๒๓๔๔

- หมายเหตุ. • ตัวเลขใต้จากแผนกทะเบียนวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
 ปทุมวัน และบางแสน
 ๒ สถิตินี้ไม่นับ รวมบัณฑิตที่สำเร็จจากการ เป็นนักศึกษาภาคทอนเป็น
 ๓ บัณฑิตสาขามัธยมศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน และบัณฑิต
 วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนสำเร็จเป็นรุ่นแรก ในปีการศึกษา
 ๒๕๐๑
 ๔ สถิติปีการศึกษา ๒๕๐๕ คือจำนวนนิสิตชั้นปีที่สี่ทั้งหมดของทั้งสาม
 วิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ตาราง ๓๐. อัตราการเพิ่มของครูในระยะห้าปีการศึกษาของโรงเรียนประเภทต่าง ๆ

ประเภท โรงเรียน	จำนวนครูทั้งหมดและอัตราการเพิ่ม คิดเทียบกับปีการศึกษา ๒๔๔๔				
	๒๔๔๔	๒๕๐๐	๒๕๐๑	๒๕๐๒	๒๕๐๓
อุปถัมภ์	๒๔๓	๓๐๖ ๑๒.๐%	๓๕๓ ๓๐.๘%	๔๔๔ ๖๒.๖%	๔๗๖ ๗๔.๓%
ประชาบาล และเทศบาล	๓๘,๕๒๒	๔๑,๒๕๕ ๒.๕%	๔๔,๕๕๐ ๗.๐๐	๔๘,๕๓๑ ๑๒.๑๘	๔๘,๕๓๕ ๑๔.๕%
มัธยมสามัญ	๑,๑๒๕	๒,๑๔๔ ๙๐.๘%	๒,๓๗๒ ๑๑๐.๘%	๓,๑๕๔ ๑๘๐.๓%	๔,๒๙๓ ๒๘๑.๖๐
มัธยมวิสามัญ	๔,๘๒๐	๕,๕๒๐ ๒๒.๘%	๖,๒๒๒ ๒๘.๕%	๗,๕๘๓ ๖๕.๖%	๘,๕๐๓ ๗๔.๓%
ฝึกหัดครู	๖๖๘	๘๙๔ ๓๓.๘%	๑,๐๘๒ ๖๑.๕%	๑,๕๗๗ ๑๒๑.๑%	๑,๖๘๓ ๑๕๑.๕%
อาชีวศึกษา	๒,๕๕๕	๒,๘๕๗ ๑๑.๖%	๓,๕๘๗ ๓๙.๓%	๔,๕๐๐ ๖๙.๕%	๔,๖๗๕ ๗๘.๑%
โรงเรียนราษฎร์	๑๖,๓๑๐	๑๗,๗๒๖ ๘.๖%	๒๑,๐๙๒ ๒๙.๓%	๒๔,๖๑๒ ๕๐.๕%	๒๗,๐๙๔ ๖๖.๑%
อื่น ๆ	๕๕๗	๑,๖๓๒ ๑๗๓.๓%	๑,๗๗๗ ๑๘๕.๒%	๑,๕๕๓ ๑๖๐.๑%	๑,๐๙๔ ๘๓.๕%
รวม	๑๐๕,๓๑๐	๑๑๒,๖๘๘	๑๒๐,๘๒๕	๑๓๒,๑๕๔	๑๓๗,๒๖๑

- หมายเหตุ.
๑. ตัวเลขได้จากกองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
 ๒. ตัวเลขที่นิยมใช้จำนวนครูคืออัตราการเพิ่มของครู ซึ่งคำนวณโดย
คิดเทียบว่าเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละเท่าใดของปีการศึกษา ๒๔๔๔
 ๓. จำนวนครูทั้งหมดหมายถึงจำนวนครูทั่วประเทศ
 ๔. "อื่น ๆ" หมายถึงโรงเรียนประเภทที่ขอตั้งขึ้นโดยเอกชน หรือองค์การ
เช่น โรงเรียนกวดวิชาและโรงเรียนฝึกหัดอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น

ภาคผนวก ง.

ตาราง ๓๑. อัตราการเพิ่มของนักเรียนในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ทั่วประเทศ
ในระหว่างปีการศึกษา

ประเภท โรงเรียน	จำนวนนักเรียนและอัตราการเพิ่มคิดเทียบกับปีการศึกษา ๒๕๕๕				
	๒๕๕๕	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
ขนาด	๖,๐๓๖	๖,๔๔๕ ๑๔.๓๑	๘,๒๑๕ ๓๖.๑๗	๘,๗๖๗ ๕๕.๒๕	๙,๔๕๑ ๖๓.๒๐
ประถมศึกษา และ เทพบาล	๒,๔๓๒,๖๐๕	๒,๕๑๓,๔๔๕ ๒.๘๗	๓,๐๕๖,๗๖๑ ๕.๕๐	๓,๑๕๕,๒๔๕ ๑๑.๐๕	๓,๒๕๖,๔๕๖ ๑๔.๕๖
มัธยมศึกษา	๓๕,๖๔๑	๓๒,๑๔๗ ๑๐๒.๕๔	๓๒,๒๖๕ ๑๐๒.๗๖	๓๖,๒๖๔ ๑๑๓.๕๘	๔๑,๔๕๓ ๑๕๗.๗๒
มัธยมศึกษา	๑๕๐,๒๐๐	๑๕๕,๒๕๗ ๑๐.๗๗	๑๘๐,๕๓๑ ๒๕.๐๕	๒๐๒,๐๕๖ ๕๔.๑๑	๒๑๐,๑๔๔ ๔๔.๔๕
ฝึกหัดครู	๑๐,๕๘๖	๑๒,๖๕๗ ๑๖.๐๗	๑๖,๕๕๒ ๕๐.๕๐	๑๕,๑๐๖ ๗๕.๓๕	๒๐,๗๕๖ ๕๐.๕๕
อาชีวศึกษา	๔๘,๔๕๕	๕๗,๗๑๔ ๑๘.๑๓	๖๓,๕๒๒ ๓๐.๔๔	๖๖,๖๖๐ ๓๖.๔๔	๖๕,๑๕๓ ๓๑.๓๕
โรงเรียนราษฎร์	๔๕๓,๑๖๔	๔๗๕,๕๐๓ ๕.๕๓	๕๔๑,๕๒๕ ๒๘.๓๐	๖๕๕,๓๖๒ ๕๒.๔๑	๖๘๓,๔๖๐ ๕๐.๕๑
อื่น ๆ	๑๒,๕๕๒	๓๕,๗๓๗ ๑๘๕.๕๕	๒๓,๐๐๔ ๘๓.๕๕	๓๐,๖๒๘ ๑๕๕.๒๐	๑๗,๕๖๑ ๔๓.๒๑
รวม	๓,๕๓๕,๕๔๗	๓,๗๒๕,๕๖๓ ๕.๓๕	๔,๐๕๒,๕๗๗ ๑๕.๒๑	๔,๑๕๕,๑๑๘ ๑๘.๔๘	๔,๓๕๕,๑๑๘ ๒๓.๐๓

ที่มา. กองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก จ.

ตาราง ๓๒. จำนวนนักเรียนต่อครูหนึ่งคนของโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ในระยะ
ห้าปีการศึกษา

ประเภทโรงเรียน	๒๔๙๙	๒๕๐๐	๒๕๐๑	๒๕๐๒	๒๕๐๓
อุปถัมภ์	๒๒.๑	๒๒.๕	๒๓.๐	๑๕.๗	๒๐.๗
ประถมศึกษาและเทศบาล	๓๕.๔	๓๕.๔	๓๖.๗	๓๕.๕	๓๖.๔
มัธยมศึกษา	๓๑.๗	๓๓.๖	๓๐.๕	๒๔.๒	๒๑.๔
มัธยมศึกษา	๒๕.๑	๒๖.๒	๒๔.๔	๒๕.๓	๒๕.๐
ฝึกหัดครู	๑๖.๓	๑๕.๕	๑๕.๒	๑๒.๔	๑๒.๓
อาชีวศึกษา	๑๔.๔	๑๕.๔	๑๔.๓	๑๕.๒	๑๓.๗
โรงเรียนราษฎร์	๒๗.๔	๒๖.๔	๒๗.๖	๒๖.๒	๒๕.๒
อื่น ๆ	๒๑.๐	๒๑.๔	๑๓.๓	๑๕.๗	๑๖.๓

- หมายเหตุ. ๑. ตัวเลขได้จากการคำนวณสถิติในตาราง ๑๑. ๑๓ หน้า ๒๒๐-๒๔ ในหนังสือ สถิติการศึกษาปีการศึกษา ๒๕๐๓ ของกองการวิจัย
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
๒. จำนวนครูหนึ่งคนต่อจำนวนนักเรียนนั้น คำนวณโดยวิธีเอาจำนวน
นักเรียนทั้งหมดในแต่ละประเภทของโรงเรียนทั้ง แล้วหารด้วย
จำนวนครูทั้งหมดที่มีอยู่ในแต่ละประเภทของโรงเรียนนั้น ๆ

ภาคผนวก ฉ.

ตาราง ๓๓. จำนวนและร้อยละของนิสิตจำแนกออกตามจังหวัดและภาคการศึกษา
ซึ่งเป็นภูมิสำเนาที่เกิของนิสิต

ภาคการ ศึกษาและจังหวัด	ความถี่	ร้อยละ
ภาคการศึกษา ๑	๕๑	๑๔.๘๒
กรุงเทพฯ	๒๐	
ชลบุรี	๑๓	
นครปฐม	๔	
นนทบุรี	๒	
ปทุมธานี	๓	
สมุทรปราการ	๓	
สมุทรสาคร	๒	
ภาคการศึกษา ๒	๔	๑.๔๒
ปัตตานี	๓	
ยะลา	๑	
สตูล	๑	
นราธิวาส	๒	
ภาคการศึกษา ๓	๕๐	๑๔.๒๕
สงขลา	๑๕	
พัทลุง	๔	
นครศรีธรรมราช	๑๕	
ชุมพร	๖	
สุราษฎร์ธานี	๑๐	
ภาคการศึกษา ๔	๑๔	๔.๑๓
ภูเก็ต	๔	

ภาคผนวก ฉ. ทด

ภาคการศึกษาและจังหวัด	ความถี่	ร้อยละ
ตรัง	๗	
กระบี่	๒	
พังงา	๒	
ระนอง	๑	
ภาคการศึกษา ๕	๓๓	๑๐.๕๔
ราชนบุรี	๔	
เพชรบุรี	๔	
ประจวบคีรีขันธ์	๑	
สุพรรณบุรี	๔	
กาญจนบุรี	๕	
สมุทรสงคราม	๖	
ภาคการศึกษา ๖	๓๑	๘.๘๓
ฉะบุรี	๕	
ลพบุรี	๔	
สระบุรี	๒	
อ่างทอง	๔	
สิงห์บุรี	๖	
ชัยนาท	๒	
อุทัยธานี	๔	
ภาคการศึกษา ๗	๓๒	๙.๑๒
พิษณุโลก	๖	
นครสวรรค์	๕	

ภาคผนวก ฉ. กอ

ภาคการศึกษาและจังหวัด	ความถี่	ร้อยละ
อุตสาหกรรม พิธีกรรม กำแพงเพชร สุโขทัย ตาก เพชรบูรณ์ ภาคการศึกษา ๔	๔ ๒ ๒ ๕ ๒ ๑ ๒๖	๗.๔๑
เชียงใหม่	๑๒	
เชียงราย	๑	
ลำปาง	๒	
ลำพูน	๑	
แพร่	๕	
น่าน	๓	๒.๔๕
แม่ฮ่องสอน	๑	
ภาคการศึกษา ๕	๑๐	
สุพรรณบุรี	๑	
หนองคาย	๒	
ขอนแก่น	๔	
เลย	๑	๔.๕๕
สกลนคร	๒	
ภาคการศึกษา ๑๐	๓๐	
อุบลราชธานี	๑๔	
ร้อยเอ็ด	๕	

ภาคผนวก ฉ. กอ

ภาคการศึกษาและจังหวัด	ความถี่	ร้อยละ
นครพนม	๓	
มหาสารคาม	๖	
กาฬสินธุ์	๒	
ภาคการศึกษา ๑๑	๓๑	๘.๘๓
นครราชสีมา	๕	
ชัยภูมิ	๔	
บุรีรัมย์	๓	
ศรีสะเกษ	๑	
สุรินทร์	๔	
ภาคการศึกษา ๑๒	๓๐	๘.๕๕
ฉะเชิงเทรา	๔	
ปราจีนบุรี	๓	
ตราด	๓	
ชลบุรี	๓	
จันทบุรี	๕	
ระยอง	๔	
นครนายก	๓	
รวมทั้งหมก	๓๕๑	๑๐๐.๐๐

ที่มา. แผนกทะเบียนวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปทุมวัน และบางแสน

ภาคผนวก ข.

ตาราง ๓๔. ความดีและร้อยละของหน่วยกิตของนิสิตจำแนกออกตามสถานศึกษา
เพศ และระดับของหน่วยกิต

ระดับหน่วยกิต ของ นิสิต	ประธานมิตร		ปทุมวัน		บางแสน	
	ชาย ความดี ร้อยละ	หญิง ความดี ร้อยละ	ชาย ความดี ร้อยละ	หญิง ความดี ร้อยละ	ชาย ความดี ร้อยละ	หญิง ความดี ร้อยละ
๓.๐๐ ขึ้นไป	๐.๗๔	๐.๕๓	๓๐.๗๑	๒.๕๐	๑๒.๐๐	๒.๐๐
๒.๕๐ ขึ้นไป	๒๓ ๑๗.๐๕	๒๒ ๒๐.๕๖	๕ ๓๒.๑๕	๑๕ ๕๑.๗๓	๑๒ ๔๔.๐๐	๑๕ ๖๐.๐๐
๒.๐๐ ขึ้นไป	๕๓ ๒๔.๔๔	๗๓ ๖๔.๒๓	๑๖ ๕๗.๑๕	๑๒ ๔๑.๓๗	๑๐ ๔๐.๐๐	๔ ๓๒.๐๐
ต่ำกว่า ๒.๐๐	๑๔ ๑๓.๓๓	๑๑ ๑๐.๒๔	๐ ๐.๐๐	๐ ๐.๐๐	๐ ๐.๐๐	๐ ๐.๐๐
รวม	๑๓๕ ๑๐๐.๐๐	๑๐๗ ๑๐๐.๐๐	๒๔ ๑๐๐.๐๐	๒๔ ๑๐๐.๐๐	๒๔ ๑๐๐.๐๐	๒๕ ๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ. ๑ สถิติรวบรวมจากแผนกทะเบียนของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประธานมิตร ปทุมวัน และบางแสน
๒ หน่วยกิตคิดเฉลี่ยจนถึงภาคเรียนที่หนึ่ง ปีการศึกษา ๒๕๐๕

ภาคผนวก ข.

ตาราง ๓๕. จำนวนร้อยละและการเฉลี่ยความรู้สึกของนิสิตหญิงและชายที่มีต่อ
รายการต่าง ๆ ตามหน่วยคะแนนมาตรฐาน

อันดับ	รายการความรู้สึก	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕	EFC ๘
๑	ความกระตือรือร้นในการ เรียนวิชาการศึกษา	๔ ๔ _๒.๑๖	๑๓ ๓ _๑.๕๕	๕๐ ๒๖ _๐.๓๓	๒๓ ๓๒ ๐.๐๘	๒๑ ๓๑ ๑.๑๔	๓๓.๕๐ ๑.๒๓๑๔
๒	ความเปิดหน้าต่างของการ เรียนวิชาการศึกษา	๔ ๑๕ _๑.๕๖	๑๑ ๒๑ _๐.๖๓	๑๔ ๒๓ _๐.๐๓	๑๐ ๑๕ ๐.๖๑	๕ ๑๘ ๑.๕๖	๑๓.๒๓ ๑.๐๓๓๓
๓	ความรู้สึกในประโยชน์ของ วิชาการศึกษาที่มีต่ออาชีพการ	๓ ๓ _๒.๒๔	๑๔ ๖ _๑.๕๓	๕๕ ๒๓ _๐.๔๕	๑๐๒ ๔๓ ๐.๐๕	๕๕ ๒๕ ๑.๒๓	๓๓.๖๑ ๑.๒๒๓๐
๔	ความกระตือรือร้นในการ เรียนวิชาเอกที่เลือกไว้	๐ ๐ ๐	๑ ๐ ๐	๒๔ ๑๕ _๑.๕๕	๔๐ ๕๑ _๐.๕๐	๔๔ ๕๕ ๐.๔๔	๑๒๒.๐๓ ๐.๔๐๓๕
๕	ความเปิดหน้าต่างของการ เรียนวิชาเอก	๔ ๑๑ _๑.๓๑	๔ ๒๓ _๐.๓๔	๑๓ ๓๓ ๐.๐๓	๖ ๑๓ ๐.๔๔	๕ ๑๒ ๑.๖๓	๓.๕๕ ๑.๑๕๕๓
๖	ความรู้สึกในประโยชน์ของ วิชาเอกที่มีต่ออาชีพการ	๓ ๑ _๒.๓๐	๖ ๓ _๑.๕๔	๓๕ ๑๕ _๑.๑๓	๕๓ ๕๕ _๐.๑๕	๓๑ ๓๓ ๑.๑๐	๕๕.๓๐ ๑.๓๕๓๓
๗	ความรู้สึกกระตือรือร้น ในการเรียนวิชาสามัญ	๓ ๒ _๒.๔๔	๑๕ ๓ _๑.๖๓	๖๖ ๓๓ _๐.๖๕	๕๓ ๕๓ ๐.๕๓	๒๓ ๑๑ ๑.๓๑	๕๕.๐๕ ๑.๕๓๓๐
๘	ความรู้สึกเปิดหน้าต่างของ การเรียนวิชาสามัญ	๖ ๑๓ _๑.๖๓	๔ ๑๓ _๐.๔๐	๑๔ ๓๖ _๐.๐๖	๑๒ ๒๕ ๐.๔๒	๕ ๕ ๑.๔๑	๑๐.๖๕ ๑.๒๐๓๓
๙	ความรู้สึกในประโยชน์ของ วิชาสามัญที่มีต่ออาชีพการ	๖ ๓ _๒.๒๔	๑๓ ๓ _๑.๕๓	๓๕ ๓๒ _๐.๖๓	๑๑๐ ๕๕ ๐.๕๕	๒๔ ๑๐ ๑.๓๖	๕๒.๖๕ ๑.๕๒๓๓
๑๐	ความชอบการที่จะออกฝึก สอนขณะที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่สี่	๓๒ ๓๑ _๑.๑๕	๑๕ ๔ _๐.๓๕	๔๕ ๒๑ _๐.๐๑	๓๓ ๑๖ ๐.๕๓	๕๕ ๒๔ ๑.๓๐	๑๓.๖๕ ๐.๔๑๓๕

ภาคผนวก ข. ทด

อันดับ	รายการความรู้สึก	ระดับ๑	ระดับ๒	ระดับ๓	ระดับ๔	ระดับ๕	EPc ๗
๑๑	ความรู้สึกว่าตนเอง เหมาะสมที่จะเป็นครู	๑ ๑ ๒๑.๗๐	๑๗ ๗ ๑.๗๔	๗๕ ๓๓ ๑๐.๗๓	๕๗ ๕๓ ๐.๓๓	๕๐ ๑๗ ๑.๕๕	๒๓.๕๓ ๑.๕๗๗๕
๑๒	ความกระตือรือร้นในการที่ จะออกไปประกอบอาชีพครู	๓ ๑ ๒๑.๗๐	๕ ๕ ๑.๕๕	๓๕ ๑๕ ๑.๐๕	๕๓ ๕๖ ๑.๐๕	๕๕ ๒๕ ๑.๑๕	๕๑.๒๐ ๑.๓๕๗๕
๑๓	ความรู้สึกพอใจที่จะออกไป ประกอบอาชีพครู	๒ ๕ ๒๑.๑๐	๑๐ ๒๖ ๑.๕๖	๑๑ ๒๕ ๑.๑๓	๖ ๑๕ ๐.๕๓	๑๑ ๒๖ ๑.๒๕	๓๕.๕๕ ๑.๑๕๒๓
๑๔	ความตั้งใจที่จะขยันขันแข็ง เอาใจใส่ต่อการจัดการสอน	๓ ๑ ๒๑.๗๐	๒ ๑ ๒๑.๑๕	๒๒ ๑๐ ๑.๕๑	๕๐ ๕๐ ๑.๕๕	๑๐๕ ๕๕ ๐.๕๓	๑๒๕.๕๕ ๑.๒๕๕๕
๑๕	ความสนใจด้านหนังสือ เอกสาร หรือฟังข่าวเกี่ยวกับอาชีพครู	๕ ๑ ๒๑.๑๐	๕ ๕ ๑.๓๕	๕๖ ๒๕ ๑.๖๕	๕๕ ๕๓ ๐.๒๑	๕๕ ๒๑ ๑.๓๗	๒๕.๑๑ ๑.๒๐๓๒
๑๖	ความรู้สึกว่าบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ มีความก้าวหน้าในอาชีพครู	๑ ๐ ๐	๑๐ ๕ ๒๑.๑๖	๕๖ ๒๐ ๑.๑๒	๑๑๕ ๕๑ ๑.๐๒	๕๕ ๒๕ ๑.๒๗	๕๕.๕๕ ๑.๑๕๕๐
๑๗	ความรู้สึกว่าบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ ก้าวหน้าในฐานะครูธุรกิจ	๒ ๑ ๒๑.๗๐	๑๒ ๕ ๑.๕๕	๕๖ ๓๕ ๑.๗๑	๑๐๖ ๕๗ ๐.๕๓	๑๕ ๕ ๑.๕๖	๕๑.๕๗ ๑.๖๓๑๕
๑๘	ความรู้สึกว่าบุคคลนอกวงการ ศึกษายกย่องบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ	๒ ๒ ๒๑.๕๕	๑๐ ๕ ๑.๗๗	๖๓ ๒๗ ๑.๕๐	๑๑๕ ๕๕ ๐.๒๐	๕๓ ๑๕ ๑.๕๖	๗๒.๑๕ ๑.๓๕๑๕
๑๙	ความรู้สึกว่าบุคคลในวงการ ศึกษายกย่องบัณฑิตรุ่นก่อน ๆ	๕ ๒ ๒๑.๕๕	๗ ๓ ๑.๕๒	๕๗ ๒๕ ๑.๐๐	๑๐๗ ๕๕ ๐.๐๕	๖๒ ๒๖ ๑.๒๕	๕๕.๖๑ ๑.๓๑๗๕
๒๐	ความรู้สึกยกย่องบัณฑิตวิทยาลัย วิชาการศึกษารุ่นก่อน ๆ	๕ ๒ ๒๑.๕๕	๗ ๓ ๑.๕๒	๓๓ ๑๕ ๑.๒๐	๑๐๒ ๕๕ ๑.๐๒	๕๓ ๓๖ ๑.๐๕	๑๐๓.๗๑ ๑.๒๒๖๐
๒๑	ความรู้สึกยกย่องผู้มีอาชีพ ครู ทั่ว ๆ ไป	๒ ๑ ๒๑.๗๐	๕ ๒ ๑.๕๕	๒๕ ๑๐ ๑.๕๓	๕๕ ๓๖ ๑.๕๒	๑๒๐ ๕๑ ๐.๗๕	๑๒๖.๕๓ ๑.๑๕๕๐

ภาคผนวก ข. ทล

ดัชนี	รายการความรู้สึก	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕	EPc σ
๒๒	ความพอใจที่บุตร หรือญาติพี่น้อง เข้าเรียนวิชาการ ศึกษา	๒ ๒๔ ๒.๒๔	๔ ๔ ๑.๕๖	๔๔ ๒๔ ๑.๕๑	๗๐ ๓๕ ๑.๐๕	๗๐ ๓๕ ๑.๐๔	๔๕.๑๐ ๑.๑๗๒b
๒๓	ความไม่พอใจที่บุตร หรือญาติ พี่น้องเข้าเรียนวิชาการ ศึกษา	๒ ๑๕ ๑.๕๖	๗ ๑๗ ๑.๓๓	๑๒ ๒๕ ๑.๐๕	๕ ๒๒ ๐.๕๕	๗ ๑๗ ๑.๕๕	๒๐.๖๕ ๑.๐๕๑๑
๒๔	ความภาคภูมิใจต่อการที่ได้ เป็นบุตร หรือญาติพี่น้องของครู	๒ ๒ ๑.๕๕	๗ ๗ ๑.๓๑	๑๒ ๑๒ ๑.๕๕	๕ ๕ ๑.๕๕	๖๖ ๖๖ ๐.๕๖	๑๒๑.๓๗ ๐.๕๕๕๑
๒๕	ความรู้สึกทะลาบใจต่อการที่เป็น บุตร หรือญาติพี่น้องของครู	๒ ๗๕ ๑.๕๓	๐ ๐ ๐	๑ ๑๓ ๐.๕๑	๑ ๑๒ ๑.๖๗	๐ ๐ ๐	๔๔.๕๕ ๐.๗๕๕๕
	EZc	๕๐.๑๔	๓๓.๔๐	๑๖.๔๗	๕.๒๕	๓๑.๐๑	
	EDc		๑๖.๓๔	๑๖.๕๓	๒๒.๑๑	๒๕.๗๗	
	MDc		๐.๖๕	๐.๖๗	๐.๕๕	๑.๐๓	
	CWc		๐.๖๕	๑.๓๒	๒.๒๐	๓.๒๓	
	Ac	๑.๓๒	๐.๖๗	๐.๐๐	๐.๕๕	๑.๕๑	

ประวัติของยูโซะ

นายเสรี ตารโรจน์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๙ ที่อำเภอพะเยา จังหวัดปัตตานี สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปีที่หกจาก โรงเรียนนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส เมื่อ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ ได้รับประกาศนียบัตรประโยคครูประถมจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร พระนคร เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ และได้รับปริญญาตรีวิชาการศึกษา สาขาชั้นมัธยมศึกษา จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ถนนประสานมิตร พระนคร เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

นายเสรี ตารโรจน์ เริ่มเข้ารับราชการและทำการสอนในคณะวิชาสังคมศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สังกัดกองโรงเรียนฝึกหัดครูส่วนกลาง กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ กรมวิสามัญศึกษาขอโอนไปรับราชการในสังกัด ครูโรงเรียนตากใบ จังหวัดนราธิวาส กองโรงเรียนรัฐบาลส่วนภูมิภาค กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓ จนกระทั่งปัจจุบันนี้